דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ־ישראל
מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום ראשון, כ"א באדר תשמ"ז, 22 במארס 1987 • גליון 19073

היום 12 עמודים • המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
- הצנע הצבאי של דמשק / דן אבידן
- דמיאניוק ו„תורת הבורג" / שבח וייס
- צרפת בסבך הסחטנות / גדעון קורץ, פאריס
- האק־יונס – טרור, שפכים ופיתוח / דני צדקוני
- דו"ח מבקר ההסתדרות (4); כל העולמות (5)
- ספורט מוגדל (9–10); רפואה ומדע (11); בידור (12)

מזג האויר

התחזית למחר: עלייה קלה נוספת בטמפרטורות ואובך מקומי.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 5־18, רמת־הגולן: 6־18, צפת: 6־14, חיפה: 7־21, טבריה: 12־23, נצרת: 8־20, עפולה: 4־22, השומרון: 7־20, תל־אביב: 10־22, נמל־התעופה: 8־22, יריחו: 7־26, עזה: 10־20, באר־שבע: 4־23, אילת: 14־26.

השלושה יעידו בוועדת הכנסת אך לא בוועדת הבירור – מכתב שמיר מגביר את חששותיהם

שמיר התקשר איתם באמצעות עורך־דין פרטי – המתווך להסדר ערבויות שיביאם לחזור בהם מסירובם

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

משרד ראש הממשלה ניסה אתמול, באמצעות עורך־דין פרטי, להגיע להסדר שיניח את דעתם של שלושת עובדי שגרירות ישראל בוואשינגטון וישכנע אותם להופיע בפני ועדת הבירור בראשותם של ד"ר יהושע רוטנשטרייך ורב־אלוף (מיל.) צבי צור.

ביום שישי הגיע לידי השלושה מכתבו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, וממנו עלה, לדעת השלושה, איום עליפיו עליהם להעיד בפני ועדת הבירור, לטובתם האישית ולטובת האינטרסים של הממשלה. השלושה הגיעו למסקנה, כי המכתב מחזק את חששם שעדויותיהם יועברו לתביעה האמריקאית, ועל כן המשיכו לתבוע, באמצעות פרקליטם, עורך הדין דוד ליבאי, לקבל התחייבות רב־משמעית מראש הממשלה, ועל דעת היועץ המשפטי לממשלה, שהעדויות לא ימסרו לשום גורם אחר בלי אישורם. „ללא התחייבות כזאת לא נעיד", אמרו השלושה.

במכתבו לעורכי־הדין של השלושה כותב שמיר, בין השאר: „כעובדי מדינה ושליחיה, שקיבלו הוראה להופיע בוועדת הבירור עליהם לעשות כן. אנו מניחים שתעמיד שלוחך על יחסיהם עם הממשלה בשל אי־הענותם משתופנה עליהם. לעומת זאת בהענותם להזמנה ימלאו את חובתם ויסייעו לוועדה, לממשלה ולעצמם". בהמשך כותב שמיר: „לממשלה הסמכות והפרוגטיבה לפרסם או למסור ידיעה או חומר. כלשהם לגורם זולתה והיא תחליט על כך מתוך שיקולי בטחון ומתוך התחשבות בכל הגורמים, כולל זכויות שולחך". על כך ענו השלושה: „זו מדינת חוק. האיומים לא יזיזונו אותנו לומר את האמת ולעמוד על זכויותינו". (המכתב המלא – ראה בעמ' 2).

השלושה אמרו בשבת, כי בחודש דצמבר 1986 התחייבה ממשלת ישראל לארה"ב להעביר לה מידע, כדי להביא לממשל האמריקאי את רצונה הטוב של ממשלת ישראל. הממשלה, כך אמרו, הבטיחה לאמריקאים להעביר את כל החומר הנוגע לפרשה, שממנה עולה הפרה של חוקי ארה"ב. הסכם זה יכול לגרום להפללתם על־ידי האמריקאים, לאחר שיועבר לידיהם החומר שיובא בפני ועדת הבירור של ד"ר רוטנשטרייך.

יוסף יגור, שהיה הנספח המדעי בשגרירות ישראל בוואשינגטון, יופיע בראשית השבוע (ככל הנראה מחר) בפני ועדת המשנה לבטחון

(המשך בעמ' 2)

משאית מזון נטושה של האו"ם במחנה הפליטים שאתילה שבמערב־ביירות. המשאית ננטשה לאחר שנפגעה מפגזי מרגמה שנורו לעברה בשעה שאנשי או"ם פרקו ממנה מטען מזון ותרופות לתושבי המחנה, הנצורים על־ידי השיעים זה כארבעה חודשים. (צילום: א. פ.)

הגילוי בארה"ב מכה הדים:

המרגל האמריקאי היה עולה מארה"ב ושירת כקצין צה"ל

סנאטור דירנברגר אמר לאנשי השדולה היהודית שהפעלת פולארד היתה תגובה ורמז כי זו הסיבה לשתיקת ה„סי.איי.אי."

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר") – הסיפור על „המרגל האמריקאי בישראל" ממשיך לטרוד הדים ותהיות בארה"ב. מקורות מודיעין אמריקאים היו, בסוף השבוע, חלוקים בדעותיהם באשר לסיפור. חלק מהמקורות אישרו אותו ואף הוסיפו, כי המדובר, ככל הנראה, בקצין צה"ל, שעלה לארץ מארה"ב בשנות נעוריו או ילדותו. מקורות אחרים אמרו, כי לא ידוע להם על מקרה כזה.

שני מקורות מודיעין אמריקאיים אישרו ל„וואשינגטון פוסט" את עיקרי הסיפור, שלפיו מדובר ב„קצין צה"ל שהתנדב לפלישה הישראלית ללבנון והתנדב למסור מידע סודי לארה"ב". על־פי העתון, עבד הקצין עבור האמריקאים עד שנת 1984. אולם המקורות לא ידעו לספר לעתון האם העסקתו הופסקה משום שהתגלה על־ידי הישראלים, או מסיבות אחרות. המקורות אמרו, כי המידע שמסר הקצין היה „מועיל אך לא דרמאטי".

העתון אומר, כי בכך הפרה ארה"ב הסכם השאר עם ישראל, שלפיו לא יגייסו שתי המדינות מרגלים זו בארצה של זו. עם זאת אמרו מקורות לכתב העתון, כי לא היה זה ריאלי לצפות ששתי המדינות ימנעו את עצמן משימוש במידע סודי הנמסר להן באורח מתמיד, בלי שום עצמן יוזמו זאת.

עם זאת תוהים מקורות בוואשינגטון אם סביר להניח שאילו היה מקרה כזה, ישראל לא היתה משתמשת בו כדי להגן על עצמה, לפחות בשבועות האחרונים, מפני הגל הבנאה של הביקורת שמטנחת עליה בפרשת פולארד. מקורות אחרים, הדבקים בסיפור, טוענים, כי ייתכן שההנהגה הישראלית של הימים האחרונים נבעה מכך, שגם במקרה זה יש לישראל מה להסתיר.

הסיפור פורסם לראשונה ביום ו' ב„וואשינגטון פוסט", וגם ציטט הכתב וולף בליצר דברים שאמר הסנאטור הרפובליקאי ממינסוטה דייב דירנברגר בשתי פגישות שקיים בפלורידה עם יהודים אמריקאים הקשורים לגבי היהודי אפ"ק. בינתיים אישרו מקורות אחרים שהיו נוכחים בפגישות את נכונות הדברים שצוטטו ב„וואשינגטון פוסט". שלפיהם אמר דירנברגר, כי בשנת 1982 „אישר מנהל סוכנות הבטחון המרכזית כאז ויליאם קייסי הפעלת סוכן אמריקאי בישראל". הסוכן היה קצין בצה"ל ומסר מידע סודי לגורמים אמריקאיים.

(המשך בעמ' 2)

פרס מכחיש שהיה מרגל

מאת סופרו המדיני של „דבר"

ממלא־מקום ראש הממשלה, ושר החוץ, שמעון פרס, הכחיש ביום ו' את הידיעה, כי ב־1982 נלכד בישראל מרגל שפעל בשירות ארה"ב והעביר לוואשינגטון מידע מסווג מצה"ל.

דובר משרד החוץ סירב להתייחס לידיעה, אשר יוחסה לסנטור דוד דירנברגר, לשעבר יו"ר ועדת המודיעין של הסנאט האמריקאי.

פקידים בכירים בירושלים, וביניהם מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן־אהרון ומזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין, אמרו, כי לא ידוע להם דבר על הפרשה.

הפיסות כמוסות „רטרוביר", תכשיר אשר אושר על־ידי מינהל המזון והתרופות של ארה"ב כתרופה המאריכה חיי חולי איידס. בעתיד הקרוב תהיה הספקתה לנזקקים לה מצומצמת ביותר, עקב הכמות המועטה שהוכנה עד כה על־ידי החברה המייצרת אותה, חברת „בורוז ולקום" האמריקאית. מאותה סיבה יהיה מחירה גבוה מאוד בשלב הראשון, וצריכתה במשך שנה אחת תעלה לחולה כ־10,000 דולאר. עד כה נעשו בדיקות מבחן לתרופה זו על 4,000 חולים, והחברה הודיעה כי ל־68 אחוז מהם ניתן בזכותה לנהל אורח חיים תקין פחות או יותר. אולם הבדיקות גם הראו שכ־34 אחוז מהחולים סבלו בעטיה מבעיה במח העצמות. (צילום: א.פ.)

„הדסה": מונהרוביץ' אינו חולה באיידס

מגיש תביעה נגד מילוא

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

ד"ר שלמה מעיין, מנהל בית־החולים „הדסה" עין־כרם בירושלים, הודיע ביום ו' לפרקליטו של אברהם מונהרוביץ', הנאשם בארה"ב כמשתף בפשעי מלחמה נאציים, כי מרשו אינו חולה באיידס. אבחנה זו ניתנה לאחר שנסתיימו בדיקות הדם של מונהרוביץ' בבית־החולים. פרקליטו של מונהרוביץ' הודיע כי יגיש תביעה נגד ממלא־מקום שר המשטרה, ח"כ רוני מילוא, שמסר את הידיעה כי הוא חולה באיידס.

(המשך בעמ' 2)

מפתח החיסון לאיידס שהזריק לעצמו הנגיף – פרופ' זאגורי מצרפת

מדגיש חלקו של פרופ' פלדמן ממכון וייצמן

מאת גדעון קורץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר") – פרופ' דניאל זאגורי, מדען צרפתי ממוצא יהודי, יליד קזבלנקה, בן 59, מנהל המעבדה לפיסיולוגיה של התא באוניברסיטת פייר ומארי קירי בפאריס, חולל סנסציה בעולם הרפואה כאשר גילה, במאמר מדעי

(המשך בעמ' 2)

אין התקדמות בדיונים על שכר־הלימוד לסטודנטים

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון ידווח היום בישיבת הממשלה על ההתפתחויות בדיונים בשכר־הלימוד באוניברסיטאות.

בפגישה שנערכה ביום שישי בין הגורמים השונים, שהתחייבו למצוא נוסחה מקובלת לחישוב שכר הלימוד באוניברסיטאות, במסגרת „ועדת נבון", לא הושגה כל התקדמות.

הסטודנטים טוענים, כי בסיס החישוב אינו צריך לעלות על 800 דולרים בעוד ראשי האוניברסיטאות תובעים להעלות את שכר־הלימוד לסכומים שמעל 2000 דולרים. שר המדע והפיתוח טוען כי בסיס החישוב צריך להיות 1300 דולרים, שהוא שכר הלימוד הנגבה כיום מהסטודנטים ואילו שר החינוך מדבר על העלאה מתונה בשכר־הלימוד, מבלי לפרט מהו בסיס החישוב.

בפגישה הוסכם שעד יום שלישי יגובשו כל ההצעות, על פרטי החישוב הכלולים בהן, ואם לא תושג הכרעה יועבר הדיון למליאת הממשלה.

המבחר העצום שלנו והבחירה היא שלכם

חבילות שי מכל הסוגים הגדלים והמחירים, הכל לפי בחירתכם, מתוך המבחר העצום של הדברים הטובים שלנו בקו אופ.

קו אופ רשת הריבוע הכחול - הבחירה שלכם!

אלפי מוצרים, אין סוף של צירופים, מתנות מכל הסוגים, תוי קניה בערכים שונים, ב־200 סניפי קו אופ ר־20 בתי הכל בו של המשביר לצרכן בכל הארץ. צלצלו עכשיו ליוסי סומך טל.

03־7551111

קו אופ

הכעס בדרום־אפריקה על צעדי ישראל מופנה כלפי ארה"ב העומדת מאחוריהם

משמרת מחאה נגד האפארטהייד ונגד קשרי ישראל עם דרום־אפריקה התקיימה אתמול בכיכר דיזנגוף בתל־אביב. (צילום: יעקב שאלתיאל)

יוהנסבורג (ע"ר וע"צ). – חוגים המקורבים לממשלת דרום־אפריקה קיבלו ללא הפתעה את החלטת ממשלת ישראל שלא לחתום עוד על חוזים צבאיים עם פרטוריה, והם גורסים כי האחראית להחלטה זו איננה מדינת ישראל אלא ארה"ב, ובייחוד הקונגרס האמריקאי, המשתמש, לדבריהם, ב„סחטנות בידלאומית" ו„הפחדה".

פרשנים בדרום־אפריקה גרסו בסוף השבוע, כי קבלת ההחלטה הישראלית בדבר נקיטת הסנקציות גרמה להרעה נוספת ביחסי פרטוריה־וואשינגטון.

תגובתה הרשמית היחידה עד כה של דרום־אפריקה באה מפיו של שר החוץ רולף בוטה, שאמר ביום ו', כי הוא „רושם לפניו" את ההחלטה הישראלית, שבה הוא רואה „תוצאה ישירה של לחצה של ארה"ב".

בארה"ב התייחס אתמול ה„ניו־יורק טיימס" להחלטה הישראלית במאמר ראשי שבו נאמר בין היתר: „החלטתה הנסבנית של ישראל להפסיק את מכירות הנשק החשאיות לדרום־אפריקה היא לטובתה היא, ואינה רק עשיית טובה לוואשינגטון".

העתון קבע להלן, כי על מנהיגי ישראל לקבל החלטות נחרצות וברורות יותר בקשר להפסקתן הסופית של מכירות אלה. „עצם העובדה שישראל נראית כבעלת ברית חשאית של פרטוריה שמה ללעג את טענותיה המוסריות של ישראל, מעוררת את רוגזה של אפריקה השחורה ומספקת יבול תעמולתי עשיר לאש"ף, בנוסף על העובדה שהדבר מבייך את כל בעלות בריתה של ישראל".

(המשך בעמ' 2)

נסללה הדרך למינוי הוד בתע"א

הדבר עדיין מותנה במינוי יו"ר המועצה המייעצת לבנק־ישראל

מאת עליזה וקר, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

בפגישות ראש הממשלה יצחק שמיר עם ממלא־מקומו שמעון פרס, ביום ו', בוטל ה„לנקייג'" בין מינוי השגריר בוואשינגטון למינוי יו"ר הוועדה המייעצת לבנק ישראל, ולכן נסללה הדרך לאישור מינויו של מוטי הוד ליו"ר מועצת המנהלים של התעשיה האווירית.

מינויו של הוד ליו"ר מועצת המנהלים של התעשיה האווירית עוכב עד כה, על אף הסרת הווטו של שרי „חירות", מפני שנכרך בשורה של מינויים ממלכתיים, שהליכוד ומפלגת העבודה צריכים להסכים עליהם. בתחילה דובר רק על מינוי הוד, תמורת אישור מינויו של שלמה להט ליו"ר הוועדה המייעצת של בנק ישראל.

כאשר נראה היה לממלא־מקום

(המשך בעמ' 2)

אני הצעתי לנורת' לשלוח כסף לקונטראס גילה גנראל שפרש

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – גנראל בדימוס של הצבא האמריקאי, ג'והן סינגלאוב, אמר ביום ו' ל„וואשינגטון פוסט", כי הוא העלה בשנת 1985 את רעיון הפנייתם של כספים ל„קונטראס" מניפוח מחירים של עסקות נשק עם מדינות זרות, בפני מי שהיה אז יועץ במועצה לבטחון לאומי בבית הלבן, קולונל אוליבר נורת'.

נורת' טען בעדות שמסר לשר המשפטים אד מיז, כי רעיון הפניית הכספים ל„קונטראס" הועלה באוזניו בחודש ינואר 1986 על־ידי עמירם ניר. עתה מתברר איפוא, כי הרעיון היה ידוע לנורת' כמה חודשים קודם לכן.

סינגלאוב סיפר עוד, כי ניסה לרקום עיסה לצורך מימון ה„קונטראס" בין ישראל לסייגאון, בלי ידיעתה של ישראל. הכוונה היתה למכור באמצעות מתווך אמריקאי, 46 טורפדו מתוצרת ארה"ב שבידי ישראל בסכום של כ־7.5 מיליון דולאר, לנפח את החשבון, בידיעת הרוכשים מסייגאון ב־10 מיליון דולאר ולהעביר את ההפרש ישירות לחשבון בבנק של ה„קונטראס" בשוויץ.

בסופו של דבר לא יצאה העיסקה על הפועל, משום שעל ישראל היה לבקש אישור אמריקאי לעיסקה, וארה"ב סירבה לאשרה.

هكذا من الأصل

مكامن الأصل

חברי להקת הצוענים הסובייטים, שהופיעה אמש בתיאטרון ירושלים, עם שר החוץ שמעון פרס. (צילום: יצחק הררי)

דו"ח מבקר ההסתדרות מונח היום על שולחן הוועד־הפועל

מאת חיים ביאור,
סופר „דבר" לענייני עבודה

מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל ימסור הבוקר למליאת הוועד הפועל של ההסתדרות את הדו"ח לשנת 1986 על הנעשה ביותר מעשרה מפעלים של קונצרן „כור", שלוש רשתות שיווק, חמש מועצות פועלים ושישה סניפי „הפועל".

הדו"ח כולל מימצאים גם על הסבות בדרג המנהלים של המשק ההסתדרותי ועל ליקויים בניהול הנכסים והמקרקעין. המבקר סוקר את הבעיות במפעלי הקרמיקה של „כור" שאחד מהם, „חסין אש" בבאר־שבע, צובר הפסדים גדולים. בפרק על רשתות השיווק מצביע המבקר על שיפורים ב„קראופ" תל־אביב דן השרון", אך עומד על שורה של מחדלי ניהול ב„קראופ" רעננה". המבקר גילה רפיון במוסדות הנבחרים של מועצות הפועלים, במיוחד בפעולה בקרב הדור הצעיר ובמניעת הנשירה מההסתדרות.

חמורים במיוחד הממצאים שנחשפו בכמה מסניפי „הפועל" ובעיקר במחוז חיפה. אלה כוללים אי־סדרים כספיים הנמשכים כבר שנים, גרעונות בחלק מענפי הספורט וחובות תופחים. לראשונה מתפרסם דו"ח מבקר ההסתדרות ללא עיכובים וכמעט ב„זמן אמת".

קטעים מדו"ח מבקר ההסתדרות מתפרסמים בעמוד 4.

השלושה יעידו בוועדת הכנסת

(המשך מעמ' 1)

ולמודיעין וזאת לאחר שקיבל התחייבות של חבר הכנסת אבא אבן, יו"ר הוועדה, שהחומר אשר יִמסר לוועדה לא יועבר בכל צורה שהיא לידי האמריקאים, מתוקף סודיותה של הוועדה.

השלושה, החוששים מפני הסרת חסינותם הגשת כתבי אישום נגדם בארה"ב, אמרו: „הממשלה הכריחה אותנו למסור עדות נגד ג'ונתן פולארד ולהביא להפללתו ועתה הם רוצים שנמסור חומר נגד עצמנו?" הם הודיעו כי לא יופיעו בפני ועדת הבירור עד לקבלת התחייבות בכתב משמיר, בנושא אי־העברת החומר.

בתוך כך נקרא ביום שישי עורך־דין מוכר, שפעל מאחורי הקלעים מאז חשיפת פרשת פולארד, כדי שיביא להסדר שיניח את דעתם של השלושה. השלושה הודיעו כי לא יהיו מוכנים לומר מאומה אלא רק לאחר קבלת התחייבות של שמיר ויגיבו על מכתבו של שמיר רק במהלך השבוע.

בתוך כך נודע, כי השלושה ורפי איתן לא זומנו עדיין ולא נחקרו על־ידי ועדת הבירור. בחוגי ההסכם עם האמריקאים העיד רפי איתן בפני השופט סופר, בציגם של האמריקאים לפרשה זו, ומאז לא העיד אלא בפני ועדת המשנה לבטחון ולמודיעין. פרקליטו של איתן אינו עומד על כך שלקוחו יקבל הבטחה משמיר שעדותו לא תימסר לידי האמריקאים. על רקע זה התגלעו חילוקי דעות בין פרקליטם של השלושה, עורך־הדין ליבאי, ובין פרקליטו של איתן, דב וייסגלס.

לאחר פגישה בארבע עיניים שקיימו ביום שישי ראש הממשלה שמיר וממלא מקומו פרס, נודע, כי לשניים יש אמון מלא בחברי ועדת הבירור וביכולתם לתפקד ביעילות.

הממשלה אינה אמורה לדון היום בפרשת פולארד, אולם השר יעקבי עשוי להציג שאילתה על המצב שנוצר בעקבות מכתבו של ליבאי.

(ע). – צלבי קרס צויירו בתל־אביב על קירות בנין „מבטחים" ברחוב מונטיפיורי 21 ובבנין מועצת פועלי תל־אביב ברחוב ברנר 5.

הגשת המועמדים לתפקידים ב„חירות" – בוטלה ע"י קצב

מאת עליזה ולך,
סופרת „דבר" לענייני מפלגות

בעקבות אי־הסכמה בין שרי „חירות" על סדר־היום של הוועידה, שתכונס בעוד שבוע, החליט יו"ר הנשיאות, משה קצב, לבטל את הוראתו, שהמתמודדים על התפקידים הביצועיים יגישו את מועמדותם עד היום.

באיגרת ליותר מ־2000 הצירים, ששולח היום קצב, הוא מפרט את האפשרויות לסדר־יום שהצירים יצטרכו לאמץ בכינוס עצמו. קצב מבדיל באיגרתו בין סדר־יום המעוגן בחוקת התנועה – ועל־פיו ייבחר רק סגן לידי התנועה – ובין סדר־יום המחייב שינויים בחוקה – ועל־פיו ייבחרו גם בעלי התפקידים במושב הוועידה.

אם תאמץ הוועידה את סדר־היום המחייב שינויים, כלומר את סדר־היום שמצדד בו השר דוד לוי ושעליו יש לו עימות עם שאר השרים, יוזה על הצירים לבחור באחת משלוש אפשרויות: 1. כל ציר רשאי להציג את מועמדותו לכל תפקיד; 2. שרים לא ייבחרו לכל שלושת התפקידים (ממלא־מקום יו"ר התנועה, יו"ר המרכז ויו"ר המזכירות); 3. שרים לא ייבחרו רק לתפקידי יו"ר המרכז ויו"ר המזכירות.

האיחוד עם הליברלים

בסדר־היומה של ועידת „חירות", בכל מתכונת שהיא, נכלל הסעיף על אישור הסכם האיחוד עם הליברלים. באיגרתו כותב קצב לצירים שמדובר על הסכם נסיבתי עם תיקונים מסויימים.

ב„חירות" ובמפלגה הליברלית סבורים, שהסכסוכים במפלגה הליברלית ישפיעו על צירי „חירות" לאשר רק עקרונית את האיחוד עם המפלגה הליברלית, ושוב ייפתח משא־ומתן על הפרטים בו.

בכל מקרה, ברור גם במפלגה הליברלית שיהיה עליה לכנס ועידה נפרדת, גם אם יאושר הסכם האיחוד, שכן לא תימצא דרך אחרת „לגייס" אלף חברים למיכסת הגוף המתאחד, שכן בגוף הרחב ביותר שלה, המועצה הארצית, יש רק כ־400 חברים ובכלל התפתחויות שונות יחסי־הכוחות בין המחנות בה מעורערים.

תעודות־ציר או תעודות־זהות

קביעתו של קצב שתעודות־ציר בוועידה יונפקו לצירים במצודת זאב בליווי תמונה עוררה מורת־רוח במחנה דוד לוי וחשדות שהמחנות האחרים, המופקדים על ההליך, יגבו לזייף את מספר הצירים. לפיכך הם תובעים שבהצבעות הושאיות יזהה את עצמו כל ציר בעזרת תעודת־זהות ולא באמצעות תעודת־ציר.

עם זאת נמסר ל„דבר", שהצירים אינם מורגשים את ההליך, וביום הראשון כבר התייצבו לקבלת כרטיס־ציר 280 צירים, ביניהם גם כאלה הנמנים עם מחנה לוי.

מכתב יצחק שמיר ליגור, רביד וארב

מאת סופרו המדיני של „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר שיגר ביום שישי מכתב לחבר הכנסת דוד ליבאי, בו הוא דוחה את הטענות שבגינן המליץ לשלושת מרשיו, יוסף יגור, אילן רביד ואירית ארב, שלא להופיע בפני ועדת הבירור.

להלן נוסח המכתב:

פרופ' ליבאי הנכבד,

אני מאשר קבלת מכתבך מ־18/3/87. עלי לציין כי תוכנו אינו מקובל על הממשלה מכל וכל.

ראשית, על שמירת סודות המדינה אין לקוחותיך מופקדים אלא הממשלה, ושיקוליה בתחום זה, שהיא אשר תחליט עליהם, כוללים כמובן גם הבטחת זכויותיהם של שולחיך, כפי שנהגה עד כה. כמובן, מחובתך לשמור על האינטרסים של שולחיך. אף לממשלה רצון כי האינטרסים של עובדיה, או מי שהיו עובדיה, יישמרו. לממשלה הסמכות והפרוגטיבה לפרסם או למסור ידיעה או חומר כלשהם לגורם זולתה, והיא תחליט על כך, כאמור, מתוך שיקולי בטחון המדינה, וכן מתוך התחשבות בכל הפרטים הרלוונטיים, כולל זכויות שולחיך.

מבחינה זו אין שינוי של ממש בין ועדת בירור לבין ועדת חקירה. אתה מתייחס לקביעת סעיף 14 לחוק ועדות חקירה, שעדות שנמסרת לפניה לא תשמש ראייה בהליך משפטי. תסכים כי מדובר בהליך משפטי בישראל, שהרי אין בית־משפט אמריקאי כבול בהוראה זו, וממילא חוזרת השאלה למהות החומר שיפורסם או יימסר למקום אחר (אנו מניחים כי אין אתה טוען לחשש להפללה עצמית בישראל). על חומר זה יוחלט בהתאם לקריטריונים דלעיל.

אתה מתייחס לסעיף 19 לחוק ועדות חקירה. לדעתנו איננו רלוונטי. בכל מקרה השאלה היא כאן רק מה תחליט הממשלה לגבי מכלול החומר שבידיה.

הוא הדין באשר לסעיף 23 בחוק – דלתיים סגורות ופרסום – קביעת הממשלה אפשרית ותיעשה גם במקרה דנן מכוח סמכותה שלה.

העולה מן האמור הוא ראשית, כי אין אנו מקבלים את ההתיימרות שבמכתבך להיות אמון על שמירת סודות המדינה יותר מממשלת ישראל, ושנית כי לדעתנו זכויות שולחיך בוועדת הבירור אינן מובטחות פחות מאשר בכל מסגרת אחרת.

כעובדי מדינה ושליחיה, שקיבלו הוראה להופיע ולהעיד בוועדת הבירור, עליהם לעשות כך. אנו מניחים כי תעמיד את שולחיך על התוצאות האפשריות ביחסיהם עם הממשלה בשל אי־היענותם להזמנה משותפנה אליהם. לעומת זאת בהיענותם להזמנה לוועדה ימלאו חובתם, יסייעו לוועדה, לממשלה, לעצמם ולמדינה. כדי לממש זאת תוכל לבוא בדברים עם היועץ המשפטי לממשלה.

בברכה, יצחק שמיר"

„הדסה": מונדרוביץ

(המשך מעמ' 1)

פרקליטו של מונדרוביץ, עו"ד דוד אופק, משגר הבוקר מכתב ליועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, ובו הוא מבקש ממנו לפתוח בחקירה נגד אנשי משרד הפנים ובהם רוני מילוא. עו"ד אופק סבור, כי אנשי משרד הפנים הפרו את צו איסור הפרסום שהוטל בעת הדיון בבית־הדין הגבוה לצדק, ב־15 באפריל 1986, בבקשתו של מונדרוביץ להוציא צו על תנאי כנגד שר הפנים שסירב להעניק לו אשרת עולה.

על שמו של העותר הוצא צו איסור פרסום, אך ב־20 במארס 1987 התקשרו לפרקליטו של מונדרוביץ עתונאים, שטענו כי קיבלו מאנשי משרד־הפנים חומר חסוי מן התיק שנספח לעתירה.

בסוף השבוע אמר רוני מילוא כי אין בכוונתו לחזור בו מן הכוונה לגרש את מונדרוביץ מן הארץ.

מפתח החיסון לאיידס

(המשך מעמ' 1)

שפרסם על נסיונותיו לפיתוח חיסון נגד מחלת האיידס, כי הזריק לעצמו נסיוב נסיוני שבכלל פרוטאין שבמעטפת נגיף האיידס בשילוב תרכיב חיסון נגד אבעבועות.

זגורי ואנשי צוותו ספגו ביקורות, כאשר התברר כי ערכו נסיונות על מתנדבים בזאיר. עתה התברר כי המדען עצמו היה אחד מהם עוד בחודש נובמבר שעבר.

בראיון ל„דבר" אמר פרופ' זאגורי, כי הצעד שלו היה „מעשה נורמלי של איש מדע. זהו חלק מהאתיקה של המדען. אינני חושב שיש הפגנת אומץ מיוחדת כשמישהו עושה את חובתו. ואתם צריכים לדעת על זה משהו בישראל. כשאומרים לכם, למשל, בצבא, שצריך חיסון נגד טיפוס עושים ולא חושבים. הגעתי לשלב בעבודתי שבו היה חיוני לעשות צעד כזה – הדבר המתחייב מאליו היה לנסות זאת על עצמי".

פרופ' זאגורי ביקש להדגיש את חשיבות חלקו של פרופ' מיכאל פלדמן ממכון וייצמן, „שהשתתף באופן נרחב בעבודות הבסיסיות. הוא פרסם אתנו מאמר בכתב העת „סאנס" בשנה שעברה, ששימש כבסיס לעבודותינו בזאיר. יש לשבח את שיתוף הפעולה הצרפתי־ישראלי בתחום זה, משום שהוא חשוב מאוד".

בדרום־אפריקה

(המשך מעמ' 1)

יהודי דרא"פ חוששים

החלטת ישראל עוררה מחדש את החששות בקרב הקהילה היהודית מפני פעולות גמול כלפיה. ישראלים העובדים עם ארגונים ציוניים ביוהנסבורג סיפרו, כי קיבלו שיחות טלפון רבות מבני הקהילה היהודית המונה 115,000 נפש, שבהן הובעה דאגה מהחלטת ממשלת ישראל. „רבים מודאגים מפני אפשרות של הפליית הקהילה היהודית – לא מצד השלטונות אלא מצד קבוצות אתניות אחרות", אמר נציג ישראלי. „יש הסבורים כי לעיצומים, הנחשבים ממילא כמס שפתיים בלבד לארה"ב, לא תהיה השפעה חיובית על המלחמה באפרטהייד, וכי הם רק יגרמו נזק ליהודי דרום־אפריקה".

מקורות דיפלומטיים בפרטוריה ציינו בסוף השבוע, כי ממשלת דרום־אפריקה לא איימה לנקוט אמצעים כלשהם כלפי הקהילה היהודית, אך היא רמזה לא תוכל למנוע עלייה בעוצמת הרגשות האנטי יהודיים בקרב אזרחי המדינה, אם יוטלו עיצומים.

נסללה הדרך

(המשך מעמ' 1)

ראש הממשלה שמעון פרס ששמיר מעכב את אישור מינויו של שגריר בוואשינגטון, מתוך הרשימה שהגיש לו לפני כחודשיים, הודיע על עיכוב באישור מינויו של לורינץ ובכך סירפר את אישור מינויו של הוד.

בפגישה בסוף השבוע שעבר החליטו פרס ושמיר, לדברי מקור יודע דבר, לבטל את ההתניה בין מינוי השגריר בוואשינגטון למינוי יו"ר הוועדה המייעצת. זהו צעד ראשון לקראת אישור מינויו של הוד ליו"ר מועצת המנהלים של התעשיה האווירית. עם זאת, ייתכן שמינוי הוד יעוכב עוד קצת, מפני ש„העבודה" והליכוד צריכים לאשר בהסכמה גם את הרכב הוועדה

ברה"מ מגיבה במחאה על חשיפת רשת ריגול במפעל טילים בצרפת

צילום ארכיון משנת 1984 של אחד מבתי המלאכה של מרכז החלל הצרפתי הלאומי בוורנון שממערב לפאריס. ביום ה' נעצרו שישה מעובדי המרכז והואשמו בריגול לטובת ברה"מ. בתמונה ניתן להבחין בטיל „אריאן", שמנועו מיוצר במרכז זה. (צילום: א. פ.)

מאת גדעון קרץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל„דבר"). – שגרירות ברית־המועצות בפאריס מחתה על „המערכה האנטי־סובייטית" החדשה, לאחר גילויה של רשת ריגול החשודה בהברחת סודות מנוע הטיל הצרפתי „אירואן" ופיתוח המנוע למטוס החלל האירופי „הרמס" לברית־המועצות, ככל הנראה באמצעות שירותי הריגול הרומנים.

ההודעה הסובייטית אומרת, כי מדובר בנסיון לפגוע ב„שיתוף הפעולה הסובייטי־צרפתי בתחום חקר החלל למטרות שלום". בכך רומזים הסובייטים כי לצרפתים, שהם שותף זוטר בכמה תוכניות חלל רוסיות ושאסטרונאוט שלהם טס בחללית סובייטית בעוד שאחר מתאמן עתה לקראת שליחות חדשה, יש מה להפסיד ממתיחות בתחום זה.

בראש הרשת עמד מהנדס צרפתי בכיר, מנהל הלשכה הממשלתית לסטטיסטיקה בעיר רואן, פייר ורדיה בן 36, הנשוי לרוסיה לודמילה ודיניק, שנעצרה עמו. מהנדס אחר, ז'אן מישל הורי, בן 54, העוסק כעובד חוץ במפעלים המייצרים את מנוע „אריאן".

העברת החומר התבצעה באמצעות משרדי „אגודת הידידות נורמנדיה־רומניה" ברואן, שבראשה עומדת אנטונטה מגולה, רומניה, שערכה ביקורים רבים בארצה. גזבר האגודה שנמלט, מבוקש עתה על־ידי המשטרה. חשוד אחר הוא כתב בלכלי ביומון הימני המקורב לשלטון „לה פיגארו".

הרשת נפלה בגלל סבך של ענייני אהבה ובגידה. נראה שהרומניה היא שהסגירה את ורניה בגלל אהבה נכזבת, לאחר שהתחתן בשנה שעברה עם הסובייטית. בעלה, ששימש כגזבר האגודה, נמלט, ואילו מהנדס נוסף שנעצר בפאריס היה ידידו האינטימי של העתונאי ב„לה פיגארו" ובפנקסו נתגלו שמות ידידים רוסים רבים.

הפרקליטות לא תגן על עמדת משרד הפנים נגד רישום גרים

מאת טובה ציממוקי,
סופרת „דבר" בירושלים

פרקליטות המדינה תודיע היום לבג"צ, כי לא תגן על עמדת משרד הפנים בקשר לרישום בני הזוג ורלה, חברי קיבוץ משמר הנגב, שהתגיירו בבראזיל בגיור רפורמי, מיד עלייתם.

עיקר תשובת פרקליטות המדינה מתבססת על בג"צ בעניין שושנה מילר, בו נקבע כי יש לרשום אותה לאלתר כיהודיה. סירוב משרד הפנים לרשום את בני הזוג ורלה, שהמקרה שלהם דומה ל„מקרה מילר", הגישו עתירה לבג"צ עקב סירוב משרד הפנים לרשום אותם כיהודים. לדעת פרקליטות המדינה אין אבחנה בין מקרה זה לבין הפסיקה הקודמת, ולכן היא סבורה שאין לה טיעונים מספיקים כדי להגן על סירובו של משרד הפנים.

עקב כך יהיה הצד על תנאי, שהגישו בני הזוג, לצו החלטי.

חבר הכנסת דרי צוקר מר"צ הגיש הצעה לסדר היום, בעקבות סירובו של היועץ המשפטי לממשלה להגן על משרד הפנים בבג"צ, בעניין רישום גרים. צוקר מבקש לדון במצב שנוצר עם סירובו של היועץ המשפטי ומזכיר, כי ממלא־מקום שר הפנים רוני מילוא ענה לו, בתשובה לשאילתה על פסק־הדין של יהודית מילר, כי בעתיד תשמש פסיקת בג"צ זה, כהלכה בעניין רישום גרים.

צוקר מציין, כי בסירובו של משרד הפנים יש זלזול בהוראה של בג"צ והפרת הבטחה שניתנה לכנסת.

עתירה נוספת, שהגישה גייל מוסקוביץ' מקיבוץ גונן, עומדת תלויה בבג"צ. העותרת התגיירה גיור קונסרבטיבי בארה"ב, עלתה ארצה ואף אותה אין משרד הפנים מוכן לרשום כיהודיה.

בעל מפעלי בשר חשוד בהעלמות

(עו). – יעקב פלקו, בעל מפעלי בשר מתל־אביב, הובא ביום שישי לבית־משפט השלום בתל־אביב כחשוד בעבירות מע"מ בהיקף ניכר. האיש שוחרר בערבות של מליון ש"ח ועיקול על נכסים שבבעלותו.

חוקר מע"מ מחיפה אמר, כי החשוד הינו יבואן בשר וחלקי בשר עגל הלנדי, בעל מפעל לעיבוד בשר וחנויות לשיווק מוצרי בשר. במשך השנה וחצי האחרונות הוא ייבא כ־50 מכולות בשר על שמו ועל שמות אחרים כהצהרתו. שווי היבוא שלו משנת 1985 מסתכם היום ב־5 מיליון דולר.

לטענת חוקר מע"מ, הגיש החשוד ברשימוני היבוא לשחרור מהמכס, הצהרות כוזבות על־ידי תיאור כוזב של הסחורה במגמה להתחמק מתשלום מסים. הוא הצהיר על יבוא חלקי פנים ורגליים המגע מלציין כי ייבא חלקים המבילים בשר, ובכך השתמט מתשלום בהיקף ניכר.

מטען ליד אלפי מנשה

(ע). – פיצוץ עז נשמע ביום ה' בלילה, מצפון לישוב אלפי־מנשה שבשומרון. כוחות הבטחון שהגיעו למקום מצאו בור גדול שנפער באדמה סמוך לכביש, כתוצאה מהתפוצצות מטען הצד. לא נגרם נזק ולא היו נפגעים.

לפנות בוקר נעצרו כמה עשרות גברים באיזור. הם נחקרו ושוחררו מאוחר יותר. האיזור נמסר לטיפול המשטרה, וההשערה היא כי היה זה נסיון לפיגוע חבלני.

המרגל האמריקאי היה עולה

(המשך מעמ' 1)

דירנברגר אמר עוד, כי ישראל עלולה על הסיפור לאחר שפולרד סודי התפרסם בעתונות האמריקאית, ולאחר שגילתה את מעשה הריגול האמריקאי, החליטה לגמול לארה"ב על־ידי גיוסו של פולארד לרגל בשבילה בארה"ב. דירנברגר היה במשך שמונה השנים האחרונות חבר בוועדת הסנאט לענייני מודיעין, ובשנתיים האחרונות היה יושב־הראש שלה, עד שהוחלף בעקבות הבחירות לקונגרס בסנאטור הדמוקראטי דייויד בורן.

הוא אמר עוד, כי גם הוא וגם היושב־ראש דאז של ועדת המודיעין של בית הנבחרים, לי האמילטון, ביקשו לבדוק את הפרשה עם ויליאם קייסי, אך הוא מנע מהם מידע נוסף. דירנברגר אמר למאוזניו, שבראי לשים לב לעובדה שסוכנות הביון המרכזית של ארה"ב לא הגיבה כלל על פרשת פולארד ולא הביעה דעה על גילוי סודות אמריקאיים. הוא רומז לכך, שהכותב כפר על ראשה של סוכנות הביון המרכזית.

את תגובתו של קייסי על הפרשה לא היה אפשר לקבל, משום שהוא אושפז בשבוע שעבר מחדש לצורך טיפול בגידול במוחו. דוברת מטעם סוכנות הביון המרכזית אמרה, כי לא ראתה את הדיווח על דבריו של דירנברגר, וכי אינה יכולה להשיב על שאלות בעניין, משום שאין לה דרך לבדוק את הסיפור עם קייסי, ש„אינו עובד כאן עוד".

גם את הסנאטור דירנברגר לא היה אפשר להשיג לתגובה, ומשרדו אמר, כי הוא יצא לחופשת סוף־השבוע במינסוטה. המשרד הוציא הודעה ובה אין הכחשה ממשית לציטוטים שהובאו מדבריו, אלא יותר ביטוי למבוכה שלו משהתברר כי הדליף מידע שהגיע אליו מתוקף תפקידו כחבר ועדת המודיעין של הסנאט.

בהודעה של דירנברגר נאמר, שכל מה שעשה בהופעותיו בפני תורמים יהודים היה להעביר ספקולאציות שכבר פורסמו, שעל פיהן פולרד היה לארה"ב מקור מודיעיני בממשלת ישראל. בהודעה נאמר עוד, כי בדבריו לא הצדיק דירנברגר את השימוש הישראלי בפולארד, אלא הם נועדו להטיל אור על הדרך שבה אירעו הדברים.

דייב דירנברגר עומד לבחירה בבחירות הבאות לקונגרס 1981, וההרצאות שבהן הודלפו דבריו היו במסגרה מאמציו לגייס תמיכה ומימון יהודיים למאמציו להיבחר מחדש. המדובר בהרצאות שנשא ביום א' שעבר במאלם ביץ' פלורידה בפני 200 יהודים הפעילים באיפ"ק. יו"ר איפ"ק תום דיין צוטט בכמה פרסומים כמי שאישר את דיוק ההדלפה מההרצאות. אירווין לוי, יהודי מפאלם־ביץ', שבביתו התקיימה אחת ההרצאות, הביע תרהמה על ההדלפה, ואמר, כי הדברים נועדו להיות שלא לפרסום.

הסכם לשיתוף בתחום התרבות ישראל־דנמרק

מאת סופרו המדיני של „דבר"

ישראל ודנמרק חתמו בקופנהגן על הסכם שיתוף פעולה בתחומי התרבות. ההסכם החדש, שיהיה בתוקף עד 1990, כולל חילופי תרבות, לימוד הדדי על שתי המדינות בבתי־הספר התיכוניים, מילגות, חילופי חוקרים, תערוכות אמנות וחילופי נוער וספורט.

במשרד החוץ נמסר, כי השנה תחדש ישראל הסכמים דומים בתחום שיתוף הפעולה התרבותי גם עם בריטניה, צרפת ונורווגיה.

מבצע ארצי לבטיחות הולכי הרגל

מבצע כלל־ארצי לצמצום מעורבות הולכי־רגל בתאונות־דרכים נפתח היום על־ידי משרד התחבורה. המבצע יימשך עד סוף החודש.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי, מורדות הכרמל
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקראת:

„תכנית מס' מכ/226 – תחנת טרנספורמציה ברמות נשר, גבעת היונה".

שינוי תכנית זה מהווה שינוי לתכנית מכ/12 (ג/1074) – רמות נשר, גבעת היונה.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3248, התשמ"ה, עמוד 3359.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מורדות הכרמל, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלזר
יו"ר ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

י' בשבט תשמ"ז 11 בינואר 1987

תנחומינו למשפחה ולבית כפר המכבי

במות

ברוך בן אברהם

חברי כפר רופין

במלאת שנה לפטירתה של חברתנו

יונה גרנות ז"ל

נעלה לקברה להתייחד עם זכרה ביום שלישי כ"ג באדר תשמ"ז 24.3.87 ב־16.30 בבית העלמין בעינת

המשפחה
ובית עינת

על מות

גורית קדמן

כלת פרס ישראל
מיסדת התנועה לרקודי עם
והמפעל לרקודי עדות
ומוותיקי המרכז לתרבות ולחינוך בהסתדרות

אבל

בית המרכז לתרבות ולחינוך
של ההסתדרות

מלאו שלושים להסתלקותה של

אלה
אראלה איתן

לבית סלוצקי

עליה לקבר ביום שלישי 24 למרץ בשעה 15.30.
ערב התייחדות לזכרה במוזיאון העירוני בית עמנואל רמת־גן –
בו ביום בשעה 19.45

המשפחה

יקירתנו

גורית קדמן

הלכה מאיתנו בשיבה טובה

ההלויה תצא היום, יום ראשון כ"א אדר תשמ"ז
22.3.87 בשעה 2.30 אחה"צ מבית ההלויות העירוני
רח' רפנה 5 ת"א לבית העלמין בחולון.
תחבורה תעמוד לרשות המלווים

המשפחה

יושבים בשעות היום בבית קדמן רח' של"ג 5 ת"א.

אבינו וחברנו

יצחק אביאסף

איננו

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון, כ"א באדר
תשמ"ז 22.3.87 בשעה 16.00
בקבוצת משמר השרון.

המשפחה
ובית משמר השרון

מזג האוויר
ביעדי הטיסה
החשובים
של סוויסאיר

אמלו	0	2	שלג
אמסטרדם	0	6	מעונן
באונס איירס	7	23	גשום
הלסינקי	-4	0	שלג
הונג קונג	23	25	מעונן
וינה	-4	8	בהיר
ז'נבה	-2	3	שלג
טוקיו	9	2	מעונן
טורונטו	-1	–	בהיר
יוהנסבורג	4	26	בהיר
לונדון	2	9	מעונן
ליסבון	7	4	בהיר
מדריד	2	6	בהיר
מונטריאול	0	5	שלג
ניו יורק	2	9	מעונן
פרנקפורט	-2	5	מעונן
ציריך	0	3	מעונן
ריו דה ז'נרו	8	3	בהיר
שטוקהולם	0	0	בהיר
שיקגו	-1	3	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5102620
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373
חיפה: דרך הים 2, טל. 384655
באר שבע: רמי האבות, טל. 33282

swissair

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50

קונצרט לנוער מס' 3
„מצעד־בי"
אריה ורדי
מנצח
בתכנית מיצירות:
סוזא, בידה, באך, מוצרט
מנדלסון, פרוקופייב, סטרווינסקי,
בטהובן ורספיגי
תל־אביב, היכל התרבות
היום, 22.3.87, 5.00 אחה"צ

קונצרט למנויים מס' 8
סר אלכסנדר גיבסון
מנצח
אורי פיאנקה
כנר
מיכאל הרץ
צ'לן
ברוס וינשטיין
אבובן
זאב דורמן
בגן באסון
בתכנית מיצירות:
ברליוז, היידן ואלגר
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ו': יום ד' 25.3.87
סדרה ז': מוצ"ש 28.3.87
סדרה ח': מוצ"ש 4.4.87
ירושלים, בנייני האומה
יום ה', 26.3.87 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 7
סר אלכסנדר גיבסון
מנצח
אורי פיאנקה, כנר; מיכאל הרץ,
צ'לן; ברוס וינשטיין, אבובן;
זאב דורמן, בגן באסון
בתכנית מיצירות:
ברליוז, היידן ואלגר
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה א': יום א' 29.3.87
סדרה ב': יום ב' 30.3.87
סדרה ג': יום ג' 31.3.87

קונצרט למנויים מס' 4
מנצח, סולנים ותכנית
כמו בחיפה

קונצרט למנויים מס' 7
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה ד': יום ד', 1.4.87

שערים יציגים ליום 20.3.87

כל	
דולר ארה"ב	1.6866
מרק גרמני	1.6185
לירה שטרלינג	0.8848
פרנק צרפתי	2.5883
100 ינים יפניים	0.2658
פלורין הולנדי	1.0681
פרנק שווייצרי	0.7832
כתר שבדי	1.0572
כתר נורבגי	0.2531
כתר דני	0.2338
מרק פינלנדי	0.2350
דולר קנדי	0.3605
דולר אוסטרלי	1.2338
רנד דרום אפריקאי	1.1122
10 פרנקים בלגיים	0.7779
10 שילינגים אוסטריים	0.4269
1000 לירטות איטלקיות	1.2595
לירה אירית	1.2434
100 פזטות ספרדיות	2.3624
יחידת מטבע אירופית	1.2625
דינר ירדני	1.8364
10 לירות לבנוניות	4.7260
לירה מצרית	0.1541
	0.8214

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל מערכת מרדכי ברקאי
עורך „דבר השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב, רח' שינקין 45, ת"ד 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (61 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג
טלפון 242203 מ 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642112, מ. 33104

נשיא ארה"ב לשעבר ג'ימי קארטר (משמאל) מאזין להסבריו של צ'אד אל־חאק, ראש מדרשת "אל אזהאר" היוקרתית, הנחשבת למרכז ההוראה המוביל בעולם המוסלמי ושגילה כ־1,000 שנים, במהלך פגישה בין השניים בקאהיר ביום ה' (צילום: א. פ.)

קארטר בדמשק: מבקש מסוריה לפעול לשחרור בני הערובה

דמשק (א.פ. ורויטר). – נשיא ארה"ב לשעבר ג'ימי קארטר אמר אתמול עם הגיעו לדמשק, כי הוא מצפה לכך שממשלת סוריה תחלוק עם הממשל האמריקאי את המידע שברשותה על גורל בני־הערובה האמריקאים המוחזקים בלבנון וכי היא תפעיל את השפעתה כדי לזרז את שחרורם.

קארטר הגיע לדמשק עם אשתו רוזלין לביקור פרטי של שלושה ימים, שבמהלכו הוא ייפגש עם נשיא סוריה חאפז אל אסאד. הוא התקבל עם בואו על־ידי שר החוץ הסורי פארוק אל־שרע והביע שביעות רצון על שזכה לקבלת פנים חגיגית למרות היותו בביקור פרטי. עם זאת הוא ציין מיד, כי הוא יוועד עם אסד במשך היום וכי ידון עמו גם בעניין בני הערובה האמריקאים.

"לא קבענו סדר יום", הוא אמר. "בכל פגישותינו בעבר ניהלנו שיחות כנות מאוד ובהנו לעסוק שאלות שונות שעמדו על הפרק בנושאים בין־לאומיים ודו צדדיים". כשנשאל אם יש בידו בקשה רשמית מטעם הממשל להתערבות סורית בעניין שמות בני־הערובה האמריקאים המוחזקים בלבנון, השיב קארטר בשלילה. יצויין כי לפני ביקורו אמרו מקורות ערביים, כי קארטר נושא עמו שדר לאסד מן הנשיא רייגן בעניין בני־הערובה.

אבי נורמנדין בביירות

אתמול הגיע לביירות אביו של בן הערובה הצרפתי ז'אן לואי נורמנדין, בכוונה לנסות ולהציל את חיי בנו, אשר ביצוע "גזר דין המוות" אשר הטיל עליו ארגון "הצדק המהפכני" רק נדחה, כידוע, ליום ג' הבא ולא בוטל.

מארק נורמנדין בן ה־58 הגיע לביירות המזרחית במה שכינה איש השגרירות הצרפתית בביירות "יוזמה פרטית ואישית לחלוטין". לדברי דובר השגרירות אין למארק נורמנדין כל תוכניות מיידיות לחצות את קו ההפרדה בין שני חלקי העיר אל הרובע המערבי, המוסלמי. "הוא רוצה תחילה להתאקלם בביירות", הסביר הדובר. "הוא אינו רוצה דבר מאתנו. חושבני שאינו מעוניין בכל פומביות בשלב זה".

פקיד דובייטי לטלוויזיה בארה"ב:

לפחות 12,000 יהודים מברה"מ יהגרו לישראל בשנה הנוכחית

וואשינגטון (עי"ד). – פקיד סובייטי בכיר אמר ביום ה' כי הוא צופה שלפחות 12,000 יהודים מברה"מ יעלו לישראל במהלך השנה הנוכחית, פי עשרה מאשר ב־1986.

"כל מי שיש להם זכות חוקית לכך יוכלו לצאת", אמר סרגיי איווננקו, חבר הנהלת סוכנות הידיעות הסובייטית "נובוסטי" בראיון לרשת טלוויזיה אמריקאית. "אני סבור שעד סוף השנה יוכלו 10,000 עד 12,000 בני אדם, יהודים, לצאת לישראל".

לדברי איווננקו נמצאות עתה קרוב ל־10,000 בקשות הגירה בבדיקת השלטונות הסובייטיים. פקידים אמריקאים ציינו, כי זו הפעם הראשונה שמספר גדול כזה של מהגרים יהודים ננקב בציבור על־ידי פקיד סובייטי בכיר.

ב" פקידים אמריקאים ציינו עוד כי ב־1986 קיבלו רק 990 יהודים סובייטיים רשיונות הגירה מתוך 400,000 יהודים שהגישו, לפי אומדן אמריקאי, בקשות הגירה בזמן כלשהו.

סוכנות הידיעות הסובייטית "נובוסטי" הכחישה ביום ו', כי מספר היהודים הסובייטיים המבקשים להגר מברה"מ הוא אכן 400,000 וטענה כי רק 10,000 ביקשו אשרות יציאה מאז תחילת השנה.

"נראה כי המספר 400,000 מייצג את מספר ההזמנות שכמעט כל יהודי חמישי בברה"מ מקבל מקרובים שאינם בנמצא כלל ב'ארץ המובטחת'", נאמר בהודעת הסוכנות, "ואין זה מספר היהודים הסובייטים הרוצים להגר לישראל".

... עוד נאמר בידיעה, כי קרוב ל־300,000 יהודים סובייטיים, המהווים את מרביתם של מי שביקשו עד כה לעזוב, עברו למערב באמצעות השנים האחרונות.

פקיד אמריקאי שביקש שלא להזדהות אישר את דברי איווננקו ואמר "קיבלנו סימנים מבוקרות דיפלומטים על מספרים הרבים למספר שהוא נקב".

שר החינוך הצרפתי פראנסואה לאוטר (משמאל) מעיין בעותק של גליון חודש מארס של ירחון הומוסקסואלי, אשר הוגש לו על־ידי עורכו הראשי של הירחון במעמד פתיחת יריד הספרים הצרפתי השנתי ביום ו'. ירחון זה הוא אחד מחמישה כתבי־עת שהמשך פרסומם מוטל בספק עקב יוזמת החקיקה האנטי־פורנוגראפית החדשה של שר הפנים שארל פאסקואה. (צילום: א. פ)

צרפת סוערת על כוונה לצנזר 12 עתונים בגלל פורנוגראפיה

מאת גדעון קרן, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר"). – איום של משרד הפנים הצרפתי לאסור, למעשה, את הופעתם של שנים־עשר עתונים ידועים, המופצים ביותר ממיליון עותקים, בגין פורנוגראפיה ופגיעה במוסר הקטינים עורר סערה בחוגים מדיניים, עיתונאיים ומשפטיים בצרפת, שבה לא נהגה בדרך־כלל הממשלה לעשות שימוש בחוק בנושא זה, אלא לגבי פרסומים פורנוגראפיים מובהקים.

על־פי תקנת הגנה על הנוער משנת 1949 ייאסר כל פרסום על הופעת העתונים ומכירתם לבני הנעורים. גם שרי המשפטים והתרבות הסתייגו מצעד זה. שר הפנים שרל פסקואה נסוג חלקית מכוונתו והודיע, כי יקים מועצת צנזורה שבה ייוצגו כל הצדדים הנוגעים בדבר ודעתה תכריע בנדון. בגלל הפרשה היה השר פסקואה "קרבן להתעללותם" של הקריקטוריסטים בעתוני השמאל והמרכז, שציירו אותו בתנוחות פורנוגרפיות נועזות בעמודיהם הראשונים. העתון "ליברסיון", למשל, הציג את פסקואה עם איבר מין בדמות אפו של הנבל דה גול.

בחוגי הספרות בצרפת שרר זעם כלפי משרד הפנים, שהורה לשרוף קרוב לעשרים אלף עותקים של הספר "הסוכן השחור", על פרשת פרקליטו של המחבל, עבד־אללה, ששימש כמודיע של שירותי הבטחון. בית־המשפט הורה לצנזר נספח לספר, שכלל בין השאר מסמך של "המוסד" הישראלי ובו רשימת חברי ארגונו של עבדאללה. המו"ל הסכים, אך קצב הורדת החלק מן הספרים לא נראה לפקיד ההוצאה לפועל, שהורה לשרוף כרכים מן המהדורה.

גנזך המדינה פרסם כרך מסמכים:

ארה"ב חושדת שישראל תצטרף לגוש המזרחי – כתב משה שרת

מאת כתב המדיני של "דבר"

"הממשל האמריקאי חושד, כי ישראל עלולה ביום מן הימים להצטרף לגוש המזרחי ויהדות אמריקה מתלבטת בשאלת "הנאמנות הכפולה" – אלה הם שני הקשיים בהם נתקלים נציגי ישראל בארה"ב".

ציטוט זה, מדיווח שהעביר ארצה שר החוץ משה שרת ב־1949 לאחר שיחתו עם השופט העליון האמריקאי־יהודי, פליקס פראנקפורטר, צד ביום שישי את עיניו של ראש הממשלה יצחק שמיר, שקיבל לידיו את כרך מסמכי מדיניות החוץ של ישראל, שהוציא לאור גנזך המדינה.

"ראו איך הדברים משתנים... מי יכול לתאר לעצמו היום את ישראל מצטרפת לגוש המזרחי", אמר שמיר למנהל הגנזך ד"ר אברהם אלסברג ולעורכת הכרך ימימה רוזנטל. "אבל יש לנו כמובן בעיות אחרות".

מנהל גנזך המדינה סיפר לראש הממשלה על העבודה הנעשית במיונם ושמירתם של מסמכי המדינה, שרק שישה אחוזים מהם נגנזים ויתרם מבוערים. הוא מסר, כי במרתפי הגנזך שמורים כ־30 ק"מ של תיקים, ובשל אילוצים תקציביים ואחרים יש פיגור רב בהוצאתם לאור של המסמכים ההיסטוריים. "בכל פעם שמשרד ראש הממשלה זקוק לחדר, לעוד יועץ ולעוד שר לוקחים את החדר מן הגנזך..." אמר ד"ר אלסברג. הוא הביע את התקווה, כי תימצא הדרך לממן את העברת חלק מגנזך המדינה לבניין משרדים חדש.

הצלחה לניסויים בישראל ובארה"ב בהורמון גדילה סינתטי אצל ילדים

מאת אריאלה ראובני, סופרת "דבר"

ניסוי קליני של שימוש בהורמון גדילה סינתטי, המופק בשיטות ההנדסה הגנטית, במקום בהורמון גדילה טבעי, אצל ילדים הסובלים מתיפקוד משובש של הורמון זה, נערך בהצלחה בארץ ובארה"ב, לאחר שהחומר עבר שורת ניסויים בבעלי חיים ובמתנדבים בריאים. את השימוש בחומר אישרו ועדת הלסינקי, משרד הבריאות בישראל, מינהל התרופות הפדראלי בארה"ב וכן הועדות המקומיות והארציות לניסויים בבני־אדם.

כפי שנמסר ב"דבר" משתתפים בניסוי – שהחל לפני כשנה ואשר בימים אלה מסתיים השלב הראשון לו – 100 ילדים ב־11 בתי־חולים אוניברסיטאיים בארה"ב ובישראל. בארץ מטופלים כ־60 ילדים, מחציתם בבית־החולים רמב"ם ומחציתם בהדסה עין־כרם בירושלים, בסורוקה בבאר־שבע ובקפלן ברחובות.

ביום עיון, שנערך שלשום בבית־החולים רמב"ם, סיפר ד"ר זאב הוכברג מהיחידה לאנדוקרינולוגיה של ילדים, העומד בראש הניסוי הקליני בבית־החולים, כי בתום שישה חודשים התוצאות הן חיוביות. הילדים הכפילו או שילשו את קצב הגדילה משלושה־ארבעה ס"מ לשנה עד לתשעה עד שנים־עשר ס"מ לשנה.

לראשונה מקיף הניסוי גם ילדות שסבלו מתסמונת "טרנר", שהיא תסמונת תורשתית, אשר פוגעת בתהליך הצמיחה של ילדות. גם בילדות אלה הושגו תוצאות חיוביות.

פרופ' מריאן גורצקי, נשיא לענייני מחקר של חברת "ביוטכנולוגיה כללית" ברחובות מסר ביום העיון, כי להורמון הגדילה הסינתטי יש גם תכונה ההופכת תאי שומן לתאי בשר ולכן בעתיד ישתמשו בו בכל הנראה, גם לצרכי הרזיה. ההורמון נוסה תחילה בבקר ובחזירים, ולתוצאותיו נודעת חשיבות כלכלית רבה. הוא גם הביא להגדלה משמעותית בתנובת החלב של הפרות.

פרופ' גורצקי אמר לסופרת "דבר", כי במסגרת ניסויים נוספים של הנדסה גנטית נמצאים בפיתוח שני מוצרים חדשים, העשויים להקל במידה רבה על חולי לב; מוצר אחד ששמו "טרומבוס" מפותח בארה"ב והוא נועד לסייע בהמסת קרישי דם והאחר, המפותח בחברה ברחובות, נועד למנוע נזקים לרקמות הלב, בעקבות חידוש זרימת הדם אליהן, לאחר תופעות של סתימה בזרימה.

קטיושות לגליל • שלושה חיילים נפצעו ממטען • חיל־האוויר תקף

מאת יוסי ליבוביץ ומלי זלינגר, סופרי "דבר"

בדרום־לבנון ובגליל היו בסוף השבוע כמה אירועים שהגבירו בצה"ל את הערנות, אך אינם מחייבים עדיין צעדים לשינויי המדיניות או ההיערכות.

טילי קטיושה, כנראה בקטר 122 מ"מ, נורו בערב שבת לעבר הגליל. אחד הטילים גרם לפציעות קלות של כמה תושבים ולנזק רב ברכוש.

הקטיושה נחתה בשעה 19.30 בחצר בית. אותה שעה לא היה איש בבית, שבנייתו נסתיימה לפני ימים ספורים בלבד. אב המשפחה אמר, כי "היה לנו מזל מאלוהים שלא היינו בבית. רק לפני שבוע עברנו לגור בה".

נזקים כבדים נגרמו גם לבית סמוך. חלונות הבית נשברו וכך גם הדלתות והתריסים. כתוצאה מההתפוצצות נפגעה קלות תינוקת בת שמונה חודשים, מרסיס זכוכית בראשה. שתי נשים ששהו בבית לקו בהלם והיסטריה ונזקקו לטיפול רפואי.

מיד לאחר נחיתת הקטיושה הגיעו כוחות הבטחון, שפתחו בסריקות, ואמבולנסים אזרחיים וצבאיים. נפתח מוקד רפואי שטיפל בנפגעים. ביום שישי בצהריים תקפו מטוסי חיל־האוויר יעדי מחבלים מדרום לצידון, שם ניכרת, חרף פעולות שיבוש של חיל האוויר, התארגנות פלשתינים לחידוש והגברת פעולות המחבלים. שעות ספורות מאוחר יותר, נתקל סיור של צה"ל במטען צד שהופעל על הדרך בגבול איזור הבטחון בגיזרה המרכזית, מזרחית לבנת־ג'ביל. שלושה חיילים מן הסיור נפצעו פצעים קלים. זהו מטען הצד הראשון מזה זמן רב מאוד המופעל נגד סיורים של צה"ל בלבנון, אף שמטענים דומים הופעלו נגד צד"ל. לא מן הנמנע שזוהי תוצאה של נוכחות של צה"ל באיזור הבטחון.

המגמה במערכת הבטחון היא לא להיגרר, על אף האירועים האלה, לתגובות נמהרות שיגרמו להסלמה, ומקורות בטחוניים התייחסו לתקריות כאל גל מקומי של הגברת פיגועים ולא כאל מגמה רחבית.

פלד: אין סכנת עימות עם סוריה

(ע). – "אין סכנה לעימות צבאי עם סוריה בטווח קצר של חודשים ספורים", אמר ביום חמישי בערב אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד, ביום עיון לזכרו של ישראל גלילי, שהתקיים במכללת תל־חי.

האלוף פלד מעריך עם זאת, כי סוריה מגדילה את צבאה ומחזקת אותו – "לא לשם מבצעים צבאיים. גנות אדומים של התיישבות, מעבר לגבולם, הם לא דבר שהסורים יכולים לחיות אתו".

בהתייחסו ללבנון אמר אלוף הפיקוד, כי הוא צופה את הגברת הלחץ של גורמים עויינים ברחבי לבנון, בחודשי האביב והקיץ הקרובים. "יש היום בלבנון הרבה יותר פלשתינים מאשר אחרי מבצע של"ג", אמר, "זה תהליך המשך כבר שלוש שנים והוא הולך ומתגבר". כן גילה, כי רבים מאנשי "אמל" נושאים תעודות של ארגון חזבאללה.

פיטורי עובדים מפרוייקט הלביא בין אפשרויות הצמצום הנשקלות

מאת אמנון אבר ואריה אורד סופרי "דבר"

עשרה ימים לפני אישור התקציב במליאת הכנסת אין עדיין תקציב מוסכם למשרד הבטחון. בתום ישיבה משותפת שקיימו ביום שישי ועדות הכספים, החוץ והבטחון של הכנסת התברר, כי קיימים עדיין פערים בין התקציב ובין תוכניות העבודה של שלושה גופים: פרוייקט ה"לביא", רפא"ל והתעשייה הצבאית.

הבעיה העיקרית מתמקדת בנושא ה"לביא", שבו הפער הוא בין 209 מיליון דולר, לפי הצעת התקציב של האוצר, ובין 300 עד 320 מיליון דולר, לפי תוכנית העבודה של התעשייה האווירית.

השבוע אמורים להתקיים הדיונים בין משרד הבטחון והתעשייה האווירית ובסוף השבוע יקיימו ועדת הכספים וועדת החוץ והבטחון ישיבה משותפת נוספת לסיכום תקציב הבטחון. שר הבטחון, יצחק רבין, הבטיח כי בכל מקרה לא תהיה חריגה מתקציב הכולל של משרד הבטחון.

מקורות במשרד הבטחון אמרו, כי במהלך השבוע ייבדקו האפשרויות השונות, לצמצם את הפער בתוצאות ה"לביא". בין היתר נשקלות האפשרויות הבאות: ייעול העבודה, הקטנת עלות שעת עבודה ופיטורי עובדים.

פיתוח נוסף

שר הבטחון יצחק רבין אומר, כי "לא חל כל שינוי בתחום שיתוף הפעולה האיסטרטגי עם ארה"ב". השר רבין אמר את הדברים לחברי ועידת הנשיאים בתום טיסת־ניסוי מיוחדת של ה"לביא", הטיסה ה־20 במספר, שנערכה לכבודם בתעשייה האווירית ביום ה'.

"כל מה שסיכמנו, כל הביקורים ההדדיים, כל התרגילים המשותפים מתבצעים כמתוכנן", אמר שר הבטחון. "היחסים בתחום שיתוף הפעולה האסטרטגי הם כמו שהיו קודם", הדגיש.

השר רבין דיבר, בדלתיים סגורות, בחדר־האוכל של התעשייה האווירית, לקראת סיכום ביקורם של חברי ועידת הנשיאים. במהלך הביקור קיבלו האורחים תדריך חסוי מהמנכ"ל משה קרת ומראש החטיבה לפרוייקטים מיוחדים, ניסן אבל. תוכן הדברים נאסר לפירסום. בתעשייה האווירית נקטו אמצעי בטחון קפדניים, כדי למנוע דליפת תוכן התדריכים.

לכבוד האורחים נערכה טיסת־ניסוי מיוחדת של ה"לביא". במהלך הניסוי פתח הטייס מנחם שמול את המבער האחורי. לאחר הטיסה אמר שמול, שהיא היתה מוצלחת במיוחד. בשיחה עם סופר "דבר" הביעו כמה מחברי המשלחת את התפעלותם מהדברים שראו ושמעו, אך סירבו להיכנס לפרטים.

ביילין יוצא לפאריס ובון

מאת משרד המדיני של "דבר"

ד"ר יוסי ביילין, המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, יוצא הבוקר לביקורים בפאריס ובבון, שם יקיים שיחות עם פקידים בכירים.

המנכ"ל אברהם טמיר נמצא בארה"ב, שם הוא מקיים שיחות עם פקידים בניו־יורק ובוואשינגטון.

פנייה לדולצין לקיים הבטחתו ולפרוש מבל"ל

מאת סופר "דבר" לענייני מפלגה

יושב־ראש תנועת העבודה הציונית יחיאל לקס פנה אל אריה דולצין וקרא לו לקיים את הבטחתו ולהתפטר מתפקידו כנגיד בנק לאומי. דולצין הודיע על כוונתו להתפטר מתפקידו לפני כחודשיים, אך אין זה ברור מתי יתפטר.

לקס גם קורא להנהלה הציונית להקים מיד ועדה, שתבדוק האם בנק לאומי צריך להישאר בשליטת הסוכנות, באמצעות חברת "אוצר התיישבות היהודים" או שמא הבנק צריך אמנם לעבור לשליטת הממשלה וגופים פרטיים גדולים במשק הישראלי.

2 התאבדויות בקרית־ים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

דינה מקורי, עולה חדשה מבני העדה האתיופית בת 30, התאבדה ביום ו' בלילה בקפיצה מדירה בקרית־ים.

המנוחה, שהתגוררה בהוסטל בעיר אצל אחותה, שהתה בעבר במחלקה טיפולית בבית־החולים רמב"ם.

יצויין, כי ערב לפני כן התאבדה תיירת בת 29 מצרפת בקפיצה מגג בית בשכונת הדקלים בקרית־ים. התיירת רותי בן לולו הגיעה לארץ לפני כשלושה חודשים והתגוררה בבית אחותה.

מתה גורית קדמן

כלת פרס ישראל למחול גורית קדמן מתה בסוף השבוע אחרי מחלה, בגיל 90.

נולדה ב־1897 בלייפציג שבגרמניה, ועלתה לארץ כחלוצה ב־1920, יחד עם בעלה ליאו קדמן, ממקימי קיבוץ חפציבה בעמק־יזרעאל. אחרי כמה שנים עברו לגור בתל־אביב עם ארבעת ילדיהם.

הקימה את תנועת ריקודי העם במסגרת המרכז לתרבות ולחינוך של ההסתדרות ועסקה שנים בטיפוח ריקודי העדות. על שני המפעלים הגדולים האלה קיבלה את פרס ישראל למחול.

יזמה את כינוסי דליה, פרסמה שני ספרים: "עם רוקד" ו"ריקודי עדות בישראל".

הנשיא רייגן מתלבט בעת מתן תשובה לשאלה מביכה של עתונאי בנוגע למידת אחריותו בפרשת "איראנגייט" במהלך מסיבת העתונאים שכינס בבית הלבן ביום ה' שעבר. (צילום: א.פ.)

בליכוד תובעים לגנוז את הביטויים "שטחים" ו"גדה"

מאת סופר "דבר" בכנסת

בליכוד הועלתה בסוף השבוע תביעה לגנוז את מסמך ההסברה של משרד החוץ, שבו מופיעים המושגים "שטחים מוחזקים" ו"הגדה המערבית". חברי הכנסת מיכה רייסר ועוזי לנדאו פנו לראש הממשלה יצחק שמיר בטענה שהשימוש במושגים אלה נוגד את מדיניות הממשלה ואת הנחייתו המפורשת של היועץ המשפטי הקודם לממשלה, יצחק זמיר, שחיווה את דעתו כי מן הראוי שהמושג "יהודה, שומרון ועזה" ישמש את עובדי המדינה לצרכים רשמיים.

בהצעה לסדר היום אומר ח"כ מיכה רייסר, כי "שר החוץ, באמצעות המנכ"ל המדיני של משרדו, גורם נזק למדינת ישראל". ח"כ עוזי לנדאו מבקש מראש הממשלה, להעמיד את המנכ"ל המדיני של משרד החוץ במקומו, נוכח המדיניות העצמאית שהוא מנהל, מדיניות המוותרת מראש על יהודה ושומרון והמכשירה את הלבבות להכרה באש"ף.

תגובות אוהדות בלונדון לסרטם של גורי וארליך

מאת דוד שרביט, סופר "דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"דבר"). – סרטם הדוקומנטארי של חיים גורי ויעקב ארליך "להבות באפר", על ההתנגדות היהודית בזמן השואה, זכה כאן לקבלת פנים אוהדת עם הקרנת הבכורה העולמית של הסרט.

הסרט הוצג ביום חמישי האחרון, במסגרת פסטיבל של סרטי יהודים, הנערך החודש "באולם הסרטים הלאומי" בלונדון וחזו בו אנשי קולנוע, נציגי רשתות טלוויזיה ואמצעי התקשורת ואנשי הקהילה היהודית. עוד מתוכננת הקרנה פרטית של הסרט גם לפני קבוצת עורכים של העתונים החשובים באנגליה.

חיים גורי אמר לפני הצגת הסרט, כי "בתקופה בה מנסים להכחיש את קיום השואה ישנה חשיבות רבה בהצגתו".

על הסרט, המתאר את ההתנגדות היהודית בשואה, מהמקי בצרפת דרך יערות יוגוסלאוויה, גטו ורשה והעיירות ברוסיה, כתב ה"טיימס", כי די בהפרכת הטענה שהיהודים הובלו כצאן לטבח, כדי להבין חשיבותו של סרט זה.

תמונת ואלדהיים מוחרמת במשרדי איגודי אוסטריה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל

בפעם הראשונה בתולדות אוסטריה מסרבים ראשי 16 האיגודים המקצועיים הגדולים במדינה לתלות במשרדיהם את תמונתו של הנשיא האוסטרי ד"ר קורט ואלדהיים. הוראה מפורשת בעניין זה נמסרה לכל האיגודים והמועדונים של התנועות הסוציאליסטיות באוסטריה, והיא נשמרת בקפדנות.

על כך סיפר ביום ו' מזכיר מועצת פועלי כרמיאל עזרא פיק, שעמד בראש משלחת של עשרה מזכירי מועצות פועלים, שביקרו בכמה מדינות באירופה. המשלחת הרשמית מישראל היא הראשונה המבקרת באוסטריה לאחר בחירת ואלדהיים.

ראשי האיגודים והאגודות המקצועיות סיפרו לאורחים, כי תנועות הנוער שלהם פעלו רבות נגד ואלדהיים במהלך מסע הבחירות ברחובי המדינה ואף תלו מודעות נגד בחירתו ברחובי המדינה.

מלה של זה"ב

החל המבצע לבטיחות הולכי הרגל

המינהל לבטיחות בדרכים פתח בימים אלה במבצע הגדול לבטיחות הולכי הרגל - "מלה של זה"ב".

אלפים כבר משתתפים!

אלפי מתנדבים בערים. מתנדבים הנושאים תגי זיהוי יוצאים בכל יום למוקדי תנועה מסוכנים. מתנדבים המבחינים בהולכי רגל המסכנים את חייהם בכביש, פונים אליהם באדיבות ומעירים על השגיאות המסוכנות. כמו כן הם מחלקים "זהירון כיס" שימושי ובו כללי הליכה נכונה.

כל אחד יכול להשתתף!

כל הולך רגל בעל מודעות לזהירות בדרכים יכול לקחת חלק במבצע: לשים לב להולכי רגל השוגים ומסכנים את חייהם ובמיוחד לילדים ולקשישים; להפנות את תשומת ליבם לסכנה ולהסביר להם כיצד להמנע ממנה.

זו היא "מלה של זה"ב"!

ואם יקרה ומתנדב יעיר לך על שגיאה, קבל את דבריו בהבנה וברוח טובה.

באו ונשתתף כולנו במבצע וכך נסייע לבטיחות הולכי הרגל בכבישים.

על כן אומרים מעכשיו מלה של זה"ב

לשכת הפרסום הממשלתית

משרד התחבורה/המינהל לבטיחות בדרכים בשיתוף עם משטרת ישראל, המשמר האזרחי, משרד החינוך והתרבות, המועצה הלאומית למניעת תאונות, תנועות הנוער וארגוני מתנדבים.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מבקר ההסתדרות מגיש דו"ח 86:

מגמה חדשה: השלטת ביקורת פנימית

מועצות הפועלים: עדיין על המפה

צורת פריסתן של 72 מועצות הפועלים בארץ, מקורה באילוצים שעבר זמנם, קובע מבקר ההסתדרות בפרק הדן במועצות הפועלים.

מועצות פועלים קטנות, החוסות בשכנות לגדולות מהן, אינן יכולות לפתח פעילות הסברה אירגון ותרבות ראויות לשמן, אומר המבקר. בהעדר שיתוף פעולה וריכוז משאבים ביניהן מתבזבז והולך המאגר האנושי והכספי המיועד ליצור פעילות זו.

מקור אחר לדאגה, לדברי המבקר, הוא מיעוט הפעולות שעושים הגופים הנבחרים במועצות הפועלים. חלק מהאנשים שנבחרו למוסדות השונים של המועצה ולוועדותיה אינם מגלים עניין בפעילות. עם סיום תהליך בחירתם הם רואים עצמם כאילו סיימו את המלאכה.

במספר מועצות פועלים נמצאו ליקויים חוזרים ונשנים בתחומים רבים כגון התאמות של יתרות בבנקים, חוסר הקפדה על רישום תקין של הוצאות אירוח, אש"ל ונסיעות וחוסר הקפדה על נהלים של חלוקת שי.

המבקר מוצא קשר ישיר בין תפקודן הבלתי מספק של חלק ממועצות הפועלים לבין ההאטה במספר המצטרפים להסתדרות באותם ישובים.

הביקורת הנוכחית מתייחסת לחמש מועצות פועלים: ברעננה, רחובות, באר שבע, נהריה והגליל התחתון – יבנאל.

★ מועצת פועלי רעננה: המבקר קובע שרוב ועדותיה של מועצת פועלים זו לא גילו פעילות במהלך 1986, למעט ועדת הכספים והוועד המבקר, שדן בתלונות חברים. מזכיר מועצת הפועלים טען בתשובה שרוב הוועדות תפקדו, אלא שלא ערכו פרוטוקולים, כנדרש.

עובדיה של מועצת הפועלים אינם מקפידים על הטבעתם של כרטיסי נוכחות ולא מתנהל רישום בשעות העבודה של תנועת העובדים מחוץ לבניין מועצת הפועלים.

בקן של „הנוער העובד והלומד" לא התנהלה פעילות ב־1986 ואילו לחטיבה המקצועית של התנועה אין מרכז אחראי ולפיכך גם כאן לא התקיימה פעילות. לעומת זאת, סניף „נעמת" ברעננה מקיים פעילות ענפה ומנהל ארבעה מעונות ילדים.

ביטוי לפעילותה הרדודה של מועצת הפועלים מוצא המבקר בכך שמאז 1978 גדלה אוכלוסיית רעננה ב־34 אחוז ואילו מספר חברי ההסתדרות בעיר זו גדל רק ב־12 אחוז.

★ מועצת פועלי רחובות: אין זכר, בשום פרוטוקול, לכהונת ועדות ואפילו ועדות חובה כמו כספים, תרבות וועדת המבקר. רכזי האיגוד המקצועי ועובדי הארגון אינם מוסרים דיווחים בכתב על פעולותיהם בשטח למזכיר מועצת הפועלים ואינם מנהלים „יומן עבודה".

מאז 1981 לא עשתה מועצת פועלי רחובות שום פעולת תרבות או הסברה בקרב הדור הצעיר. מחלקת התרבות מנהלת פעולותיה, מבחינה כספית, כיחידה עצמאית – בניגוד לסדרי מנהל תקינים.

ארגון עובדי צה"ל שליד מועצת הפועלים מעביר סכומים גדולים לוועדי העובדים במקומות עבודתם ללא הגשת דו"חות על השימוש בכספים אלו.

לסיכום, מציין מבקר ההסתדרות, ענייניה של מועצת הפועלים התנהלו בשנה האחרונה תוך ליקויים חריגים לרוב, שלדברי מזכיר מועצת הפועלים נגרמו בגלל „מצבים מיוחדים במערכת הפוליטית והחברתית המרכיבה את מועצת הפועלים".

★ מועצת פועלי באר־שבע: מאז 1983 יורד שיעור חברי ההסתדרות בתוך האוכלוסיה הבוגרת בבאר שבע, מחמת חוסר פעילות אירגונית מתאימה בקרב תושבי העיר. המועדונים של מועצת הפועלים בשכונות העיר אינם עונים לדרישות. באחרונה החלה מועצת פועלי באר־שבע להחיות את ועדותיה השונות ולשפץ את מועדוניה ואף מתוכננת הקמתו של מרכז תרבות.

מחלקת התרבות של מועצת הפועלים הפיצה כרטיסים להצגות ולמופעים, בחלקם ללא שליטה כספית וכמותית. סניף ארגון עובדי צה"ל שליד מועצת הפועלים מקיים פעילותו החברתית תוך ליקויים ארגוניים והעדר מסמכים לדו"חות כספיים. מבקר ההסתדרות מעלה חשד שכספיה של קרן שנועד לאירוח משלחות מחו"ל נוצלו גם למימון משלחות היוצאות מן הארץ.

★ מועצת פועלי נהריה: מוסדותיה של מועצת הפועלים מתכנסים בשנים האחרונות בתדירות בלתי מספקת. מרבית ועדותיה הנבחרות אינן פועלות. עם זאת, מגלה המועצה פעילות בתחום האיגוד מקצועי (שבו חתמה על הסכמי שכר ברמה המפעלית) ובתחום התרבותי – קהילתי. פעילות דלה יחסית מקיימת תנועת „הנוער העובד והלומד".

סניף נעמ"ת בנהריה מקיים את פעילותו, הכוללת חוגים וסדנאות, תוך גרעון כספי מדי שנה.

★ מועצת פועלי הגליל התחתון־יבנאל: עם כניסתו לתפקיד של מזכיר חדש, שבו מוסדותיה של מועצת הפועלים לתפקד. בניין המועצה כולו שופץ ואילו מועדון הנוער והמדשאה שלידו משמשים מקום התכנסות נעים לתושבי הסביבה.

הביקורת גילתה שבוצעו תשלומים עבור הוצאות מהעבר, על פי הצהרתו של מזכיר מועצת הפועלים הקודם, בלי הצגת מסמכים. מבקר ההסתדרות שולל את התופעה.

חגיגת הטבות

מבקר ההסתדרות דורש להקפיא מיד את כל התשלומים וההטבות החריגים לעובדים בכירים במשק ההסתדרותי. מצב זה נוצר, לדבריו, בגלל העדר סדרים מחייבים לגבי מערכות השכר במשק זה.

המבקר מצביע על שורה של הטבות שאינן מתיישבות עם „ערכי היסוד החברתיים של תנועת העבודה". מדובר ברכישות נכסים בתנאים מועדפים, תנאי פרישה משופרים, תשלומי בונוסים, תשלומי אש"ל וכלכלה, ביטוח מנהלים, כרטיסי אשראי, נסיעות לחו"ל, הלוואות ומקדמות שכר.

לחלק מהמנהלים הכלליים של התאגידים ההסתדרותיים הוצמד רכב יקר וראוותני, קובע המבקר. עובדים בכירים נהנים מהשתתפות מלאה בחשבונות הטלפון שלהם, ללא אמות מידה מחייבות כלשהן, ללא תקרה.

המבקר מחייב הקמתה של ועדה מיוחדת עליונה, בעלת סמכויות, שתקבע קריטריונים ברורים לתשלומי שכר והטבות בתאגידים השונים.

הצעד הראשון שביצע נפתלי בלומנטל עם היכנסו לתפקיד מבקר ההסתדרות ביולי 86, היה גיבוש נוהל מחייב לעבודתם של מבקרים פנימיים במוסדות ההסתדרות ובמשק העובדים.

הדו"ח התקופתי המתפרסם להלן מכיל ביקורת בשלושת המגזרים המרכזיים שבהם עוסקת היום ההסתדרות: התקציבי – מועצות פועלים; הכלכלי – רשתות שיווק ומפעלי תעשיה של „כור" הספורטיבי – אגודת „הפועל".

זה דו"ח בוטה, בחלקו מציג מחדלים שתוקנו ובחלקו קשה. כמה ממצאיו מחייבים הפקת מסקנות מיידיות ברמה התפעולית והאישית.

רבים מהליקויים הנחשפים בדו"ח הנוכחי, מופיעים בדו"חות מבקר קודמים וחוזרים על עצמם בשנים האחרונות חרף ביקורות המעקב. אין ספק שעקב אבילם של הביקורת בהסתדרות מהמצב ב„העדר שינויים" המתבטא ביכולת מוגבלת למדי לאמץ תיקונים בסדרי המינהל הציבורי והחשבונאי.

לראשונה מפרסם משרד מבקר ההסתדרות דו"ח תקופתי, שיופיע שלוש פעמים בשנה, במקום דו"ח נפרד על כל תאגיד מבוקר. הדו"ח הנוכחי, המסכם את הביקורת לשנת 86, חושף מערכת חריגה של תשלומי שכר לבכירים בהסתדרות ללא אמות מידה מוגדרות, הפקר צולע של חלק ממועצות הפועלים – אותם גופים המשמשים מוסד הסתדרותי עליון בישובים, וכן חריגות מסדרי מינהל תקינים ב„הפועל" על סניפיו, שהביאתו מיעדיו החינוכיים והחברתיים.

רק שיתוף פעולה מלא בין הזרועות השונות בחברת העובדים וההסתדרות הזקוקה ללא דיחוי של ועדות מבצעות, יאפשר תיקון הליקויים ושיפור בתפקוד המערכת שנועדה למלא תפקיד מרכזי בחברה ובמשק הישראלי.

מבקר נפתלי בלומנטל

קר"אופ רעננה: ראש הדג

אי־הסדרים ב„קו אופ רעננה" הם מהחמורים ביותר שנחשפו באחרונה ברשתות השיווק ההסתדרותיות.

המחדלים מקיפים את כל תחומי הפעילות של האגודה אך הבולט בהם הוא העובדה שעובד בדרג הבכיר ביותר נהג לקבל מספקים דוגמאות של מוצרים או שי לחגים לשימושו הפרטי.

אחרים מבכירי המנהלים ב„קו אופ רעננה" העסיקו את קרובי משפחתם כעובדים, בניגוד לסדרי מינהל תקינים. בו בזמן התערערו היחסים בין חלק מהעובדים הבכירים באגודה דבר ששיבש את ניהול האגודה.

הפיקוח של הנהלת החשבונות על תנועת הכספים בסניפי האגודה לקוי והרישום בהנהלת החשבונות נעשה בפיגור רב. המסמכים השונים נשמרים באגודה בצורה גרועה וחלקם כלל לא נמצאו.

אי־סדרים מאפיינים את תחומי ההתקשרות עם ספקים, הזמנות קבלת הסחורה, תנאי התשלום, אשראי ספקים, והמלאי. במחלקת הירקות נמצאו ליקויים ופגמים בטיב הסחורה. ממצאים חמורים העלתה הביקורת בתחום הקופות הרושמות והפעלתן, בהעדר בקרה ופיקוח, נהלים והדרכה.

מנכ"ל „קו אופ רעננה" היה חולה בשנים האחרונות. חלק מהזמן נעדר מתפקידו ולאחר מכן גם פרש. אחריו מונה מנכ"ל חדש שפרש גם הוא. עד היום, קובע המבקר, טרם מונה מנכ"ל מתאים. העדרו של מנכ"ל כוח משבש את תפקיד האגודה.

מנהלי האגודה, מציין המבקר, לקו במעשים חריגים ואף במחדלים ובחוסר פיקוח מתאים על הנעשה במערכת. מנהלים אלה, הוא מטעים, נושאים באחריות למעשים.

הנהלת „קו אופ רעננה" השיבה לביקורת כי הקימה ועדה פנימית לתיקון הממצאים החמורים. מ"מ מנכ"ל האגודה ציין שחלק מהליקויים כבר תוקן.

קר"אופ דן השרון: חמדנות מוצרים

רשת „קו אופ תל־אביב דן השרון" היא הגדולה בארץ ומפעילה לא פחות מ־120 סניפים. דווקא בה הפדיון לעובד נמוך יותר מאשר ברשתות השיווק האחרות של ההסתדרות.

הנהלת הקו אופ מסבירה זאת בשני גורמים: פיתוח מואץ המחייב הקצאה של מספר העובדים בתקופת ההרצה של סניפים חדשים ובמאמצי ההנהלה לשפר את רמת השירות בסניפים.

מבקר ההסתדרות מציין שלא תוקנו אי־סדרים במאזנים של האגודה: המאזנים נערכו בפיגור של כשנה, לא הומצאו תעודות רישום על חלק מהנכסים על שם האגודה, לא היו רשימות מצאי ריהוט וציוד בסניפים ובמחסנים, חסרו אישורים לחלק מהיתרות של החייבים, הלקוחות, הספקים והזכאים.

ב־1986 השתנה מערך המסחר של „קו אופ" תל־אביב דן השרון", על־ידי פתיחתם של „היפרים" ברחבי הארץ. שינוי זה הגדיל משמעותית את הפדיון של האגודה, שעלה ריאלית אשתקד בשיעור של 12.9 אחוז.

במספר גדול של מחלקות שבסניפי האגודה נעלמו מוצרים, בהיקף העולה על הפחת הממוצע שקבעה לעצמה האגודה. ההנהלה הסבירה למבקר שהתופעה של היעלמות מוצרים נוצרה בגלל חוסרים אצל ספקים, „לקחנות" מצד לקוחות ואף „לקחנות" בקרב העובדים. ההנהלה החלה להתמודד עם הבעייה באמצעות הקמתה של מחלקת מרכזית המונה 30 עובדים הפועלים, כדברי ההנהלה, במסגרת נהלים קבועה ובלתי מתפשרת.

קר"אופ הרצליה רמת השרון: פחת גבוה

ב„קו אופ הרצליה רמת השרון" חשף מבקר ההסתדרות מצב כספי קשה בשנתיים האחרונות, חרף הגידול במכירות.

מנתונים לא סופיים הסתיימה שנת 1985 בהפסד תפעולי, לאחר הוצאות מימון, במיליון דולר בקירוב. הגורמים להרעה במצבה הכספי של האגודה הם השקעות במיליוני דולרים בסופרמרקטים חדשים שנפתחו באותה שנה ותשלומי שכר דירה גבוהים, פדיון נמוך מהמתוכנן בסניף „לב הרצליה", ביטול של השכרת סניף הרצליה הישן וגורמים נוספים.

אומנם חל גידול ריאלי בשיעור של 13 אחוז בפדיון האגודה ממכירות, אולם ההוצאות, בעיקר ההוצאות על שכר דירה, הביאו את האגודה להפסד שנתי המוערך בכ־7000 אלף דולר.

הביקורת מתריעה שמאז 1985 לא מונה ב„קו אופ הרצליה רמת השרון" מנהל כוח אדם. הנהלת האגודה מסרה למבקר שמינוי זה הוקפא בגלל ההוצאות הגבוהות הכרוכות בהשקעות שביצעה האגודה.

במחלקת הירקות והפירות התגלה שהפחת עולה על הסביר בשיעור גבוה. לעומת פחת סביר של ששה אחוזים מהפדיון הגיע הפחת של ירקות ופירות בסניפי נווה עמל ובר כוכבא ליותר מ־30 אחוז.

כור קרמיקה: לא לעולם חוסן

מבקר ההסתדרות ערך בדיקת מעקב בששת מפעלי „כור קרמיקה", ממנה עולה שרק חלק מהליקויים תוקנו.

אחד המפעלים – „חסין אש", לייצור רעפים – נושא הפסדים כבר שנים אחדות, בגלל קשיים טכנולוגיים בהפעלה של קו הייצור ובהשגת מוצר באיכות טובה.

ההשקעות שבוצעו ב„חסין אש" בשנים 1984 – 1986 חרגו מהתחזית בשיעור של 92 אחוז (ללא הוצאות מימון) ועד לינואר 1987 טרם הסתיימה למעשה תקופת ההרצה של המתקנים בקו ייצור הרעפים.

ההפסד הגולמי בקו ייצור זה בין ינואר לאוקטובר 1986 מגיע לשיעור של 70 אחוז מהמכירות. זאת, לאחר שכוח האדם במפעל גדל מ־58 עובדים ב־1984 ל־85 עובדים כיום. המבקר מצא ש„חסין אש" לא גבה בזמן יתרות חוב גדולות של מספר לקוחות. בנוסף הוא מצביע על העדר בדיקה כלשהיא של תכולת משאיות או יוצאות בשער המפעל.

מפעל „ברכור" תיקן חלק מהליקויים שהתגלו בו בתחום המחשוב, בדיקת הספקים ותנאי האיחסון, אך גם בו אין בדיקה כלשהיא היוצאת משער המפעל.

ב„חרסה" ניכר שיפור משמעותי לעומת הביקורת הקודמת – כמעט בכל התחומים.

ב„לפיד" מצא המבקר כי לאנשי המכירות אין מידע מלא ומעודכן על המלאי במפעל ובחנויות וקיימת בעייה של גבייה מרשתות השיווק. לא תמיד מחשב המפעל ריבית למפגרים בתשלום. בנוסף, אין עדיין היום במפעל תמחיר מעודכן ומלא.

מפעל „נעמן" התייעל, אך עדיין אין בו נהלים בתחום השיווק. הקשר בין המפעל למרכז השיווק – לקוי.

מפעל „רמי" סובל מפיגורים בתשלומים מצד לקוחות. המפעל לא קבע נהלים ברורים בקשר לאישור עמלות חריגות ובאשר להזמנות – במקרים לא מעטים מתבצעות ההזמנות בפיגור.

„הפועל": כדור הגרעונות התופח

הריצה של הקבוצות אחר הישגים תחרותיים משכיחה מהן לעיתים את מטרותיה של התאגדות „הפועל" ואת החובה להקפיד על כללי הניהול התקין – מטעים מבקר ההסתדרות בפתח ביקורתו על ששה סניפי „הפועל".

חלק מהליקויים שאותרו בביקורות קודמות, חוזרים ונשנים במשך שנים. מוסדות ההסתדרות נקראים על ידי המבקר „לאזור עוז ולפעול במרץ" להבטחת יעדיו החינוכיים של „הפועל" ולעצירת התריגות.

בעיקר הוא מצביע על כך שחטיבות הכדורגל והכדורסל צורכות את החלק הארי של תקציב סניפי „הפועל" וסוחפות את הסניפים ואת מועצות הפועלים להסתבכויות מיותרות.

★ „הפועל" חיפה: הדו"ח הקודם על „הפועל" מחוז חיפה, שהתפרסם ב־1980, שפע ממצאים חריגים על מינהל בלתי תקין ועל העדר שליטה בנעשה בקבוצות ובסניפים. מאז ועד היום רוב הליקויים החריגים, בכל ענפי הספורט, לא תוקנו אלא ממשיכים להתנהל תוך ליקויים וחוסר רגישות ציבורית.

הניהול הכספי, התקבולים והתשלומים ב„הפועל" חיפה – מבולבלים ובלתי מתואמים בחלקם. חטיבת הכדורגל וחטיבת הכדורסל כאחת סיימו את 1984/85 בגרעון. הגדילה לעשות חטיבת הכדורסל כשסכום הגרעון אצלה אף עלה על התקבולים. דהיינו, הוצאותיה עלו ב־200 אחוז לעומת הכנסותיה, כולל הקצבות מוסדיות.

במשך שנים לא הצליחה המזכירות של מועצת פועלי חיפה להשליט סדר אלמנטרי בשתי החטיבות הייצוגיות: לרסן את גובה ההוצאות ולדאוג לרישום נכון ומסודר בהנהלת החשבונות של הקבוצות. גם מרכז „הפועל" לא תרם חלקו להנהגת סדר תקין, ביקורת ופיקוח בכל אחת משתי הקבוצות הייצוגיות. חובותיהן של חטיבות הכדורגל והכדורסל הגיעו למאות אלפי דולר, כשהכל מתנהל תוך גילוי חוסר אונים של מרכז „הפועל" ושל מועצת פועלי חיפה.

ועדת מבקר ההסתדרות מחייבת את מפ"ח ומרכז „הפועל" להפסיק העברת הקצבות כספיות לחטיבות הכדורגל והכדורסל בחיפה, כל עוד לא יובטחו מינהל תקין ומערכת חשבונות מסודרת וזאת על פי תקציב מאוזן שיאושר על־ידי מזכירות מפ"ח ומרכז „הפועל".

★ „הפועל" רחובות: המבקר מצטט מדו"ח הביקורת שהופיע ב־1981 והתואם, כדבריו, גם את המצב כיום: קיימת תחלופה תדירה של מזכירים פעם על רקע הזנחה אירגונית ורשלנות בענייני כספים ופעם מחמת חיכוכים וויכוחים מעורערים במערכת.

המינהל הכספי וניהול החשבונות אינם תקינים.

זה מצב בלתי נסבל, קובע המבקר. יש להשתית את ניהול „הפועל" רחובות על יסודות בריאים ואם אין בכוחה של מועצת הפועלים לעשות זאת לאלתר, יש להשעות את כל פעילות הסניף עד להתארגנות מחודשת.

★ „הפועל" באר־שבע: כאן תוקנו חלק מהליקויים שנחשפו ב־1983. ברם, ענף הכדורגל, שהוא עמותה, אינו עורך תקציב וניהול החשבונות בו אינו מניח את הדעת. הדו"חות הכספיים בלתי אמינים ואינם משקפים את כל הגרעונות והחובות.

חובות הכדורגל תפחו ל־900 אלף דולר עליהם התווספו ריבית והצמדה. מבקר ההסתדרות מתריע על התדרדרות הענף ומחייב תיקון מיידי של המערכת, שתפעל רק על פי תקציב מאוזן ומאושר.

בדצמבר 1986 הודיע מזכיר מועצת הפועלים שנקטו אמצעים לתיקון המצב. החובות מולקו וחשב הקבוצה הוחלף באחר.

★ הפועל ירושלים: תאגיד הכדורגל ערך את התקציב לשנת 1984/85 על בסיס גרעון של 443 אלף דולר מבלי שיהיו בידיה מקורות לכיסוי הגרעון – בניגוד לתקנון המחייב אותה לפעול על פי תקציב מאוזן.

הביקורת גילתה ליקויים במינהל ובכספים: הרישומים בהנהלת החשבונות לא היו מעודכנים; חוסר שליטה על הפצת כרטיסים, כספית ומספרית; קבלת תרומות ללא קבלות; תשלומים לשחקנים מעל למתחייב מיתרות החוב של כל שחקן.

חובות ענף הכדורגל ב„הפועל" תחו בשנה החולפת ליותר ממליון דולר. מצבו הכספי הקשה של התאגיד סוחפים את מועצת הפועלים להתחייבויות שלא לפי יכולתה ומאלצים אותה לבצע עסקות על נכסיה.

„פניציה": מערך השיווק הוזנח

בשלבי הקמתו של המפעל לייצור כלי בית בחיפה השייך לקבוצת „פניציה", אירעו תקלות רבות, שגרמו הפסדים כבדים למפעל בשנים 1984־1985, קובע מבקר ההסתדרות בדו"ח על קבוצת מפעלי הזכוכית „פניציה" השייכת ל„כור".

המפעל לכלי בית החל לפעול בלי לתכנן ולארגן את מערך השיווק כדרוש. הוקצו כל המשאבים לעשייה לא נכונה של המוצרים ולא לעשיית המוצרים הנכונים, תוך התעלמות מוחלטת מאיבחון של דרישות השוק, בעוד שתחלופה של אנשי השיווק פגעה בתפקוד.

האומדנים שנקבעו בתכנית המפעל לא תקינים. התכנון הלקוי גרם לכך שנוצר מחסור בחומרי גלם וכושר הייצור של המפעל לא נוצל במלואו.

במפעל הבקבוקים של „פניציה" בירוחם התגלה שסדרי הרישום במחסן חומרי הגלם–כניסות ויציאות ועיתוד המלאי – אינם תקינים, בגלל העדר נהלים. במחסן הטכני משמש המנהל גם מנהל הרכש, מצב הנוגד סדרי מינהל תקינים. כל הניהול של המחסן הטכני – החל מרישום המלאי וספירתו ועד לסדרי האבטחה – היו לקויים.

במפעל לא היתה בקרה על הרכישות: כל מנהל עבודה משך ציוד כראות עיניו.

חלק מהתוצרת הגמורה במפעל הבקבוקים יצא מכלל שימוש בגלל אחסון ממושך מדי בשטחים פתוחים, שבמהלכו התפרקו אריזות עקב גשמים ושמש.

מי יבנה בית למחלקת הנכסים

מבדיקת תחום המקרקעין והמבנים של ההסתדרות מתברר שישנם נכסים שנשמטו מחזקתה של ההסתדרות עקב הזנחת הטיפול בהם.

מאחר שמספר מבנים עומדים ללא שימוש כשהם סגורים ובחלקם מוזנחים, פלשו לתוכם גורמים שונים. לאחר תקופה של נטישה והעדר כל אחזקה מונעת, החלו מבנים אלה להיהרס וכתוצאה מכך נגרמו להם נזקים כבדים.

חלק מהנכסים כלל אינו מופיע ברישומיה של מועצות הפועלים. לאחדות ממועצות הפועלים אין מידע מלא על נכסיהן במקום.

המבקר מציין שרוב מועצות הפועלים מנהלות את הנכסים המקרקעין בצורה בלתי מקצועית: ללא קביעת נהלים לטיפול בנכסים ואופן רכישתם, ללא תוכנית אחזקה שנתית ללא מסמכים על תוכניות בנייה, ללא ספר נכסים וללא הבטחת הזכויות המשפטיות על המגרשים עליהם נבנו הנכסים.

המבקר סבור שיש צורך מיידי בהקמתו של תאגיד מרכזי ועצמאי לניהול כל נכסי ההסתדרות, במקום מחלקת הנכסים הקיימת היום. זרוע אחת של התאגיד תעסוק ברכישה, מכירה, חכירה ומסירה לשימוש תוך הבטחת זכויות הבעלות על המקרקעין ואילו זרוע שנייה תעסוק בבנייה ובאחזקה השוטפת של המבנים.

אלכור אלוייס: הפסדים

מפעל „אלכור אלוייס", העוסק בעיבוד פסולת אלומיניום למטילים, צובר הפסדים למן הקמתו 1985 ועד היום. מבקר ההסתדרות סבור כי מן הראוי שקבוצת המכניקה והמערכות של „כור" תשקול את המשך הכדאיות של הפעלתו.

תנודות המחירים בשוק העולמי הרעו את מצבו הכלכלי של „אלכור אלוייס". זאת, בנוסף להקפאת מחיר הדולר ולירידה תלולה באספקת חומר הגלם העיקרי של המפעל – פסולת אלומיניום.

כור מכניקה: עודף כושר ייצור

מבקר ההסתדרות ערך ביקורת מעקב על מפעלי המכניקה והמערכות של „כור". במחצית השנה שחלפה בין ביקורת אחת לשנייה תיקנו המפעלים ליקויים בתחום המידע הניהולי, סדרי רישום והזמנות, ניהול המחסנים והמלאי, ניהול הייצור והתמחיר.

שלושת המפעלים נאלצו בשנה האחרונה לטפל בבעיות של עודף כושר יצור בגלל צמצום ההזמנות מצד מערכת הביטחון, דבר העלול לפגוע בתוצאות העסקיות. אחד המפעלים המייצא את כל תוצרתו נקלע לקשיים נוספים וצבר הפסדים, בגלל התנאים הכלכליים וירידה של מחירי הייצוא. בראשית 1987 התנהלו דיונים בהנהלת הקבוצה בקשר לעתידו.

כתב: חיים ביאור

קריאה דחופה
לחברי קופ"ח הכללית
הממתינים לניתוח

במסגרת המאמץ של חטיבת רופאי בתי החולים של קופ"ח הכללית, לשיפור השרות הרפואי לציבור מבוטחי הקופה ופתיחת חדרי הניתוח אחה"צ, נערוך סקר טלפוני לבדיקת נכונות החברים להשתתף במאמץ הכרוך בקיצור ההמתנה לניתוחים וטיפולים במרפאות החוץ.

אנו פונים אליכם, הממתינים לניתוח, חברי קופ"ח הכללית, להתקשר לטלפונים:
03־223375
03־286308
03־476005
03־287325
בימים ב' ו־ג' ה־23 ו־24 במרץ 1987
בעילום שם ולמסור את הפרטים הבאים: שם בית החולים, סוג הניתוח, משך ההמתנה ונכונות להשתתף במאמץ.

שותפים לדאגתכם

רופאי בתי החולים של קופת חולים הכללית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

מרחב תכנון מקומי טובים

הודעה בדבר הפקדה
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק תכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה טובים הופקד שינוי תבנית הנקראת שינוי מס' 3 לתכנית מפורטת 119/03/8 – מר"א באר־טוביה ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי:

א. שינוי יעוד מגרש 74 מאזור ציבורי פתוח לאזור תעשיה.

ב. ביטול דרך קיימת מס' 3 כולה ושינוי יעודה לאזור תעשיה.

ג. איחוד מגרשים 73, 76, 77, 78, 64, 63, 57 ומגרש 74 ביעודו החדש (סעיף א') וכן הדרך המבוטלה (סעיף ב') שם המגרש יהיה א' 57.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התבנית: 39.325 דונם.
גושים: חלק מגוש 312
חלק מחלקה 6.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה. ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דניבר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

רכוש ספר מספרית דבר

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי מחוזית חיפה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת, הנקראת „תכנית מס' כב/ 213 – היקף לתכנית ג/ 807" המהווה שינוי לתכנית ג/ 807 – [illegible]
הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3195, ותשכ"ה, עמוד 2233.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ט' בשבט התשמ"ז 8.2.1987

יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

על מות
ד"ר וילי שור ז"ל
מזכיר ארצי ראשון של אגודי האמנים בארץ
אבלים
אגוד השחקנים והבמאים
ואגוד המוזיקאים בהסתדרות
תנחומים מקרב לב למשפחה

לאיילה
ולבני המשפחה
אתכם באבלכם על מות
גורית קדמן
ומשתתפים בצערכם
המדריכים לריקודי עם ועדות
המפעל לריקודי עדות
והמדור לריקודי עם במרכז לתרבות ולחינוך של ההסתדרות

המועצה המקומית יהוד
לאהוד קורי
אתך אנחנו בצער המשפחה על מות אמך
חנה קורי ז"ל
מרדכי ליניק ראש המועצה
חברי המועצה והעובדים

אחותי היקרה
אניה שומן
איננה
הלויה היום, יום א' כ"א בשבט תשמ"ז 22.3.1987
בשעה 10.30. נפגשים ליד השער בכפר סמיר.
מתאבלת **רחל אדיב**

ביום השלושים לפטירת בננו
צביקי רוזין ז"ל
נעלה לקברו ביום א' כ"א אדר תשמ"ז 22.3.87
בשעה 16.00 בגבעת ברנר
צפורה ואבא רוזין
וקבוץ גבעת ברנר

המועצה המקומית יהוד
הועדה לתכנון ובניה
לאהוד קורי
אתך אנחנו בצערך העמוק על מות אמך
חנה קורי ז"ל
ע. רגב סגן ראש המועצה
ויו"ר הועדה לתכנון ובניה
וצוות העובדים

■ דרום־אפריקה

בותה לא ינהיג מעבר לרוביקון

18 חודשים עברו מאז אמר הנשיא בותה, כי דרום־אפריקה הצנה את הרוביקון של הרפורמה הגזעית. משך כל אותה תקופה עמדה הארץ בסימן אלימות בערים השחורות, תקנות שעת חירום יותר ויותר מגבילות והטלת סנקציות כלכליות בידי מעצמות זרות – כולל ארה"ב. בשבועות אלה מצוייה דרום־אפריקה בעיצומה של מערכת בחירות (ללבנים בלבד) לקראת יום ההצבעה ב־6 במאי.

בותה מצוי באש צולבת מימינו ומשמאלו. הופעתם של מועמדים עצמאיים חדשים לשמאל של המפלגה הלאומית, מפלגת השלטון, הפכה את הבחירות לעניין הרבה פחות בטוח מכפי שהוא חשב. אבל האיום האלקטורלי המרכזי עדיין בא מימין: מצד המפלגה השמרנית ומצד מפלגת „הרשטיכטה נציונל". אין לשתי אלה הסכמי שיתוף פעולה – שלא לדבר על חזית – אף שעמדותיהן קרובות.

„הלאומנים" – שלא סבלו מפגיעת שתי המפלגות בעבר – אם יסבלו הפסדים קשים בחודש מאי, תהיה הסיבה לכך ברורה: לבנים רבים, בעיקר אפריקאים באזורים הכפריים, סבורים כי דרום־אפריקה כבר עשתה יותר מדי לדילול העליונות הלבנה.

גם כך, יש עניין רב במרד, הבלתי צפוי, מצד שמאל. הוא הרס את תקוות הממשלה „לעקוף" את הימין „מצד ימין" ולנקוט עמדה בלתי מתפשרת לגבי רפורמות בעתיד. אם ינסה בותה לשכנע את הפורשים „שמאלה", כי הוא עדיין הולך בכיוון שיתוף השחורים בשלטון – הוא יסתכן בהפחדתם של בוחרים רבים, שיעבירו קולות לימין. אם יגביר את נטייתו ימינה, הוא מסכן את אחיזתו הנוכחית בקבוצה של כ־40 „לאומנים חדשים" בפרלמנט – חברי מפלגתו החפצים בהתקדמות מהירה יותר לעבר חלוקת השלטון.

החלטתם של שלושה מוותיקי המפלגה הלאומנית לרוץ לבחירות כעצמאים, אף שהיא חדשה מרעישה ביותר, אינה עומדת בראש דאגותיה של הממשלה. ויינאנד מאלאן, הנהנה מתמיכה ציבורית רחבה במחוז האנדבורג (טארנסוואל), בהחלט יכול לנצח. אשר לסיכוייהם של שגרירה־לשעבר של דרום־אפריקה בבריטניה, דניס ווראל, ושל האקדמאית אסתר לאטגן – שניהם עומדים לבחירה במחוז הכף („קייפ") – סיכויים אלה חלשים יותר. מול שניהם עומדים חברי־הפרלמנט בפועל, בעלי תמיכה רחבה מאד בקרב רוב המצביעים. העצמאיים יכולים ליהנות מהחלטתה של מפלגת האופוזיציה הפרוגרסיבית־פדרלית, שלא להתמודד על מושבים אלה. אך זהיר חרב־פיפיות: הבוחרים יכולים להסיק מכך ששלושת המועמדים אינם אלא „פרוגרסיבים" מחופשים.

גם אם יזכו השלושה במושבים בבית הנבחרים, תהיה להם השפעה מעשה במוסר זה. הם יכולים לקוות שיצליחו לפתות כמה „לאומנים חדשים" להקים מפלגת מרכז חדשה – אך הסבירות לכך אינה גבוהה: רוב „הלאומנים החדשים" עדיין מאמינים שהמפלגה הלאומנית היא הגוף הפוליטי היחיד שהוא בעל השפעה אמיתית. בותה מודאג מהעצמאיים פחות משהוא מודאג מההתרחבות המרד של הרפורמיסטים שבחרו להישאר בתוך המפלגה. כל שבוע נחשפים אנשי „אופוזיציה פנימית" חדשים. ב־7 במארס עזב את תפקידו עורך עיתון בעל השפעה, איש בשם ווימפי דה קלארק, במחאה על חוסר גמישותה של הממשלה. באותו יום יצא ממרכז העוצמה האינטלקטואלית האפריקאנרית, אוניברסיטת סטלנבוש – קול קורא שתבע לחסל את „כל שרידי האפרטהייד" וקרא להכנסתם של שחורים לפרלמנט. על התביעה חתומים 28 אנשים המדגישים שנתנו פומבי לדרישתם רק אחרי שהתעלמו ממנה בעת שהובעה בפורומים פנימיים.

אחת מדרישותיהם המרכזיות נוגעת לחוק אזורי הגזע. חוק זה, אבן־יסוד בחקיקת האפרטהייד, קובע שאזורי מגורים יכללו בני גזע אחד בלבד, ויהיו נפרדים זה מזה. במאבק על דרישה זו יש לרפורמיסטים סיכוי.

בותה ניסה להשאיר נושא זה מחוץ למערכת הבחירות. לשם כך הפקיד תוכנית לביטול החוק בידי מועצת־הנשיא המייעצת שלו, בנובמבר האחרון: בותה הצהיר, שהחוק אינו קדוש. בכל אופן, חוק זה אינו בא לכלל מימוש. כחצי מיליון לא־לבנים חיים באזורים „ללבנים בלבד", ואין במעט שום ניסיון שלטוני לאכוף אותו. ביטולו לא ישנה הרבה באופן קונקרטי: מה שמונע מהשחורים לחזור לשכונות לבנות הוא העוני שבו הם שרויים, לא החקיקה. הממשלה גם יכולה למצוא תחליף מקומי, לפיו קהילות לבנות יכולות לבחור להישאר במשטר הפרדת־גזעים.

יתר תביעותיהם של מורדי־סטלנבוש עומדות הרחק מעבר לנקודה שעליה אפשר להביא את הזרם המרכזי של הלאומנים להתפשרות. בין תביעות אלה ניתן למנות את ביטול חוק רישום האוכלוסין, המשייך כל דרום־אפריקאי לקבוצה גזעית מוגדרת, ומאפשר את ביצוע מדיניות האפרטהייד. אנשי האקדמיה גם השיחו ביקורת באבן־הפינה של בניין הרפורמות החוקתיות של הממשלה: פרלמנט בן שלושה „בתים": לבן, מעורב, הודי. סוף התהליך, לדעת אנשי סטלנבוש, הוא הכנסת שחורים לפרלמנט וויתור של הלבנים על השיטה המאפשרת להם – ולהם בלבד – יכולת הכרעה סופית ומוחלטת, ויכולת אכיפת החלטותיהם, שיש להן השפעה על עתידם של כל בני דרום־אפריקה.

ביקורת כזו מחלישה את בותה, משום שהיא מקשה על הממשלה לנהל מסע בחירות משכנע תוך הימנעות מניסוח ברור של רעיונותיה, שעיקרם חלוקת השלטון תוך שמירה על מעמדם העליון של הלבנים. עד כה ניסתה הממשלה לשמור בעקביות על עמדה של אי־ירידה לפרטי־פרטים. בותה שלל הוספת „בית" רביעי – שחור – לפרלמנט. עמדתה המוצהרת של המפלגה היא, שיש לקדם את שיתופם של כל האזרחים „בתהליכי שלטון הנוגעים להם". שר התכנון והפיתוח החוקתי, קריס האוניס, לא ידחיק לנקודה זו. לפי דבריו, תפנה הממשלה פעם נוספת לקלפיות – משאל־עם או בחירות – מיד לאחר שתגיע למשא־ומתן על הצעות קונקרטיות לחלוקת השלטון עם מנהיגים שחורים.

כעת, נראה שהאלימות בערי השחורים תחת פיקוח הדוק – שלושים אלף איש במעצר, וסערת הסנקציות שככה, ומניות. דומה, שבכך הושגו התנאים המקדמים לניהול המשא־ומתן. הקושי הוא, ששום מנהיג שחור רציני אינו מוכן לדבר עם בותה. גם אם היה כזה, הרי מפלגתו של בותה כה מפולגת, עד שאין ביכולתו להחליט מה העמדה שינקוט. ביוזמתו לקיים בחירות מוקדמות – שחשפו את הפילוג במפלגתו – תגר בותה תחת סמכותו־הוא.

אפילו אם יעלה בידי המורדים מן השמאל לדחוף את דרום־אפריקה הלבנה אל עבר גדות־הרוביקון – ספק אם יהיה זה בותה שינהיג את עמו אל מעבר לנהר.

נוסף לקרבות חוצה גם רחוב מוצף מים את ביירות סמוך לקו העימות בין שני חלקי העיר

■ הפיליפינים

הקרב האמיתי ב־11 במאי

הנשיאה, קורי אקינו, אמרה ב־9 במארס, כי הבחירות הכלליות הקרובות יהיו ה„נקיות" ביותר בהיסטוריה הפיליפינית. אין זו משימה קשה מדי. הבחירות בעבר היו מושחתות בגלוי ובמצח נחושה. לא כל האשמה נופלת על כתפי פרדיננד מרקוס. כל שהוא עשה היה לקבל מצב רע – ולהפוך אותו לגרוע. מאז שהמדינה זכתה לעצמאות ב־1946 (אחרי שלטון אמריקאי) היו, במחוזות מסויימים, תמיד יותר מצביעים מאשר בעלי זכות הצבעה. הבדיחה אומרת, שכמה ציפורים שלשלו גם הן פתקים לקלפיות.

בעבר הקרוב יותר היו הבחירות עומדות בסימן: „רובים, טפשים ומטבעות". השבוע החליטה ועדת הפיקוח הממשלתית – שתפקח על הבחירות העתידות להתקיים ב־11 במאי – כי תיאסר נשיאת נשק על־ידי אזרחים פרטיים עד חודש לאחר הבחירות. העבריינים צפויים לעונש־מאסר עד שש שנים ולשלילת זכויות אזרחיות לכל חייהם. הוראה זו, אם תיאכף, עשויה להכשיל את פעולתם של אנשי־זרוע המועסקים על־ידי פוליטיקאים מקומיים לצורך הפחדת בוחרים.

והמטבעות? מרקוס ממשיך לגלות עניין צמוד בפוליטיקה הפיליפינית, גם ממקום מושבו בהוואי. פיליפינים רבים מניחים כי הוא יעזור באורח נדיב למועמדים מבין תומכיו. יחד עם זאת, צפויים לו קשיי־נזילות.

עד כה, הצליחה הממשלה להניח ידה – לפי הערכות שונות – על סכום של 200 מיליון דולר, במזומן ובנכסים אחרים. חלק גדול מסכום זה מקורו במקורבי־מרקוס שהחליטו לבגוד בנשיא הקודם, כדי לכרות שלום עם השלטון החדש.

אנטוניו פלוירנדו, איל־הון בעל מטעי בננות, חתם בשבוע שעבר על כתב־ויתור בנוגע למספר נכסים דלא־ניידי בארה"ב. נכסים רבי־ערך אלה היו רשומים על שמו, אך בעליהם האמיתיים היה מרקוס. פלוירנדו יכול עתה לשוב לפיליפינים, בלי להסתכן בכתב אישום על שחיתות. רוברטו בנדיקטו, חבר לספסל הלימודים מן הזמן שמרקוס בילה בקולג' – שניהל את מפעל הסוכר המונופוליסטי של הפיליפינים – מנהל משא ומתן עם הממשלה.

כל זה תורם להפיכת כיוון התנועה של ההון הבורח. בכל מקרה, מצבם של הפיליפינים בתחום זה פחות חמור מאשר מצבן של מדינות אחרות בעולם השלישי.

רוב הונו של מרקוס אמור להיות מוקפא בבנקים שוויציים. לשלטון הפיליפיני אין גישה לכסף זה – וגם למרקוס אין. בכל מקרה, הוא עשוי לחשוב שאין זה כדאי להוציא כסף זה על המפלגה הממשיכה לשאת את שם ארגונו הוותיק – „תנועת החברה החדשה".

הקרב האמיתי ב־11 במאי יתנהל, קרוב לוודאי, בין מועמדיה של אקינו לבין אלה שיזכו לתמיכתו של הואן פונסה אנרילה. שתי הסיעות מתמודדות על כל 24 מושבי הסנאט. סביר להניח שהן ייאבקו גם על כל המושבים בבית התחתון. רישום המועמדים לשתי ההתמודדויות עדיין לא הסתיים.

אקינו, נשיאה עד 1992, יכולה להסתכל על ההתמודדות מגבוה. היא אומרת, שהמועמדים שזכו לברכתה אינם „אנשי־הך", אלא פיליפינים יעילים שמגיע להם להיבחר. אנרילה, לשעבר שר ההגנה (גם בממשל אקינו גם בממשל מרקוס) אינו תוקף, בשלב זה, את האשה שמוצצה אותו בנצחונה המוחץ במשאל־העם החוקתי, בחודש שעבר. הוא אומר שכל רצונו הוא לתת לפיליפינים אופוזיציה אחראית. הוא קרא למפלגתו, „הברית הרחבה למען הדמוקרטיה", כדרותו הצעה אחרת – „האופוזיציה הגדולה למען הדמוקרטיה". אנרילה אמר, שאין הוא מעוניין להביא על עצמו את זעם האלים.

■ שוודיה

פרשת „בופורס"

האם מכר יצרן הנשק השוודי בופורס, ביודעין, נשק לארצות הנמצאות ברשימה השחורה של הממשל? אם כן, האם ידעו על כך השרים בשטוקהולם, האם יש לזה קשר עם רציחתו של אולאף פאלמה בשנה שעברה? כיוון שלא נמצא עד היום הרוצח, קיימות תיאוריות שונות בנושא, והקשר לבופורס הוא המועדף עכשיו. העיתונות בשטוקהולם דנה ב„ווטרגייט שוודי".

הפרטים הידועים הם שפאלמה, בזמן שעמד בראש הממשלה הסוציאל־דמוקרטית, מ־1982 עד יום מותו, היה גם מתווך ממונה של האו"ם בסכסוך איראן־עיראק; נשק מתוצרת בופורס התגלה בכמה ארצות הנמצאות ברשימת איסור שיווק נשק של הממשל השוודי; ב־1985 (לפי דברי מאטס הלסטרום שהיה אז שר לסחר־חוץ) בזמן שהמשטרה החלה לחקור האשמות נגד ייצוא הנשק של בופורס, המפקח האמור לאשר עסקות אלו קיבל הוראה להחמיר את הפיקוח על מדינות "מאושרות" הנחשדות בייצוא מחדש של נשק שוודי.

הרעיון של הקשר בין עסקות הנשק לרצח פאלמה נבע משתי תיאוריות לפחות. האחת אומרת שהעיראקים נוטרים טינה לאולאף פאלמה כיוון שנשק שוודי מגיע לאיראן. השניה טוענת שהאיראנים נוטרים לו כיוון שהופסקו משלוחי הנשק אליהם. אך עדיין אין שום הוכחה המקשרת את הרצח עם אחת משתי הארצות.

בזמן נפילתו של השאה, הפסיקה שוודיה (אז לא סוציאליסטית) את הייצוא לאיראן, אך איראן כבר שילמה מקדמה לבופורס. משרד החוץ השוודי אמר שהיו לחצים מצד השלטון האיראני החדש להמשך המשלוחים לפחות עד 1983. ב־1984 קיבלה קבוצת "שלום" שוודית את עדותו של מהנדס שעבד בעבר בבופורס, המאשים אותם בייצוא נשק למדינות הנכללות ברשימה השחורה. עכשיו טוען איגוד הימאים הדנים שאניות דניות הובילו „מטעני נשק משוודיה לאיראן ויש בידו הוכחות למעורבות ממשלת שוודיה. האשמה הוכחשה בתוקף על ידי ראש הממשלה השוודי, אינגבר קרלסון, ועדיין לא נטענה על יד איגוד הימאים.

משטרת שוודיה, רשויות המכס, ומפקחי ייצוא הנשק, חוקרים כולם את פעילויות בופורס. עכשיו נוספה גם ועדת החוקה של הפארלמנט. בופורס מכחיש את האשמות המוטעות, אך אינו מכחיש שנשק וחומרי נפץ מתוצרתו נמצאו במקומות האסורים. ב־10 במארס פרסם העיתון השוודי "סוונסקה דאגבלאדט", שמוצרים ארטילריים מתוצרת בופורס נמכרים חופשי בחברה ספרדית. החשדות והספקולציות גברו בעקבות מותו של קרל־פרדריק אלגרנון, שעמד בראש המפקחים על ייצוא נשק, במיוחד משום שמת ביום שבו עמד להעיד בפני שלטונות המכס בעניין בופורס. הוא נפל אל מתחת לגלגלי רכבת תחתית. המשטרה אומרת שלא מצאה ממצא פלילי.

מנכ"ל בופורס, מרטין ארבדו, התפטר ב־6 במארס באומרו שקשה לו לייצג את החברה בעת החקירה. יום קודם היתה התפתחות חדשה בוויכוח בין המשטרה והתובע בעניין רצח פאלמה. מפקח משטרת שטוקהולם, הנס הולמר, שעמד בראש המצוד עד פברואר כשהועבר לדרגת יועץ, התפטר מהמשטרה. במכתב ההתפטרות הודיע שרשויות התביעה שמו מכשולים על דרכו כשעמד בראש החקירה.

■ צ'כוסלובקיה

המשפט של סקציית הג'אז

צוי המאסר שנגזרו למנהיגי סקציית הג'אז באיגוד המוסיקאים הצ'כי, יכולים להיראות כמכה נוספת לחופש התרבות בצ'כוסלובקיה. למעשה, המכה האמיתית היתה המקום שבו היה המשפט. אם אתה מניח, כמו כל אחד, שמערכת השיפוט הצ'כית אינה לגמרי עצמאית בנושאים אלה, גזרי הדין היו מתונים ככל שיכלו להיות במצב זה. ב־11 במארס דן בית משפט צ'כוסלובקי את היו"ר הבלתי־נלאה של סקציית הג'אז, קארל סרפ, ל־16 חודשי מאסר. מזכירו, ולאדימיר קודיל, ל־10 חודשים. יתר שלושת הנאשמים נמצאו גם הם חייבים "בפעילות כלכלית בלתי־חוקית", פסק דינם נדחה.

סקציית הג'אז שנוסדה בשנת 1971 כדי לקדם קבוצות ג'אז, הפכה להיות הפורום התוסס והאהוב ביותר במדינה. אך הוא לא היה אהוב־השלטונות – שנכשלו בנסיונות להשתיק אותם בהטרדות בלתי פוסקות – שאסרו את מנהיגיו בספטמבר האחרון. מאז, באו הפוליטיקאים הצ'כוסלובקים במבוכה בעקבות התגובות הזועמות על המאסר שבאו הן מבית הן מהמערב, כמו גם מה"גלסנוסט" והפשרת היחסים התרבותיים במוסקווה על ידי מיכאל גורבאצ'וב. המשפט נדחה כמה פעמים. פסק הדין הלא־מחמיר רומז שהשלטונות חיפשו פשרה כלשהי לפני ביקורו הרשמי הראשון של גורבאצ'וב בצ'כוסלובקיה בתחילת החודש הבא.

המשפט, שנמשך יומיים, היה פתוח לקרובי הנאשמים ולשלושה כתבים מערביים. מחוץ לכתלי בית המשפט הפגינו 200 תומכים של תא הג'אז שקראו קריאות כל פעם שאחד הנאשמים נכנס או יצא מבית המשפט – צעירים חברי "צ'רטר 77" (הקבוצה העצמאית לזכויות האזרח), ו"הוס" (גוף המגן על אנשים שהואשמו על לא עוול בכפם), פילוסופים קאתולים ואחרים – כמצב של סולידריות כפי שלא נראה בצ'כוסלובקיה כבר שנים רבות.

הנאשם, סרפ, אמר לבית המשפט שתא הג'אז מילא את תפקידו ההומניטרי על ידי כך שסיפק שירות תרבותי למדינתו. בנאום הסיכום אמר השופט שתא הג'אז המשיך את פעילויותיו "הלא־חוקיות" למרות שנצטווה לסיים ב־1984. כן הוסיף שהתא עסק בפעילויות פיננסיות חריגות. אומנם עבודת התא עסקה באמנות, אך אמנות, לפי דבריו, מצריכה פורום חוקי. הוא לא אמר איזה פורום נשאר עכשיו לאמנות הזאת בצ'כוסלובקיה.

■ ניקאראגואה

פחות „סימפאטיקו" לראש הקונטראס

„הקונטראס" צועדים לעבר תהום. ב־9 במארס אמר ארתורו קרוז – אחד משלושת מנהיגי המרד האנטי־סנדיניסטי בניקאראגואה – בזעם ותוך קבלת־הדין, כי נמאס לו „מכל המנטאליות" של תנועת המרד. יומיים אחר־כך אישר בית הנבחרים האמריקאי – ברוב של 230 נגד 196 – השעייה בת ששה חודשים בסיוע של 40 מיליון הדולארים, המוענק ל„קונטראס", עד שיוסדרו הרישומים של התשלומים הקודמים. הווטו של הנשיא רייגן אמור להבטיח ש„הקונטראס" בכל זאת יקבלו את הכסף, אבל אפילו רפובליקאים תומכי ה„קונטראס" אומרים כי סביר לצפות שהקונגרס ידחה את בקשת רייגן לסיוע של 105 מיליון דולאר בשנת הכספים המתחילה באוקטובר. קבלת הדין של קרוז – לה ניתן פומבי אחרי הנזק שגרמה הפרשה־השערוריה של הכסף האיראני – מעניקה סבירות גדולה עוד יותר להערכה זו.

פרישתו הוותה הפתעה. שלושה שבועות קודם ניהל קרוז מסע מוצלח להרחקת יריבו, אדולפו קאלירו, מההנהגה הפוליטית של ה„קונטראס" ולרפורמה בארגון כולו. באותה תקופה איים להתפטר, שינה את דעתו ב־19 בפברואר, תחת לחצה של מחלקת המדינה האמריקאית – וכאמור, שינה את דעתו, שוב, השבוע.

המאבק הוא על תפקיד המנהיג של הקבוצה הלוחמת העיקרית, במסגרת ה„קונטראס", „הכוח הדמוקרטי הניקאראגואי" (FDN). קרוז, ובעלי־בריתו בהנהלה הפוליטית, אלפונסו רובלו, רצו שכל הכוחות הלוחמים יהיו כפופים לארגון־הגג של ה„קונטראס", „האיחוד האופוזיציוני". קאלירו, מנהיג ה„כוח", לא רצה „להיות מתואם" על־ידי איש. הוא אירגן ומימן, בעזרת האמריקאים, כוח המונה כעת יותר מעשרת אלפים איש, שרובם עסוקים בלחימה בניקאראגואה – ולא בשהייה בהונדוראס.

קרוז חשב שיש לו סיכוי להישאר בעמדת מנהיגות לאחר פרישת קאלירו מן ההנהגה הפוליטית. אבל מחליפו הנבחר של קאלירו תמך במנהיג „הכוח" בטענתו לחופש פעולה יחסי של הקבוצות הלוחמות במסגרת ה„קונטראס". משמעות הדבר היא המשך עמדת היתרון של קאלירו.

האידיאל של ה„קונטראס" הוא שיסבול מכך. גם בוואשינגטון גם בניקאראגואה. חברי קונגרס, שלא הרגישו נוח עם עניין ה„קונטראס", ראו בקרוז – למרות פרסומו כאדם הסטן ונתון למצב־רוח – דמות דימוקרטית נוטעת אמון. קאלירו – גם הוא, כמו קרוז, ממתנגדי משטר סומוזה – הוא איש עסקים פחות „סימפאטיקו", בעל אינסטינקטים גסים. כמה מקציניו ב„כוח" שירתו כקצינים זוטרים במשמר הלאומי של סומוזה וכמה אנשי ה„כוח" הרגו אזרחים בעת התקפות גרילה. רוב מגוייסי ה„כוח" הם איכרים זעירים האומרים שהם רוצים להילחם בקומוניזם הסנדיניסטי, אבל ה„בושם" הסומוזאי, בין הקצינים, עדיין בולט.

ה„קונטראס", שהתחילו לקבל, שוב, סיוע אמריקאי רשמי לפני כשלושה חודשים, עוד לא ביצעו פעולות רבות בתוך ניקאראגואה. על־מנת לזכות בסיכוי כלשהו להתקיים גם בשנה הבאה, עליהם להראות תוצאות קונקרטיות – ומהר.

הלוח הכללי

דירות ובתים

דירות להשכרה

דירות בשכ"ה

הצעות עבודה

מכוניות

רוצים לקנות

ריפוי והרזיה

פוליש וניקיון

נרשמו לנישואין

ירושלים

ריפוי והרזיה

שרותים

הכרזות

רווחים טובים ומהירים
לסוכני פרסום מעולים
שמחפשים מקום עבודה טוב ופרוייקט עתידות מצויץ
פנו עוד היום טל'
203441/3 297153

هكذا من الأصل

مكان الأمل

חשש שמותו של עד המדינה יביא לסגירת תיקים פליליים

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

עמי בן יהודה, עד מדינה נגד 26 סוחרי סמים בגוש דן, נמצא מת בביתו בתל־אביב. נסיבות מותו אינן ברורות, אך הועלתה השערה שהוא התאבד.

מותו של העד עלול לגרום לסגירת תיקים פליליים נגד כמה מסוחרי הסמים, שעדיין לא הורשעו ושנגדם לא הספיק להעיד.

בן יהודה, בן 37, איש עסקים אמיד לשעבר, אב לשני ילדים, התדרדר לעולם הסמים ונאלץ להתגרש לאחר שידד מנכסיו. הוא החליט לשים קץ להזדקקותו לסמים ולסוחרי סמים ולשתף פעולה עם המשטרה. "אני רוצה להינתק מסוחרי הסמים אחת ולתמיד, יועל כך אני רוצה להעיד נגד כולם".

המשטרה חתמה עמו על הסכם עד־מדינה, שאושר על־ידי הפרקליטות, והוא החל להקליט סוחרי סמים ברחבי תל־אביב, שמהם רכש סמים. ב־27 באוקטובר 1986 עצרה המשטרה, במסגרת מבצע "אוהלי תורה", 26 סוחרי סמים, ו־17 מהם נעצרו עד תום ההליכים. רבים מביניהם הורשעו ונותרו כמה תיקים, שבהם לא הספיק בן יהודה להעיד.

גורית אחישוב, התובעת בפרקליטות, ערכה דיונים בימים האחרונים, לאחר שנודע דבר התאבדותו של בן יהודה, ויש חשש לפגיעה בתיקים, שבהם היה עד תביעה מרכזי.

בתקופת עדותו קיבל בן־יהודה מהמשטרה כ־200 דולאר לחודש.

העובדים בתעשיות המתוחכמות לא עוברים בלשכות התעסוקה

מאת יוסף מיכלסקי סופר "דבר"

במחקר שערכו עובדי שירות התעסוקה באיזור חיפה התברר, כי 50 אחוז מעובדי התעשיות המתוחכמות נקלטו בעבודה שלא באמצעות לשכת התעסוקה הממלכתית, אלא דרך לשכות עבודה פרטיות וקבלני תעסוקה – פרטים אלה מסר מנהל שירות התעסוקה במחוז חיפה יהודה שושני, בישיבת ועדת הארגון של מועצת פועלי חיפה.

מועצת פועלי חיפה אינה מכירה בלשכות עבודה פרטיות ופועלת נגדם. יהודה שושני אמר, שגם בענף הבניין קיימת תופעה של קבלני משנה.

חבר מזכירות מועצת פועלי חיפה, אלי נחמיאס טען, שתופעת לשכות העבודה הפרטיות הינה בעיה חמורה הדורשת התייחסות רצינית של ההסתדרות הכללית, משום שהיא פוגעת בתפקידה כמייצגת את ציבור העובדים.

בהמשך הישיבה מסר יהודה שושני, כי מרבית העובדים בענף הניקיון באים מהשטחים. לדבריו, באיזור חיפה מועסקים כ־2000 עובדים מהשטחים, – בעיקר בבית־מלון, בבתי קפה, במסעדות, בניקיון בבתי־חולים ועוד. הם נשלחו לעבודתם על־ידי שירות התעסוקה ונהנים מכל התנאים הסוציאליים, המגיעים להם לפי החוק.

יהודה שושני מסר עוד, כי מרבית החיילים המשוחררים, נימנים עם העובדים הבלתי מקצועיים, ומדיניות שירות התעסוקה הינה להכשירם במקצועות מבוקשים שונים.

האבטלה הקשה בבאר־שבע גורמת למאזן הגירה שלילי

יו"ר ועדת התעסוקה של ההסתדרות עליזה תמיר שיגרה בסוף השבוע מברקים לשרי התעשייה והמסחר, העבודה והרווחה ולשר הקליטה, בתביעה לסייע לאלתר לפתרון מצב התעסוקה הקשה בבאר־שבע.

עליזה תמיר מסתמכת בפנייתה לנתונים שמסר שירות התעסוקה בבאר־שבע. על־פי הנתונים, הגיע בינואר מספר דורשי העבודה בעיר ל־3,300. מספר מקבלי ביטוח האבטלה הגיע ל־1,647, זאת בשעה שמספר ההזמנות לעבודה הגיע ל־525 בלבד.

מדי חודש מצטרפים 700 עד 1,000 דורשי עבודה, בהם כ־300 עד 400 חיילים משוחררים. כתוצאה ממצב התעסוקה הקשה, נרשם מאזן הגירה שלילי בעיר, בעיקר של מסיימי שירות צבאי.

הנפגעים העיקריים ממצב זה הן נשים וכן יוצאי אתיופיה.

מתברר, כי מזה עשר שנים לא חל גידול במקורות התעסוקה בעיר. אומנם מפעלים לא נסגרים, אך מפעלים רבים מצמצמים את מספר העובדים.

בפנייתה לשרים תובעת עליזה תמיר לסייע בהרחבת מקומות העבודה ולהרחיב את מסגרות ההכשרה המקצועית. לדבריה, ניתן בנקל להפוך את אחד המלונות בעיר לבית ספר למלונאות, זאת מאחר ורק ברצועת ים המלח מועסקים 900 עובדים במלונאות.

בכנס שנערך בבאר־שבע, בראשותו של בנץ כרמל מזכיר מועצת הפועלים בעיר, ציינו נציגי ועדי העובדים, כי גובה מצב התעסוקה הקשה מתרחבים ממדי העבודה הבלתי מאורגנת.

6 הרוגים בתאונות השבוע

(ע). – 6 בני אדם נספו ו־82 נפצעו קשה ב־63 תאונות דרכים קטלניות, שאירעו בשבוע החולף בכבישי הארץ.

מחצית מן ההרוגים היו הולכי רגל, מהם קטין אחד. 44 מן הפצועים קשה הם הולכי רגל, מהם 23 קטינים.

"ראובן סנדמן לא נעדר"

(ע). – "ראובן ברח, הוא לא נעדר" – הודעה טלפונית זו נמסרה באופן אנונימי על־ידי צעירה, דקות ספורות לאחר שעל מרקע הטלוויזיה שודרה תמונתו של ראובן סנדמן בן 16 וחצי, הנעדר מאז יום ו'.

בבית משפחת סנדמן שבגבעת עמוס בנשר ליד חיפה, התקבלה השיחה הטלפונית האנונימית, ועוד בטרם עלה בידי המשפחה לשאול לשם הדוברת, נטרק הטלפון.

במשרד החינוך חושדים: מורה הפיץ החוברת נגד גיוס בנות לצה"ל

(עש"ת למ"מ) – סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון הורה ליועץ המשפטי של המשרד, עו"ד אריה בריק לחקור מי מפיץ החוברת נגד גיוס בנות דתיות לצה"ל בבתי הספר הדתיים.

השר החליט על כך, לאחר שנמסר כי את החוברת כתב ומפיץ מורה המלמד באחד מבתי הספר הדתיים במרכז הארץ. שר החינוך ביקש מהיועץ המשפטי לבדוק אם אכן מדובר במורה העוסק בתעמולה אסורה, על־ידי מי הוא מועסק, ומה הם הדרכים שיש לנקוט כדי להפסיק לאלתר פעולה חמורה זו.

נמסר כי שם החוברת הוא "כל מה שרצית לדעת על גיוס בנות ולא גילו לך", והיא הופצה באחרונה בקרב תלמידות כיתות י"א – י"ב בבתי ספר תיכוניים ממלכתיים־דתיים. הפצת החוברת עוררה תרעומת רבה בקרב הורים ותלמידות, ומנהלים רבים התנגדו להפצתה.

עובדי המתכת תובעים קיצור שבוע העבודה

כינוס המזכירות הארצית של הסתדרות עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה, בהשתתפות כ־50 מזכירי האגודות המקצועיות מכל רחבי הארץ, החליט בסוף השבוע לתבוע קיצור מכסת שעות העבודה השבועיות.

המזכיר הארצי יצחק גלעדי ציין, כי במפעלים שבהם עובדים כיום 47 שעות בשבוע ייאבקו להפחתת המכסה ל־45 שעות ובמפעלים שבהם עובדים כיום 45 שעות – ייאבקו להפחתת המכסה ל־43 שעות.

הוא ציין, שבכמה מפעלים בענפי המתכת והאלקטרוניקה כבר עובדים כיום 43 שעות, והמגמה היא להגיע ל־40 שעות.

הסתדרות עובדי המתכת תפיץ בקרוב דגם מנחה של הסכם העבודה, הכולל את ההשגים במפעלים.

מפה עתיקה של א"י נמצאה ברפת בראשל"צ

מאת דני צדקוני, סופר "דבר" בדרום

מפה עתיקה של ארץ־ישראל, המתארת את הישוב העברי בארץ לפני 75 שנה, נמצאה ברפת הישנה של משפחת פוחצ'בסקי בראשון־לציון.

המפה שהודפסה בניו־יורק בשפה העברית בשנת תרע"ג, נמצאה קרועה ובלתי קריאה. היא הובאה על־ידי אחד מבני המשפחה למוזיאון העירוני, ולאחר שקיבלה טיפול מקצועי ברפאות, הפכה לאחד ממוצגיו הנדירים מאחר שבארץ יש רק שלוש מפות כמותה.

"סולתם" מתכוונת לפטר 500 עובדים ביקנעם

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק

מפעל "סולתם" שביקנעם עלית מפטר בימים אלה כ־200 עובדים, ובכוונתו לפטר 300 נוספים, וזאת בשל מחסור חמור בהזמנות.

החלטת "סולתם" לפטר 500 מתוך 1,500 עובדי המפעל, עלולה להמיט אסון תעסוקתי על יקנעם עלית, שכן בעיירה לא מצויות חלופות ראויות לעובדים שיפוטרו, שרובם תושבי יקנעם. מתוך 200 העובדים שיפוטרו בשלב זה רק 50 הם עובדים קבועים, ואילו היתר – זמניים.

היום תתכנס מליאת מועצת הפועלים ביקנעם יחד עם מליאת המועצה המקומית, כדי לגבש דרך למאבק "ממושך, ציבורי, ועינייני" לפתרון בעיית התעסוקה הצפויות, אם אומנם יממשו הנהלות "סולתם" ו"כור" את החלטתם.

הבלגים חושדים: לישראלים העצורים יש קשרים בקהילת הסמים באירופה

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

בלשי מחלק הסמים הבלגי חוקרים בימים האחרונים את שלושה סוחרי הסמים הישראלים, שנעצרו בחשד לנסיון להבריח 6.5 קילוגרם קוקאין לישראל. עדיין לא ברור, אם הם יוסגרו לישראל בתום חקירתם.

הבלגים חושדים, כי לרשת הישראלית קשרים נוספים בעולם הסמים הבלגי, ההולנדי והצרפתי, וצפויים מעצרים נוספים בארצות אלה. בישראל, שבה נעצרו בשבוע שעבר שלושה שותפים לנסיון ההברחה, צפויים מעצרים נוספים.

המידע על הנסיון להבריח את הסמים לישראל הגיע למחלקי המודיעין של משטרת מחוז המרכז ומשטרת מחוז תל־אביב במהלך חודש ינואר השנה. להערכת הבלשים בישראל, הצליחה קבוצת "הקשר הבלגי" להחדיר בעבר כמויות בלתי מבוטלות של סמים קשים לישראל.

בעקבות המידע שהצטבר לגבי הכנופיה, שהתארגנה ארה"ק, הוקם צוות משימה משולב במשטרה. הצוות קיבל מידע, שההברחה האמורה לצאת מבלגיה לישראל תחולק בתחנות סמים בגוש דן והשיווק היה מיועד להגיע ל"ראשי תחנות מרכזיים" באיזור.

בחודש פברואר 1987 נוצר הקשר הראשוני בין מחלקי המודיעין הישראלים לבין מחלקי המודיעין של בלגיה, צרפת והולנד. הקשר עם המשטרות הזרות היה יומיומי והוא כלל עדכון לגבי תצפיות ומעקבים שנערכו בישראל. קצין מודיעין ישראלי בכיר נשלח לאירופה ונועד עם נציגי המודיעין של מחלקי הסמים שם, וישראל סיגרה, במקביל, בקשה לחיקור־דין למשטרות באירופה כדי שיסייעו לנציג הישראלי.

הנציג הישראלי סיפר לעמיתיו האירופים על ראשי הרשת: גבי בן שטרית, בן 26 מראשון לציון, שהיה מעורב בפרשיות של סחיטה באיומים בנמל התעופה בן־גוריון וריצה תקופות מאסר בארץ, ציון ועקנין, בן 38 מבית דגן ואביהו חודפי, בן 33 מבית דגן.

בתחילת חודש פברואר החלו לצאת חברי הרשת לאירופה, והודעה על כך נמסרה לבלשים ההולנדים והבלגים. הם התאכסנו בבית מלון באמסטרדם, וההולנדים ניהלו תצפיות עליהם. התברר להם, כי הסוחרים נוהגים בזהירות רבה, והדבר הקשה על החוקרים האירופים, שנעזרו בחוקר הישראלי.

במקביל למעקבים בהולנד, אותרו החשודים שנותרו בארץ: דניאל מרטינז, בן 26 מלוד, שמואל שושנה בן 54 מבת־ים (גמלאי משירות בתי הסוהר) ורפי כהן.

בתחילת חודש מארס 1987 נפגשו שלושה ישראלים מראשי הרשת, נפגשו עם סוחר סמים הולנדי בלתי מוכר למשטרה ההולנדית בכפר קטן סמוך לאמשטרדם. לפי החשד, גבי בן שטרית וציון ועקנין יצאו ברכבת לאחר מכן לכיוון בלגיה, ואילו אביהו חודפי הכניס את ה"קוק הפרסי" למכוניתו השכורה ויצא לכיוון בלגיה.

חודפי נקלע לתאונת דרכים בבלגיה וניסה להימלט מהמקום כשהוא פצוע. הוא נעצר על ידי החוקרים הבלגים, ובמכוניתו נתפסו 13 שקיות סמים. בכל חבילה נתגלו 500 גרם קוק פרסי בשווי כולל של 2 מיליון דולאר.

חודפי אושפז, תחת שמירה, בבית חולים באנטוורפן. שני הישראלים הנוספים נעצרו בבלגיה מיד לאחר התאונה בשעה שנסעו ברכבת לצרפת. חלק מהחשודים בבלגיה משתפים פעולה, אך החקירה עדיין בעיצומה.

עובדי "אלישרא" ממשיכים בשיבושים בשל החשש מסגירת מחלקות נוספות

מאת חיים ביאור, סופר "דבר" לענייני עבודה

רוב העובדים במפעל האלקטרוניקה "אלישרא" בבני ברק ממשיכים לשבש את העבודה, על פי הוראת הוועדים. בכך הם מביעים את מורת רוחם מביצועה של תוכנית הראורגניזציה במפעל.

ביום ה' שעבר סיימו מרבית 1,300 העובדים ב"אלישרא" את עבודתם בשעה 4 אחר הצהריים, במקום בשעה 5. זאת על רקע שמועות, שפשטו בקרב העובדים, שלפיהן אחת המחלקות במפעל תפורק, בנוסף למחלקה אחרת, שקודם לכן הוחלט על מיזוגה עם חטיבת המערכות של "תדיראן" בחולון. ועדי העובדים ב"אלישרא" טוענים, שמשמעות הצעדים הללו היא פיטורי עובדים.

יצויין, כי 200 עובדים מחטיבת התקשורת של "אלישרא" היו אמורים לעבור מאחד בינואר לחטיבת התקשורת של "תדיראן" בפתח תקוה במסגרת תוכנית הראורגניזציה, אך ועדי העובדים מונעים את הדבר. המשא־ומתן בין ארבעה ועדי "אלישרא" לבין הנהלת המפעל על הסכם המעבר של עובדים ל"תדיראן" הופסק בסוף השבוע שעבר, ביוזמת הוועדים, עקב השמועות על פירוקו הצפוי של מחלקות נוספות.

הוועדים דורשים, שיינתן לעובדים פיצוי כספי בגין הראורגניזציה, בנוסף לאי פיטורי עובדים. הם מאיימים לכנס השבוע את העובדים, כדי להחליט על החרפת העיצומים – אם ההנהלה לא תביא בפניהם הצעות חדשות. יצויין, שמאבקם של ועדי "אלישרא" נעשה בתיאום עם ועדי תדיראן.

הנהלת "אלישרא" הבהירה, כי צעדי הראורגניזציה הכרוכים בניידות עובדים וצמצום אפשרי בכוח האדם – מבוצעים תוך הידברות מלאה עם ועדי העובדים.

החיילים השמנים והרזים סובלים משברי הליכה יותר מיתר החיילים

(ע). – 30 אחוז מן הטירונים ביחידות מובחרות בצה"ל סובלים משברי הליכה. רוב השברים מופיעים בעצמות הגפיים התחתונות, ובדרך כלל בחודש הראשון לאימונים – אלו ממצאיו העיקריים של סקר, שערך ד"ר אוריאל סימקין מן המרכז להינדוס גופני באוניברסיטה העברית והמחלקה האורטופדית בבית החולים הדסה עין כרם בירושלים.

בסקר, שהקיף 300 טירונים, בדק ד"ר סימקין את גורמי הסיכון לשברי הליכה ודרכי מניעת התופעה. הסקר נערך בשיתוף המכון הירושלמי לאוסטיאופורוזיס והיל הרפואה.

ד"ר סימקין מצא, כי חיילים רזים מאד או שמנים מאד סובלים משברי הליכה. יותר מאלה בעלי רמת שומן ממוצעת.

הוא מצא, כי הקבוצות בעלות רמת הסיכון הגבוהה ביותר היו רזים ושמנים בעלי עצמות דקות ושרירים לא מפותחים.

בקבוצות אלו סבלו כ־50 אחוז מן החיילים משברי הליכה, לעומת זאת, רק 17 אחוז מהחיילים שהיו בעלי רמת שומן ממוצעת ובעלי שרירים מפותחים – סבלו מן התופעה.

לדעת ד"ר סימקין, רצוי לבחון שינוי מערך האימונים בצה"ל, כדי שהטירון לא ייכנס למשטר פעילות גופנית אינטנסיבית בבת־אחת, אלא בהדרגה.

כמו כן ממליץ החוקר לשפר את הנעליים הצבאיות, כך שיהיו רכות יותר ויוכלו לספוג יותר זעזועים.

עם הצלחת המאבק לקבלת חוק

גיל פרישה שווה וגמיש לנשים

תקיים נעמת קו פתוח

בו ינתן מידע לציבור בכל הקשור בנושא זה.

ביום א' 22.3.87 בין השעות 16.00-18.00 ישיבו לשאלות:

★ **חכ' אורה נמיר** יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אשר העבירה את החוק.

★ **מאשה לובלסקי** מזכ"ל נעמת

★ המשפטנית **עופרה פרידמן** מנהלת הלשכה המשפטית של נעמת.

התקשרו ותקבלו תשובות על שאלות כגון:

★ האם החוק יחייב פרישה בגיל 65 או יאפשר פרישה קודם לכן.

★ האם החוק יפגע בזכויות לפרישה מוקדמת הקיימות בהסכמי עבודה.

★ האם תפגענה הזכויות הקיימות לקבלת קיצבת זיקנה מהמוסד לבטוח לאומי.

03-431473

03-262362

03-431550

נעמת

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

התאגדות לתרבות גופנית "הפועל"

13th hapoel games

הועידה ה־9 של "הפועל"

מושב ד'

יום שני 23.3.87 בשעה 08.30 בבוקר בקבוץ שפיים

★ בהשתתפות: ח"כ **ישראל קיסר** – מזכ"ל ההסתדרות

יעקב ישי – יו"ר האגף לנוער, צעירים, סטודנטים וספורט בהסתדרות

יצחק אופק – מזכ"ל "הפועל"

★ הענקת האיתור **"לאיש כפועלו"**

★ דיונים: **מועידה לועידה משחקי הפועל ה־13**

★ **סכומים והחלטות**

★ ★

שנת משחקי הפועל ה־13

אוניברסיטת תל-אביב

מכון גולדה מאיר לחקרי עבודה וחברה

בשיתוף עם

ארכיון גורדוניה – מכבי הצעיר ע"ש פנחס לבון, חולדה

מיפגש עיון

דרכה של תנועת הנוער גורדוניה רעיון ואורח חיים

לרגל הופעת ספרו של פרופ' אלקנה מרגלית על תנועת הנוער גורדוניה

משתתפים: (לפי סדר הופעתם)

פרופ' אלקנה מרגלית, פרופ' שלמה נאמן, פרופ' יוסף גורני, ישראל ביטמן, ד"ר ברוך בן־אברהם ומוקי צור. פרופ' אריה גלוברזון – יו"ר.

המיפגש יתקיים ביום רביעי, כ"ד אדר תשמ"ז, 25.3.1987, בשעות 16.00־19.00 ב"אולם בית המשפט" ע"ש מלכה ברנדר, בנין טרובוביץ למשפטים, אוניברסיטת תל־אביב.

– הציבור מוזמן –

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו, אחי וסבנו היקר

דוד בן־דב

הלוויה תתקיים היום יום ראשון כ"א באדר תשמ"ז 22.3.87

בשעה 15.00 בבית העלמין סגולה בפ"ת.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים בבית המנוח בפ"ת

רח' שפירא 51 בשעה 14.30.

המתאבלים:

אשתו: מרים

בנו: עוזי וב"ב

בנו: חיים וב"ב

אחותו: רחל ברנשטיין

נכדיו ונינין

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

המרכז לתרבות ולחינוך
אוניברסיטת ת"א
הפקולטות למדעי החברה והרוח
החוג ללימודי עבודה

המחלקה להשכלה גבוהה
אוניברסיטת חיפה
הרשות ללימודים מתקדמים

בנק הפועלים

טקסי חלוקת מילגות לתוארים שני ושלישי בנושאי עבודה, חברה ותנועת העבודה

מטעם הקרנות המשותפות שע"י חברת העובדים והמחלקה להשכלה גבוהה

בת"א היום יום א' 22.3.87
בשעה 13.00, בקרית האוניברסיטה
בנין נפתלי באולם 525

בחיפה ביום ב' 23.3.87
בשעה 17.00, באוניברסיטת חיפה,
מגדל אשכול קומה 30, אולם מיצפור

במלאת שנה למותו של יקירנו

אבנשטיין יוסף

ז"ל

נקיים אזכרה לזכרו ביום שלישי כ"ג אדר תשמ"ז 24.3.87 בשעה 4.30 אחה"צ בבית הקברות הצבאי בכפר סבא.

המשפחה

משתתפים באבל

המשפחה

על מות

יוסקה גרייזמן

אורדע תעשיות בע"מ ובית מלכיה

מרכז מפ"ם מתיחד עם זכרו של מאיר יערי ז"ל

ביום רביעי 25.3.87 בשעה 17.00 בצוותא ת"א.

בהשתתפות חברי מרכז מפ"ם חברי הועד הפועל של הקיבוץ הארצי, חברינו בהסתדרות ומשלחת השומר הצעיר.

מפ"ם. הקיבוץ הארצי. השומר הצעיר.

מחר, יום שני, כ"ב באדר, תשמ"ז (23.3.1987), יום השנה למות אמי היקרה

חנה שינברג ז"ל

תיערך אזכרה ליד קברה בבית־העלמין "הדרום" שבגבול חולון–בת־ים, בשעה 4 אחר־הצהריים.

קרוביה ידידיה ומוקירי־זכרה ייפגשו ליד השער הישן של בית־העלמין.

בנה יעקב

למירה, רותי ואורי

על מות הבעל והאב

יוסקה גרייזמן ז"ל

משתתפים באבלכם

מערכת "דבר"

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו היקר

אריה בן־יוסף

הלוויה תתקיים היום, יום ראשון כ"א באדר תשמ"ז 22.3.87 בשעה 14.00 בבית העלמין בקבוץ חולדה

אוטובוס מיוחד יצא מתחנת אגד להסעות מיוחדות ברחובות בשעה 13.30

המשפחה

וקבוץ גורדוניה־חולדה

מנת דם חיים לאדם

זכור: תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם שנתי למשפחתך ולך.

לתרומת דם: פנה לסניף מגן דוד אדום הקרוב.

לחברנו **שלמה ניצן**

אתך באבלך

על מות

אביך

בית "דבר"

דבר היום

המלצות בעיתן

הדו"ח הראשון של מבקר ההסתדרות החדש, נפתלי בלומנטל, מאופיין בכמה חידושים, שהחשוב בהם הוא המגמה להגיע לביקורת „בזמן אמיתי". דהיינו, במקום לחשוף ליקויים ומשגים ופעולות בלתי־תקינות לאחר מעשה, לנקוט שורה של צעדים על מנת למנוע אותם או לפחות „לתפוס" אותם בשעת מעשה ובכך לצמצם נזקים. זו היא אכן מגמה נכונה, שראוי לתרגמה למעשה.

כל החלק הראשון של הדו"ח התקופתי לשנת 1986 עוסק בנושא של שכלול הכלים לבקרה ולפיקוח. ישנה שורה של המלצות בדבר הביקורת הפנימית במערכות של ההסתדרות, פרק על דרכי המינוי של רואי החשבון החיצוניים והקשר אתם, פרק על נהלים בנושאי השכר, התשלומים והתנאים הנלווים של הבכירים, וכן פיקוח ובקרה על הנהלים האלה. יש לשער כי המלצות בעניין זה התגבשו אצל המבקר וצוות עובדיו לאור מימצאי ביקורת, ולא כתרגיל אינטלקטואלי מופשט – דהיינו שהמציאות מראה כי בכל התחומים האלה אכן קיימים ליקויים ותופעות שיש לשרש אותן.

המבקר ממליץ על מינוי מבקרים פנימיים בכל תאגיד, על יישום נוהל אחיד לעבודתם, על מינוי אחראי ליישום הזה וקביעת מסגרת הזמן ליישום. לגבי השכר וההטבות לבכירים ממליץ המבקר על הקמת גוף סמכותי שיגבש הנחיות בעניין זה, ועל הקמת גוף פיקוח בעל סמכויות ענישה, וכן על שורת צעדי־ביניים – לרבות אפשרות של תיקון רטרואקטיבי לגבי הטבות חריגות. יחד עם המלצות על מעקב דיווח, על גיבוש נהלים פנימיים ומינוי נציבים לתלונות הציבור, לפנינו מסכת חשובה של סיגים שיישומם יענה הן על הצד הכלכלי והן על הצד החברתי של ניהול תקין.

המשק הציבורי, ולא רק ההסתדרותי, היה בשנה האחרונה בכותרות, בגלל החריגות שהתגלו בו. המלצות מבקר ההסתדרות הן על כן לא רק במקומן אלא גם בעיתן. העובדה שמזכ"ל ההסתדרות העמיד את הדו"ח על סדר יומה של מליאת הוועד הפועל היום, מעידה על החשיבות שמייחסים לנושא וממילא מבטיחה צעד קדימה בפעילות לקראת יישום ההמלצות.

מאת בן־גוריון אל יערי

„אתה מאיר לחבריך – וכולנו חברים"

לפני כמעט 20 שנה, כאשר מאיר יערי חגג את יום הולדתו השבעים, שיגר לו ידידו הגדול, דוד בן־גוריון, מכתב ברכה ובו מדגיש בן־גוריון את המשותף.

את הבטחתו במכתב לחוג במרחביה את שנת השמונים של מאיר יערי, כבר לא הספיק בן־גוריון לקיים.

במלאת שלושים למות מאיר יערי מובא בזאת מכתבו של בן־גוריון:

למאיר יערי – שלום רב, ירושלים, 16.4.1967

נאמר לי, כי מלאו לך או ימלאו לך בקרוב שבעים שנה, ואני רוצה לברך אותך כאחד החלוצים הנאמנים והמופתים בישראל.

מאז הכרתיך – גם בימים שחילוקי־דעות בינינו היו חריפים – הוקרתיך כאחד החברים היקרים והדגולים בתנועתנו. ידעתי, כי בשאלות קיומנו הלאומי, קיומנו ותקומתנו במולדת, בתמורה העמוקה והגדולה הנדרשת פה מכל אחד מאתנו – בחיינו האישיים ובדרכנו החברתית – הננו בהחלט תמימי־דעה, ולא איכזבת אף פעם – גם בימי הוויכוחים חרבים בינינו, כשהייתי חבר באחדות העבודה (המקורית) ואתה במפא"י ועד היום הזה, וידעתי כי דרך אחת לנו פה בארץ ושאיפה אחת לנו לעתיד.

ומכל לב אני מברך אותך שתמשיך עוד עשרות שנים במפעלך ואבוא למרחביה לחוג שנת השמונים שלך – ואחר־כך (אם אפשר יהיה) גם שנת המאה.

כשמך כן הנך – אתה מאיר לחבריך – וכולנו חברים.

שלך, ד. בן־גוריון

„תוך חודש" שכזה

מאת אריה ארד

„ארקיע" נדרשת לחתום סוף־סוף, אחר התמקחויות הממושכות, על הסכם קיבוצי עם צוותי האוויר, עם הטייסים היא כבר מוכנה – מדוע לא עם הדיילות?

בימים אלה עומדת „ארקיע" להפעיל מטוס שלישי מסוג „דש", הפועל בין שדה דב ואילת. המטוס דרוש לחברה כדי לספק את הביקוש בשעות השיא, לאחר שהתברר כי הנוסעים לא אוהבים כל־כך לטוס ב„בואינג 707", המגיע רק עד נמל בן־גוריון. „ארקיע" מצליחה השנה גם להתאזן, לאחר שסבלה הפסדים ניכרים בשנים קודמות. הודות לניהולו היעיל של המנכ"ל יוסי רונן הוקטן מאד החוב לבנקים, בראשם בנק הפועלים, ואט־אט מגיעה החברה למצב פיננסי סביר. דא עקא, עדיין יחסי העבודה תלויים בה על בלימה. בעוד ש־340 עובדי הקרקע עובדים על־פי הסכם עבודה כמקובל במשק הישראלי, מתעקשת החברה להעסיק את צוותי־האוויר על־פי חוזים אישיים. איגוד הטייסים לוחץ זה זמן רב למען חתימת הסכם קיבוצי לגבי חבריו, אולם אלוהים הקשה את לב ההנהלה. כאשר כלו כל הקיצין פנה האיגוד להסתדרות ובמאי אשתקד וזמנו הצדדים אל מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר.

קיסר דרש לחתום על הסכם עבודה כמקובל. כאשר טענו נציגי „ארקיע", היו"ר שלמה זיו והמנכ"ל רונן, כי הם חוששים מפני תביעות שכר בהזדמנות זו, נטל קיסר טופס של חוזה אישי, קרא אותו ואמר: הבה נמחק את המלה „אישי", נכתוב במקומה „קיבוצי" ונחתום. אולם אנשי „ארקיע" לא היו מוכנים לחתום. הם אמרו שעליהם לדון, לברר, להתייעץ וכן הלאה. קיסר לא הירפה ולבסוף סוכם, שהדבר ייעשה „תוך חודש".

זה היה, כאמור, במאי אשתקד. כאשר שאלתי את אנשי „ארקיע", ביוני, מה בנוגע לסיכום, אמרו שעוד לא הספיקו לסיים את הדיון הפנימי. שאלתי אותם ביולי, והם אמרו שפגרת הקיץ אינה מאפשרת את כינוס מועצת־המנהלים עד ספטמבר. בספטמבר אמרו, אחרי החגים. באוקטובר, „תוך שבועיים". בשבוע שעבר, בעת טיסת הבכורה למצפה־רמון, הסבירו לי ראשי „ארקיע", שסוף־סוף גברו על ההתנגדות העקרונית לחוזה הקיבוצי עם הטייסים, אבל ההסתדרות מתעקשת לכלול בו גם את הדיילות. האם נשמע כדבר הזה במקומותינו?

אפשר לחשוב שמדובר במי־יודע־כמה אנשים: חוזה קיבוצי, אם וכאשר ייחתם, יקיף 36 טייסים ו־20 דיילות. הצרה היא, שחברות־התעופה מתעמתות עם טייסים והמעסיק המצוי מסתייג מכוח־עבודה נשי. על כן, אפילו תעלה הנהלת „ארקיע" על הדעת לחתום בלית ברירה על חוזה קיבוצי עם הטייסים, על הדיילות אין מה לדבר.

אבל זה לא יילך. לא רק מפני שההסתדרות לא תתן ידה למצב המעוות הזה, אלא מפני שבלי טייסים ובלי דיילות אי־אפשר לקיים חברת־תעופה.

זה זמן־מה יש דיבורים על המתח שגורם לטייסי „ארקיע" המצב הקיים. כשמדובר על „מתח" אצל טייסים, עלול הצעד הבא להיות שיבוש זה או אחר בטיסות, וזאת ללא כל חריגה מהחוק או מהחוזה האישי. מחזיק תיק „אל־על" בהסתדרות, חיים ויינשטיין, המחזיק גם בתיק „ארקיע", אישר באוזני השבוע, כי עכשיו מנסחים את החוזה הקיבוצי במתכונת החוזה האישי. כלומר, הוא מסביר, ההסתדרות אינה תובעת בהזדמנות זו כל

(המשך בעמוד 8)

דמיאניוק ו„תורת הבורג"

מאת ח"כ פרופ' שבח וייס

הסניגור מנסה להדביק תג של משתפי פעולה לעדי התביעה, מי שהיו עובדי כפיה במחנות ההשמדה; זה מעשה בלתי אנושי. אפילו ראשי מרד גטו לא היו רשאים לשפוט אותם לכף חובה

אפשטיין, רוזנברג, בורק, צ'רני ורייכמן העידו במשפט דמיאניוק. את היהודים האלה העסיקו הגרמנים בעבודות כפיה. הם אספו ומיינו את בגדי הנידונים למוות, הם גזזו את שערות הנשים, הם הוציאו את הגוויות מתאי הגאזים, הם נשאו את הגוויות לקבר המונים, הם הוציאו את הגוויות מקבר המונים וגררו אותן למשרפות, הם כתשו את עצמות השרופים. הם עבדו בעבודות שברא השטן. אפשטיין, רוזנברג, בורק, צ'רני, רייכמן ואחרים נמנים עם מתנה של אלפי יהודים שאולצו לסייע לחרושת המוות הגרמנית בהשמדת מיליוני בני־אדם ובתוכם בני המשפחות של אפשטיין, רוזנברג, בורק, צ'רני ורייכמן.

אחד ממעשי הנבלה שעשה השטן הנאצי הוא הקמת אוטרקיה של המומתים: יהודים נאלצו לחפור בורות לבני עמם, למשפחותיהם ולעצמם, לבנות לעצמם את מחנות המוות, את תאי הגאזים, להוריד מגופם של ההולכים למוות את הבגדים, הנעליים, והמשקפיים, ליטול מן הילדות הנידונות למוות את בובותיהן, למיין את החפצים ערמות ערמות, לנקותם, לספור אותם, לארוז אותם ולהעמיס אותם על קרונות משלוח. הם עבדו ליד פסי הסרט הנע לאבדון, עד לסופו המחולט של תהליך פירוק האנשים: הוצאת שיני זהב מגופות החנוקים, שריפת הגופות, כתישת השאריות שהאש לא יכלה להן, כתישת שרידי העצמות וקבורת האפר. נורא!

במשפט דמיאניוק מנסים הסניגורים של השטן להפליל את העדים. שואלים אודים־עדים אלה, פה ושם, כמו בין השיטין, שאלות־בדבר נכונתם לשתף פעולה עם הגרמנים והאוקראינים בחרושת המוות. הסניגורים מבקשים, פה ושם ובדרך אגב, לאחד את כל מבצעי „תכנית־ואנזה" בדבר הפתרון הסופי לאגודה אחת. הנוסחא אמורה לבטא את מלכודת ההיראכיה: היטלר עיצב את רעיון ההשמדה, עוזריו תיכננו את ביצועו, עוזרי העוזרים עיצבו את הלוגיסטיקה, אנשי הגסטפו גייסו את פועלי חרושת המוות. הפועלים בתעשיה זו התחלקו לקבוצות עבודה שונות ומגוונות. על־פי סדר היראכי ופונקציונלי זה – איוואן היה ממונה על הפעלת מכונת הגז ופיינשטיין, רוזנברג, צ'רני ורייכמן היו ממונים על הסבלות, על הספרות, על הדנטיסטיקה ושאר מלאכות החיסול ופירוק החומרים.

זה רעיון שטני, הבא להטיל על הקרבנות הגדולים ביותר של השואה, אולי גדולים מן המומתים עצמם, את העומס הפלילי של „שיתוף פעולה". על־פי נוסחה שכזאת, הרי כל יהודי שלא התאבד ו/או לא מרד – ל„משתף פעולה" ייחשב.

בעבר התפתחה נטיה לשפוט על־פי אמות־מידה אלה את ראשי היודנראטים, לפחות את חלקם, ואת הקאפו היהודי. עתה מנסים, אגב אורחא, להטיל גם את עובדי הכפיה ליוון המצולה.

הצגה כזאת של הדברים יוצרת שני מצבים בלתי מתקבלים על הדעת. האחד פוטר את רוב המבצעים של הפשעים מחומרת האחריות למעשיהם, על־פי „תורת הבורג" („הייתי אך בורג קטן במכונת ההשמדה, קטן ולא שולט על מעשיי"), השני מבקש לשלב במערכת הבורגים את הקרבנות עצמם, או את חלקם.

איני יודע לאן חותרים הסניגורים, אך ייתכן שהם מכינים לעצמם את רשת המגן השניה. הרשת הראשונה קשורה לזהות הנאשם: אם זאת תיקרע, יוכלו לטעון כי „איוואן האיום" היה אך בורג במכונת ההשמדה, ממש כפי שאפשטיין ורוזנברג, צ'רני ורייכמן היו ברגים. איוואן נאגס על־ידי ללקה ללקה – על־ידי אייכמן, אייכמן – על־ידי הימלר וכן הלאה וכן הלאה, עד למקור הסמכות – אדולף היטלר. הם לא יגיעו כל־כך גבוה, אך אולי יבקשו לטעון כי במשולש הזה של ללקה, איוואן, ורוזנברג, היו יחסי גומלין המקילים על איוואן, שכן איוואן פחד פחד מוות מללקה ורוזנברג פחד פחד מוות מללקה ומאיוואן.

הרעיון ההיראכי הזה, מבית־המדרש של „תורת־הבורג", טמון גם באמירתם של אותם יהודים, הטוענים עד עצם היום הזה, כי היהודים „הלכו כצאן לטבח". תורת ה„צאן לטבח" ו„תורת הבורג" סמוכות זו לזו ויונקות זו מזו. על כן כה מקוממת היתה שאלתו הרטורית של אותו יהודי, שהתריס כלפי רוזנברג והטיל בו דופי של אי־התקוממות עד אוגוסט 1943, בבחינת: למה לא התקוממת, למה לא מרדת עד אז?

על שאלה נוקבת שכזאת אין לנו תשובה. אך יש גם דוגמאות למבכיר לאיזון העדין הזה בין גבורה להשלמה. יש גם דוגמאות אין־ספור לאיזון הנורא בין מרידה לצפיה לנס.

כאשר קבוצה קטנה של מחבלים משתלטת על אוטובוס של מטיילים תמימי דרך – הורים וילדים, גברים ונשים ובתוכם גברים בריאי גוף ונפש, לוחמים לשעבר – ולנגד עיני החוטפים עומדות תמונות הרצח של ילדי צפת במעלות, ועל־כן הם מודעים לתסריט הדמים הצפוי להם. האם ניתן לצפות שכמה מראשי המשפחות יקריבו עצמם למען האחרים ויתנפלו על המחבלים־החוטפים ובמותם יצוו את החיים לרעיותיהם, לבניהם ולבנותיהם? אינני בטוח בכך. מי שמטיף לנורמת התנהגות כזאת בלי שעמד אי־פעם בנסיון דומה, נוהג בחוסר אנושיות. יכול אני להעיד על עצמי, כי גם בימים הנוראים ההם, כאשר שהינו במחיצתו הקרובה של מלאך המוות, ציפינו לנס, ציפינו לבוא המשיח. היום אנו יודעים כי המשיח לא בא, אך אנו ציפינו לו. הצפיה הזאת לנס היא טעם החיים שלפני המוות, היא תמצית הרגש האנושי עד לזמן המוות עצמו, היא המיזוג של התודעה והתת־מודע האחרון.

על כן, כל נסיון להטיל על אפשטיין, רוזנברג, צ'רני ורייכמן, את תג ההשלמה, או גרוע מזה, את תג „שיתוף הפעולה", הוא מעשה בלתי־אנושי. אפילו מרדכי אנילביץ', צביה לובטקין ואנטק צוקרמן לא היו רשאים לשפוט את עדי הקטגוריה במשפט דמיאניוק ואת רבבות עובדי־הכפיה במחנות המוות, לכף חובה.

אם יימצא גרמני או אוקראיני, פולני או ליטאי, לטבי או אסטוני, רוסי או בייילורוסי, וכל אדם בן לאום, גזע ודת אחרת, אשר יוכל להוכיח כי סירובו להשתתף במלאכת ההרג של יהודים או אחרים, כתנא דמסייע לשטן, היה גורם לאבדן מיידי של חייו שלו עצמו, נצרף אותם לקהילה הקדושה והמעונה של האפשטיינים והרוזנברגים, של הצ'רנים והרייכמנים. אך זאת לדעת, בין האוקראינים, הליטאים, הלטבים והאסטונים, הפולנים הרוסים, הצרפתים והרומנים, ההונגרים והסלובקים, בין כל בני האומות אשר מדינותיהן נכבשו או הסתפחו לגרמנים, נמצאו רבים, רבים מאוד, ששיתפו פעולה מרצון וסייעו לגרמנים במלאכת ההכחדה של העם היהודי. „תורת הבורג" לא חלה עליהם, כפי שהיא לא חלה על אדולף אייכמן.

צרפת בסבך הסחטנות

מאת גדעון קרץ, פאריס

הודעות ארגון „הצדק המהפכני" על בן־הערובה נורמאנדן עשויות להיות מבשריה של פרשת „איראנגייט" במימשל מיטראן־שיראק

חטוף ז'אן לואי נורמאנדן

הרואים בהודעות הארגון ראשיתה של פרשת „איראנגייט" צרפתית. מספרים שצרפת הציעה „על הברכיים" נשק, כסף וסיוע כלכלי, תמורת שחרור בני־הערובה בזה אחר זה, ומסתמכים על כך שאיאטוללה רפסנג'אני הבטיח לפרסם מסמכים על משא־ומתן שמנהלת ארצו עם מדינות אחרות פרט לארה"ב.

לצרפת, חוזרים ואומרים מנהיגיה, יש מדיניות מזרח־תיכונית משלה, מה שאין כן למדינות אירופיות אחרות. הדבר נובע, מסבירים, ממחוייבות היסטורית ומן הרצון לשמור, בעולם הדו־קטבי, על קו עצמאי, שפירושו יחסים עם כל המדינות ועם כל הצדדים (עד שנבחר מיטראן לנשיא החיל, למעשה, משרד־החוץ הצרפתי את הנוסחה רק על מדינות ערביות או מוסלמיות; מיטראן החזיר גם את ישראל לאיזור ושיראק לא חזר עוד על חטאי נעוריו).

סבך הסחטנות שלתוכו נקלעה עתה צרפת חוזר ומעלה את השאלה, אם מדיניות זו, או מה שנשאר ממנה, אכן עצמאית היא, שלא לדבר על הכדאיות. הסבך הודגם היטב בפרשת האיום על חיי בן הערובה, איש הטלוויזיה הצרפתית ז'אן לואי נורמנדן, וב„משפט" שערך לו ארגון „הצדק המהפכני", שביקש כביכול לגמול לצרפתים מידה כנגד מידה על משפט עבדאללה.

נורמנדן נשפט על „חטאו" של מיטראן ש„העז", בפגישה עם כתבים דיפלומטיים, להצביע על כמה עקרונות של המדיניות הצרפתית: לא להיכנע לטרור ולא לשאת ולתת אתה, להמשיך ולהושיט עזרה צבאית לעיראק, בלי להרחיב אותה; לא לספק נשק לאיראן. באותה פגישה גם הבהיר מיטראן שהוא נוטה לסמוך על הקלף הסורי בנושא בני הערובה בלבנון. מריבות קודמות עם סוריה עלו לצרפת במעשי טרור בשטחה ובשטח לבנון, אבל התברר שאם רוצים לספק את סוריה, מרגיזים את איראן.

ארגון „הצדק המהפכני", המסתורי כמו דומיו, שעד כה סברו יודעי דבר כי הוא קרוב יותר לסוריה, נחשב עתה למקורב לאיראן כמו „הג'יהאד המוסלמי", המחזיק בארבעת בני־הערובה הצרפתים האחרים. האם מתחלקות השתיים בשירותיו? יש

אף־על־פי שפאריס הפגינה רצון טוב, ואף־על־פי שהכירה עקרונית במצב הכספי שלה לאיראן בגין השתתפותה של זו בתכנית הגרעינית „אורודיף", ואפילו שילמה חלק ניכר מן החוב הזה, יותר מ־300 מיליון דולר, נתקע המשא־ומתן בינה לאיראן. היא סירבה לחדול מלספק נשק לעיראק והנשיא מיטראן היה מוכן, כך אמר, לחון את הטרוריסט אניס נקאש, המרצה מאסר־עולם על רצח שני אנשים בעת נסיון התנקשות בחיי ראש ממשלת איראן לשעבר, שאפור בחטיאר, רק תמורת שחרור כל בני־הערובה הצרפתים.

על הקשיים שבניהול מדיניות עצמאית „אמיצה" באיזור מסוכסך תעיד אי־יכולתם של מנהיגי עיראק, מדינה ידידה של צרפת, לבקר בחודשים האחרונים בפאריס אלא אם־כן הם באים אליה אינקוגניטו. סגן נשיא עיראק, טריק עזיז, נחשף בעיר האורות במקרה, כשמכוניתו נתקלה בעיתונאים, ואת דבר ביקורו של שר־המלחמה העיראקי גילה ארגון „הצדק המהפכני" עצמו, שהזהיר את צרפת [illegible].

ראש הממשלה שיראק הודיע כבר, כי לא יאמר עוד דברים בפומבי בנושא בני־הערובה, והנשיא מיטראן למד כמובן את הלקח. מובן שמצב שבו צריכים מנהיגיה של מעצמה כצרפת לסכור את פיהם הוא בלתי־נסבל, מה עוד שהאחראים למדיניות־החוץ הצרפתית ייחסו תמיד חשיבות לטקסים, על כל גינוניהם, ועכשיו הם נאלצים לוותר עליהם.

(המשך בעמוד 8)

הצֶנַע הצבאי של דמשק

מאת דן אבידן

קשייה הכלכליים הנוכחיים של סוריה, חמורים ככל שיהיו, עודם רחוקים ממצבה הכלכלי של מצרים, אך רחוקים גם סיכוייה לזכות בסיוע ובהשקעות ממדינות המערב המסתייגות מהנשיא אסד וממשטר הבעת' הסורי בכלל

המשבר הכלכלי לא יפגע בטיפוח הצבא הסורי ובחתירתה של סוריה להשגת איזון אסטראטגי עם ישראל – אמר הנשיא אסד בנאום לאומה ב־8 במארס. אף־כי תיאר את בעיותיה הכלכליות של סוריה כ„בעלות אופי טקטי ולא אסטראטגי" ציין, שאין לזלזל בחומרת המשבר הכלכלי וקרא לתושבי סוריה להקריב קורבנות למען פתרון המשבר ושמירת חוסנה של סוריה, הנושאת בעיקר הנטל של מאבק הערבים נגד ישראל.

אותות המשבר הכלכלי נראו במשק הסורי עוד בראשית העשור. שלושת מקורות ההכנסה העיקריים של סוריה במטבע זר נפגעו: הצטמצמו הכנסותיה מיצוא הנפט, התכווץ מאד הסיוע הכלכלי שהושיטו לה מדינות הנפט הערביות, ופסקה זרימת הכספים שהעבירו לקופת המדינה כ־400,000 הפועלים הסורים שעבדו במדינות הנפט (בגלל הקיפאון הכלכלי באותן מדינות הם נאלצו לנטוש את מקומות עבודתם).

גם החקלאות הסורית נפגעה בראשית שנות ה־80 מכמה שנות בצורת ומהטיית מי נהר הפרת על־ידי התורכים. המחסור במים פגע ביצוא החקלאי, שהוא מקור־ההכנסה השני במעלה של המשק הסורי במטבע־חוץ. כן פחתו הכנסות סוריה מיצוא הכותנה והפוספטים, לאחר שמחיריהם בשוק העולמי ירדו.

בגלל כל אלה התהווה גרעון חמור במאזן התשלומים של סוריה והידלדלו מאוד יתרות מטבע־החוץ שלה, עד שאינן עולות על כ־50 מיליון דולר, סכום המספיק ליבוא חומרי־גלם לתעשיה למשך שבוע ימים בלבד.

עוד בעיה מעיקה על המשק הסורי: החוב הגדול לאיראן – כמיליארד דולר – תמורת הנפט שנרכש ממנה. החוב הזה מתוסף על כל החוב החיצוני של סוריה, הנאמד ב־13 מיליארדי דולרים, רובו ככולו בגין רכישת אמצעי לחימה חדישים מברה"מ ומארצות הגוש הקומוניסטי. בשנים האחרונות המשיכו הסורים להקצות כשליש מכלל התקציב הלאומי לטיפוח הצבא והדבר החריף את בעיית מאזן התשלומים והאיץ את קצב האינפלציה, ששיעורה נאמד ב־40 אחוז לשנה.

בגלל המחסור בחומרי־גלם חיוניים לתעשיה, במוצרי מזון בסיסיים ובתזקיקי דלק, שיגשגו השוק השחור וההברחות. השלטונות נקטו צעדי־נגד. הם פירסמו תקנות המעודדות את התושבים להמיר מטבע זר בבנקים הממלכתיים והטילו עונשים כבדים על אנשים שנתפסו בהברחות ובסחר בלתי־חוקי במטבע זר. כן נקטו צעדים למניעת הפקעת מחירים בשוק הדירות והמכוניות. בגלל המחסור במוצרי אנרגיה הונהגו קיצוצים באספקת החשמל בערים הגדולות למשך כמה שעות ביום. כדי להבטיח חלוקה צודקת של מוצרי מזון בסיסיים, תרופות וסיגריות, שנעלמו מהשווקים, הונהג קיצוב בשיווקם. במישור הממשלתי קיצצו השלטונות בפעילות משרדי הממשלה השונים והנהיגו מדיניות של התייעלות. בד בבד הגדילו לאחרונה את משכורותיהם של כל עובדי המיגזר הממשלתי. המטרה היתה לפצות את העובדים על הקיזוז הריאלי בשכרם בגלל האינפלציה ולרכך את תחושת המרירות בקרב הציבור בגלל המשבר הכלכלי. אך מועקות היום־יום לא נפוגו, לא כל שכן סיבות המשבר הכלכלי.

לאחרונה נאלץ השלטון להנהיג תוכניות צנע גם במערכת הצבאית: הקפאת עוצבות בצבא הסדיר, צמצום תוכניות אימונים ועיכוב תוכניות רכש של אמצעי לחימה. תהליך זה, שהוא עדיין בעיצומו, מצא את ביטויו גם בקיזוז ריאלי של נתח מהתקציב הלאומי לשנת 1987 המוקצה לצרכי ההגנה. התקציב, שהובא לאחרונה לאישור הפרלמנט, נאמד בכ־41.7 מיליארד לירות סוריות, שהם כ־9.5 מיליארד דולר. זו הקטנה נומינלית וריאלית של התקציב הקודם, שנאמד בכ־44 מיליארד לירות סוריות. אף ששליש מהתקציב הנוכחי מוקצב לצרכי הצבא, משקף הדבר, בפועל, הקטנת תקציב ההגנה הסורי.

רוב המשקיפים סבורים שההקטנה בפועל של תקציב ההגנה הסורי ותהליך צמצום סדר הכוחות של הצבא הסדיר, יצמצמו את הסכנה שמלחמה ישראלית־סורית תפרוץ בטווח הקרוב. הדעה הרווחת היא שאסד, הידוע כשליט זהיר, לא יהיה מוכן להסתבך בפעולה צבאית יזומה נגד ישראל בשעה שבארצו יש צמצומים הפוגעים גם במגזר הצבאי.

השאלה המתבקשת עתה היא, האם הכלכלה המעורערת היא תופעה חולפת או משבר בסיסי, שממשלת סוריה לא תוכל בקלות להתגבר עליו. על שאלה זו אין לפי שעה תשובה מוסמכת. מכל מקום, אין להשוות בין בעיותיה הכלכליות הנוכחיות של סוריה לבין מצבה הכלכלי הקשה של מצרים, הנובע בראש וראשונה מתהליך ארוך שנים של גידול באוכלוסיה ומחסור בקרקע חקלאית. מצבה של סוריה מבחינה זו הוא לאין ערוך טוב יותר ממצבה של מצרים והשקעות הון גדולות היו בהחלט יכולות לתת תנופה לכלכלתה. דא עקא, מדינות המערב, שהיו יכולות לדרבן להזרמת השקעות גדולות לפיתוח המשק הסורי, נמנעות מלעשות זאת בשל הסתייגותן מהנשיא אסד וממשטר הבעת' הסורי בכלל.

דיוואן בחאן יונס (2)

טרור, שפכים, פיתוח

מאת דני צדקוני

בעיר הזאת ברצועה לכל ארגון מחבלים „גדנ"ע" משלו והרוחות התלהטו כשהוחלט לא מכבר לגרש מהאיזור את מנהיג הארגון הגדול שבהם, ה„שביבא"

חאן יונס היתה לישוב של ממש, על קצה המדבר, רק במאה הקודמת, אבל ההיסטוריה שלה מתחילה בשנת 1384. סוחר סורי, יונס אל נארווס שמו, הקים בה אותה שנה את החאן, שאת שרידיו אפשר לראות ליד בניין העיריה. בעבר קראו לה גם סליקה. כיום זו עיר מוצפת מי־שפכים. בורות הספיגה אינם יכולים עוד למלא את יעודם. השלטון הישראלי ער לבעיה, אך איננו זוכה לסיוע האוכלוסיה וראשיה בפתרונה. בעלי קרקעות נלחמים בבג"צים נגד הכוונה להקים על אדמותיהם אגני הימצון לשימוש חקלאי במי הקולחין, והעיריה אינה מוכנה להתכתש עם איש למען מטרה שאינה מכנת לה כל־כך.

מפקד הנפה סא"ל יצחק אגמון, המבקש לקרב את העיר אל ימינו, מנסה לגייס אמצעים למטרה זו ומנהל למענה קרבות אידמוניים. כיום, למשל, פעולה פשוטה כמו התקשרות טלפונית מבית לבית נמשכת לפעמים בחאן־יונס חצי שעה. אבל בקרוב תחובר העיר לרשת החיוג הארצית, באמצעות מרכזיה אוטומטית שמתקינים בלבה בימים אלה. המינהל משקיע 2.3 מיליון דולר בהקמתה, ואגמון מאמין שהיא תקדם את פיתוחה הכלכלי של העיר ותשפר את ההרגשה הכללית של התושבים. מאחר שהכספים המוקצים לשטחים הם בצמצום, פועלים לפי סדר עדיפויות. השנה תינתן עדיפות גבוהה לנושא המים (נוסף על הביוב), כי תהליך ההתמלחות של מי האיזור נמשך.

באחרונה פקד גל הפרות סדר את העיר וסביבתה. תלמידי התיכון היו חוד־החנית שלהן. בחאן־יונס יש לכל ארגון־טרור „גדנ"ע" משלו, ורוחות הנוער סערו כשהוחלט על גירושו של ראחלאן, מנהיג ה„שביבא", שהוא ארגון הנוער הגדול ביותר בין הנ"ל. כפי שקורה, פיזור ההפגנה גרר הפגנת גמול, וכן הלאה. הממשל השתדל לפגוע רק באשמים ובמחוללי המהומות. 15 תלמידים מבית־הספר התיכון „חאלד" הועברו לבית־ספר ברפיח השכנה. הוסבר להם כי אם יחזרו שם על התנהגותם, יבוא הקץ על לימודיהם.

ימי המהומות נוצלו גם להסדרת עניינים פנימיים. בהזדמנות זו, אם כבר מבעירים צמיגים, מדוע לא להבעיר אחד ליד חנות של סוחר מתחרה? או לחלופין – אם כבר מפגינים ונכנסים לכיתות של הבנות, מדוע לא לשלשל גם פתק עם מסר אהבה לידי מי מהן? לא כל יום יש הזדמנות כזו בחאן יונס השמרנית. היה גם מי ששלח אש בבניין העיריה. וכנראה לא במקרה מה שנשרף היה מחלקת הגביה.

אחד מתושבי חאן יונס ששמם נודע גם בישראל הוא סאלם ברכן, האיש שזכה לפני כשנה בפרס הגדול בטוטו, בסך 360,000 דולר. ברכן אמר לי, שהזכיה לא שינתה את אורחות חייו. „אינני אדם חמרני, ובכספי הזכיה סייעתי לנזקקים". הוא תרם מכונות לבית־המלאכה למוגבלים של משרד העבודה והרווחה. לדעתו, לא רק אלוהים עזר לו לזכות אלא גם הידע הרב שיש לו על קבוצות הכדורגל בישראל. מאז הזכיה המפורסמת קיבל עוד כמה המחאות של ה„טוטו" על זכיות נוספות בסכומים שונים. ביקשתי ממנו את הנוסחה לניחוש הנכון. „מי שזורע אהבה קוצר אהבה", אמר.

ביקרתי בבית־המלאכה למוגבלים ולילדים

(המשך בעמוד 8)

עיריית עכו · משרד החינוך והתרבות · משרד התיירות · החברה לפיתוח עכו העתיקה

הפסטיבל למוסיקה ווקאלית עכו

אולמות האבירים

המקהלות: קאמרן • רינת • אנקור • גיתית • חן השומרון • בנות מזרע • קונסרבטוריון חיפה • אשכול • קאמרית חיפה • גליל מערבי • נוה שיר • הקיבוץ הארצי • האחוד

הרכבים קאמריים: קולן • ברבר שופ • בשני קולות • טרובדור • רביעיית המתבת הקיבוצית • קנטילנה • מדריגל • הפנדקאים • חליליות האקדמיה • פגישה • צליל שכן • מיכאל מלבר • קוינטה

הסולנים: מירה זכאי • רובין ויזל קפטוטו • לילי טונה וביבאנה גולדנטל

מופעים מחו"ל: אנוקו סוזוקי • תזמורת סימפונית מלהיים • קאנטרי מיוזיק מנשוויל • שישה צילנדרים • מלינבי מקניה • חמשיית כלי נשיפה • טווינגל סינגרס • מקהלת שטדהאגן

זמר עברי: אליעזר מואב • יהורם גאון • חוה אלברשטיין

בירה ונגב רוח עם יעקב אגמון • ערב מוזיקה ערבית

כרטיסים: 1 + 4 ומחירי הנחה להוכשים עד 31.3

Vocalise 87

"קולות בין החומות" - חוה"מ פסח תשמ"ז 14-16.4.87

פרטים והזמנות במשרדי הווקאליזה בטל' 04-919634

כרטיסים במשרדי: קופת חיפה ברולד 11 טלפון 668276 •

קופת מופע קריות • שירותי דוד נהריה • קופת הדרך/ קסטל אבן גבירול 90 ת"א • קופת בימות שמאי 8 ירושלים • קופת כל־מופע ביאליק 26 ב"ש

החברה למתנסים • הסוכנות היהודית • האודיטוריום ע"ש אידית וולפסון • ס פ עכו • אומנות לעם • המכון הישראלי למוסיקה • קרן תל־אביב

צוות פרסומאים

هكذا من الأصل

مكان الأصل

מכתבים למערכת דבר

מי מפחד מוועידה בין־לאומית?

ארנולד מרגלית מזיפה במכתבו למערכת („דבר", 16.2.87) מציע לערוך משאל־עם אם על ישראל להשתתף בוועידה בין־לאומית בה ישתתפו כל הגורמים המעורבים בסכסוך הישראלי־ערבי באזורנו. לדעתו, אין לסמוך על החלטת ממשלה או אף הכנסת.

רוצני, שא.מ. כמו רבים התומכים בהשקפתו האידיאולוגית בעניין ארץ־ישראל השלמה, רואים זבוב כפיל כשמדובר בוועידה זו. כאילו מה שיוחלט שם זה רק למכור את מדינת ישראל לערפאת וכנופיתו.

כידוע, מועצת הביטחון, כמו העצרת עצמה החליטו לא פעם החלטות שנגדו את האינטרסים הלאומיים של מדינת ישראל. האם המדינה קיימה החלטות אלו? גם בנוגע למה שיוחלט בוועידה זו, רק מדינת ישראל תחליט כיצד לנהוג. כאשר מדברים על שלום אין מתנים תנאים מוקדמים מראש. רק הדרישה בין המשתתפים יוצר מסילות להידברות או לניתוק. אם יתרחשו דברים שלא ישרתו את השלום האמיתי יהיה על נציגי ישראל לנטוש את הוועידה, וכבר קרו דברים מעולם.

ישראל אינה כבולה כירדן מבחינה פסיכולוגית. ישראל אינה מפחדת ממגע ישיר עם כל גורם ערבי הרוצה בשלום. לא כן מדינה ערבית כירדן – לה נוח יותר להידבר על בעיות האיזור בפורום בין־לאומי כדי שלא תיראה בוגדת בעולם הערבי, שחלק ממנו אויבים מושבעים של ישראל.

מה שנוגע למשאל־עם היה רצוי יותר, לדעתי, לערוך אותו בעניין השאלה האם רוב העם מוכן לפשרה טריטוריאלית או לא? לאחר שנדע את תוצאות המשאל, יהיה קל יותר להתייחס לרעיון של ועידה בין־לאומית.

חיים חצורי
אילת השחר

עצמאות לא בחסות הדולר

בהופעתו בתוכנית „מוקד" ב־4.2.87 נשאל שר הביטחון יצחק רבין בין היתר: איך תנהג ממשלת ישראל בעניין דרישתה של ארה"ב להפעיל סנקציות על דרום אפריקה דוגמת ארצות מערביות אחרות? רבין השיב, שאינו מעלה על הדעת שממשלה כלשהי בישראל תפעל בדרך שתסבך ותקלקל את יחסינו הידידותיים עם ארה"ב, והוסיף, שאין הוא יכול לתאר לעצמו איך יכול היה צה"ל לפעול ולקיים עוצמתו ללא המענק הבטחוני בסכום העתק של 1,800 מיליארד דולר אותו אנו מקבלים מארה"ב.

חלילה לה למדינת ישראל להשתית את עצמאותה וריבונותה תוך כדי תלות של יכולת קיומה על המענקים של ארה"ב אותם ישראל מקבלת ב„שפע רב" בשנים האחרונות. כל זאת בקשר לאינטרסים הזהים כיום לשתי המדינות.

נשאל את עצמנו האם לעולם תוסף? האם לא זכור לנו שמימשל טרומן הפעיל אמברגו מוחלט על מכירת נשק לישראל במצב הגורלי והקריטי של המדינה טרם קמה ב־1948, עת קמו שכנינו מסביב להכחידנו מעל פני האדמה – בעוד אין בידינו נשק ואמצעי לחימה להגנתנו ולהשיב מלחמה שערה, וכי לולא ה„נס" המדיני של מכירה והספקת אמצעי לחימה על־ידי צ'כוסלובקיה – מי יודע מה היה גורלה של מדינת היהודים בזמן ההוא ובכלל...

זכורים לנו עוד מקרים של „קפריזות" ואינטרסים שאינם עולים בקנה אחד עם צרכינו הקיומיים: האולטימטום של אייזנהאואר ודאלס בימי מלחמת סיני ב־1956 ועוד ועוד.

על היישוב בארץ וממשלתה לצאת בקריאה לאחינו בתפוצות שעליהם להירתם למען לשאת בעול קיומה – רגשית, כלכלית ומדינית – של מדינת ישראל למענה שילמנו – ועודנו משלמים – בחייהם של אלפים ממיטב בנינו ובנותינו – כדי שתוכל למלא את ייעודה, בכל הזמנים, להיות המקלט הבטוח האחרון לבני עמנו באשר הם שם.

ישראל פולישצוק
בית עובד

הרהורים ממקרה פולארד

במימשל ארה"ב יודעים יפה מאוד שישראל קשורה בעבותות אהבה, ברוח ובחומר בקיבוץ היהודי הגדול הזה בדמוקרטיה האדירה של ארה"ב. אין להעלות על הדעת בעתיד הנראה לעין ניתוק כלשהו בין מדינת ישראל לבין יהודי ארה"ב.

קשר אמיץ זה שולל מראש מישראל חופש תימרון בין המעצמות, שכן כל ילד בישראל יודע שמקומה של ישראל הוא לצידה של ארה"ב. ישראל לא תוכל לנצל כל אופציה אחרת. לכן, הכה נסמוך את עניין הנאמנות של ישראל כלפי ארה"ב. מה שכן – יש לנו עניין עם ערעור הביטחון הקולקטיבי של יהודי ארה"ב כל אימת שמתרחש אירוע יוצא דופן כגון זה של יונתן פולארד.

ארה"ב מורכבת מקבוצות אוכלוס אתניות רבות ויהודים, כידוע, היו בין הראשונים שדרכו על אדמת העולם החדש ועד כה לא שמענו על שום חשד קולקטיבי שהוטל על קיבוץ אתני בנאמנות לארצם.

אז בבקשה מכם יהודי ארה"ב, אל תתעקשו להגדיר את מעמדכם בתפוצה ותודו שהנכם שרויים בגלות.

האם כבר בחשים בקדירה הכה נשאל מדוע המימסד המדיני של ידידתנו הגדולה מונע מישראל מידע חיוני כל כך לקיומה של מדינת ישראל כפי שמתברר מגילויי יונתן פולארד?

כך נוהגים ידידים?

יחזקיהו מגד
רחובות

הפרדה בין מדיניות ומוסר?

„המצב של משפחת פולארד הוא בעיה אולי מוסרית, אולי אנושית, אבל לא בעיה שמדינת ישראל, בתור כזו, צריכה לטפל בה" – כך אמר ראש הממשלה, יצחק שמיר, בטקס במגדל העמק, שם קיבל אזרחות־כבוד של העיר („דבר", 11.3.87). בהכרזה זו של ראש הממשלה בוטא העיקרון של הפרדה בין מדיניות ומוסר.

אמנם, גישה זו מקובלת בעולם הפוליטיקה, אך יש להטיל ספק רב בהתאמתה למדינה של יהודים. הלא למדנו מדברי הנביא בחזונו עיקרון אחר לגמרי: „ציון במשפט תיפדה ושביה בצדקה". ועוד למדנו מאהרון דוד גורדון את המושג עם־אדם, שמשמעותו היא: מה שאסור לאדם בהתנהגותו, אסור גם על העם.

אכן, אם נסגל לנו את העיקרון הפסול הזה של הפרדה בין מדיניות ומוסר, לא תהיה תפארתה של מדינת ישראל על הדרך הזאת.

יצחק מאור
אשדות־יעקב, איחוד

„איחוד משפחות" ליהודים בלבד

לאחרונה נערכו ברחבי המדינה הפגנות ושביתות־רעב של קרובי משפחה של מסורבי עליה בברה"מ, אשר דרשו לאפשר לקרובי משפחתם בברה"מ להתאחד עימם. התביעה לאיחוד משפחות זכתה לתמיכה ציבורית רחבה בארץ, ושרים וח"כים מכל המפלגות באו להביע תמיכתם.

באותו זמן עצמו גירשו השלטונות של המימשל הצבאי ברצועת עזה אשה ושני תינוקותיה והפרידו אותם מאבי־המשפחה. חטאה היחיד של האשה ושל ילדיה הוא העזה להינשא לתושב השטחים הנמצאים תחת שלטון מדינת ישראל – הדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון, אשר אינה מוכנה להסכים לכך, כי „זרים" יבואו מבחוץ ויטמאו את אדמתה הקדושה. על פי השקפתה של ממשלת ישראל, שמורה זכות ל„איחוד משפחות" ליהודים בלבד.

מאיה טרכטנברג
גבעת שמואל

החוק, המצפון ושר המשפטים

שר המשפטים הממונה על אכיפת החוק במדינה מתחמק מפסיקת בית המשפט העליון; מהסכם חתום בין מדינת ישראל לצרפת ומחובתו כשר האמור לשמור ולכבד את החוק. לדבריו ב„מוקד" הכל חסר חשיבות לעומת „העול של בטיחותו של נקאש בצרפת" הרובץ על מצפון השר. נקאש, כידוע, הואשם ברצח ונמלט מצרפת ונחת בישראל לתועלתו ולא לתפארת הציונות, „רחמנא ליצלן".

על מצפון השר לא העיקו קורבנות מלחמת של"ג ולא זעק ולא הסיק מסקנות. גם קרבנות תאונות הדרכים בארץ כפי הנראה לא מזיזים את מצפונו. גם לא תנאי המעצר המזוויעים במדינת ישראל לאסירים יהודים ושאינם יהודים.

שום דבר לא משפיע על מצפון השר פרט למקרה המפוקפק של נקאש. זה גודלו של השר וזו גדולתו.

יצחק פרי
שדה־דבורה

שפנים ואריות

אין להלין על ראשי המפלגה הליברלית בליכוד שהחליטו לערוך לעצמם תרקידי לעיני הציבור כולו. מי כמותם יודע טוב יותר איזה סוף מגיע להם נוכח מעשיהם בעבר ובהווה... כל העם ראו ורואים את הרעמים והברקים הבוקעים מקרבם, ובתוך העם והנוער הלומד את הילכות הדמוקרטיה.

אם זו הדמוקרטיה בהתגשמותה – כך בוודאי גורסים רבים מצעירינו ולא רק הם – כי אז מי זקוק לה? הכי בכל משטר אחר, נגיד דיקטטורה או אנרכיה, יכול להיות גרוע ומכוער יותר? ללמדנו שהליברלים הללו „תורמים" חלק נכבד בהשנאת הדמוקרטיה ועל כך אין לסלוח להם.

ארבעת ראשי אותה מפלגה הם גם שרים חשובים בממשלתנו. איזה תקווה אנו יכולים לתלות בהם שינהלו את ענייננו כהלכה, גם אם לא נקבל את קביעתו של אחד מהם שעמיתיו הם שפנים. שפנים, או אפילו אריות, לא מן הראוי שיהיו חלק מממשלת ישראל, המתיימרת להיות אות ומופת לנו וליהודי התפוצות. מותר לכל מפלגה להיות גרועה ככל שתרצה ובלבד שלא תהא לה דריסת רגל והשפעה בחיינו הציבוריים.

מרדכי אות־יקר
תל־אביב

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

שימוש אישי

האיש עליו מצביע דו"ח מבקר ההסתדרות המתפרסם היום כ„עובד בכיר ביותר, שנהג לקבל מספקים דוגמאות של מוצרים או שי לחגים לשימושו הפרטי" הוא אפרים (פישל) ברנשטיין, ממלא מקום מנכ"ל רשת „קואופ רעננה". ברנשטיין אומר בתגובה שאמנם קיבל מוצרים לשימוש פרטי, אך הדבר נעשה בעת ששימש בתפקיד קניין הרשת. „כשספקים הציעו לי לרכוש משחת שיניים או שוקולד, טבעי הוא שלקחתי דוגמאות הביתה, כדי לנסות את הטיב". עוד הוא מטעים שדו"ח המבקר מקפח את „קואופ רעננה" ומלבד זאת, הוא מוסיף, רוב הליקויים תוקנו בינתיים.

חיים ביאור

נזיפה

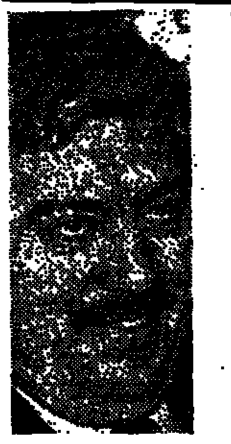

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם (בתמונה), לא שבע נחת מהכיסוי בטלוויזיה של כינוס היועצות של מפלגת העבודה בסוף השבוע שעבר. במהדורת „מבט" נמסר ציטוט בלבד מדברי פרס ורבין, ובמהדורת החדשות המסכמת הובלטה הפגנת ההזדהות של העתונאים עם עתונאי רשת הימלפרב. ח"כ ברעם, למוד נסיון בכיסוי התקשורתי של הפוליטיקה, לא היה מגיב כפי שהגיב אילמלא התבקש, ועשה מאמץ, ללכת לקראת הטלוויזיה. כלומר, נמסר לו לזרז את הדוברים כדי שהאירוע יסתיים בשעה 18.30, והחומר יוכל להגיע לירושלים, וכך אמנם עשה. לשווא, מסתבר. גם נציגי מפלגת העבודה בוועד המנהל של רשות השידור, רוני מיינשטיין וישראל פלג, התבקשו ע"י ברעם להביע מורת רוח. כנראה שהשמאלנים איבדו את השליטה על רשות השידור...

עליזה ולך

לא נעים, לא נורא

בוי ג'ורג' (בתמונה) יצא מרוצה למדי מבית המשפט בהייכודי, לונדון, ביום ו' האחרון. הזמר שהואשם באחזקת חשיש קיבל שנתיים מאסר על תנאי ויצא מאושר מהמקום, כשהוא מנופף למעריציו. תקליטו האחרון של בוי ג'ורג' נמצא כעת במקום הראשון בסקרי המוסיקה הבריטית.

ערב משטרתי

ערב גאלה למען שוטרי תל־אביב יתקיים ב־28 במארס בערב במלון „הילטון" ת"א. בערב ישתתפו שר המשטרה חיים בר־לב, מפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס, מפקד מחוז ת"א ניצב גבי עמיר וסגנו. את הערב תנחה השחקנית גילה אלמגור, הפעילה בוועד למען השוטר, והזמרת יפה ירקוני תנעים משיריה למוזמנים. מחיר ההנאה יהיה 400 ש"ח לזוג. המארגנים, אנשי הוועד למען השוטר, מקווים להכניס מערב זה 100,000 ש"ח למימון פעילותם בשנה הקרובה. לאחר ארוחת הערב וההופעה ישאו דברים המפכ"ל ושר המשטרה. כרטיסים ניתן לרכוש אצל זיוה בן־דוד בחברת „אבן זיו", רח' אליהו בחור 4 (מול השק"ם) טלפונים: 235275, 237217.

נתן רועי

רוצה לטוס

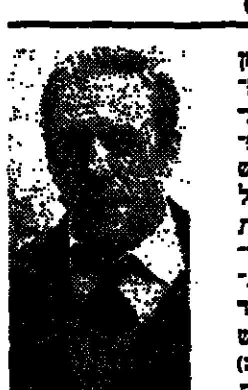

הזמר איב מונטאן (בתמונה) רוצה להפגין את תמיכתו בנוצרים בלבנון בצעד הפגנתי. הוא מבקש לטוס במטוס שיוביל מזון ותרופות ולנחות בשדה התעופה בבי־לוס־האלאס, שהמנהיג הדרוזי ואליד ג'ונבלאט (המשמש גם כשר התחבורה) מבקש למנוע את פתיחתו לתנועה בין־לאומית. אחר־כך רוצה מונטאן להמריא מיד חזרה לפריז. בינתיים התפרסמה בעתונות תמונתו לצד ידידתו החדשה, הראשונה, מאז מותה של סימון סניורה. היא בת עשרים ותשע, שמה קרול עמיאל והיא שימשה בעבר כמזכירתו. מונטאן הוא בן 66.

פרח אחרי פרח

עוד לא הספקנו להתבשם בתערוכת הפרחים של עמק חפר, וכבר מודיעים לנו ש־22 מדינות ישתתפו בתערוכת הפרחים „פלוריש 87", שתתקיים בחול המועד פסח בחיפה, בחסות שר החקלאות אריק נחמקין וראש העיר אריה גוראל. בין המדינות שהודיעו על השתתפותן בתערוכה: פולין, הונגריה, תורכיה, ספרד, אוסטרליה, הונדוראס, תאילנד, סינגאפור, מדינות סקנדינביה ואחרות. מנכ"ל התערוכה שמואל ביאליק מסר, כי ב„פלוריש 87", שהיא תערוכת הפרחים ה־24 של חיפה, יוצגו מאות אלפי פרחים על פני שטח של 1200 מ"ר. חלק מהפרחים מרחבי תבל, יופיעו לראשונה ברחבי תבל בתערוכה זו. בתערוכה יתקיימו גם תצוגות של דגים טרופיים וצפורים אכזוטיות, אשר ישלימו את תצוגת הפרחים של המדינות מהן באו.

דויד משיוב

טובים לטיס: פגישה מפתיעה ציפתה לשר עזר וייצמן שלשום, כאשר ביקר בעמק הירדן כאורח המועצה האזורית. את פניו הקבילו כמה מראשוני התעופה היהודית בארץ־ישראל, שהם היום חברים ותיקים בדגניות, באשדות יעקב (מאוחד) ובאפיקים. וייצמן, כהרגלו, „בדלק" עד מהרה על סיפורי הוותיקים שעל חלקם שמע שלשום לראשונה. בין השאר סיפרו לו כיצד הקימו את חברת התעופה היהודית הראשונה בארץ בהשקעה של 45 גרוש בלבד. אחר־כך הציגו כמה מהם את רשיונות הטיס שלהם שמספרם הסידורי הוא בסביבות עשר. וייצמן העיר כי מספר הרשיון שלו הוא 88. הוא סיפר כיצד רכבה אימו ב־1915 על־גבי פירדה מכנרת לאירביד שבעבר הירדן, כאשר ארבעה חיילים תורכים שומרים עליה, וגילה כי השבוע מצא את הכתובה של הוריו והסתבר לו שאימו היתה שווה 800 גרוש בלבד. לסיום הצטלמו כולם למזכרת, עם וייצמן באמצע.
שמעון זייס
צילום: ליאון מינצמר

עורך דין של כבוד

אגודת הסופרים העברים החליטה לבחור בעורך הדין אלי זהר, כחבר כבוד האגודה. יו"ר אגודת הסופרים שולמית לפיד מסרה כי זוהי הפעם הראשונה בתולדות אגודת הסופרים, שכחבר כבוד נבחר אדם, שאיננו סופר. לפיד ציינה כי בעבר החליט ועד האגודה על צירופם של מקס ברוד ויצחק מראם (כותב בלטבית) כחברי כבוד. „עורך דין זהר נבחר כחבר כבוד לאגודת הסופרים", אמרה לפיד, „בשל מסירותו רבת השנים לבעיות הסופרים, וטיפולו העקבי לקידום מעמדו וזכויותיו של הסופר במדינת ישראל". עו"ד זהר משמש כיועצה המשפטי של אגודת הסופרים זה שנים רבות ללא תמורה כספית.

לא רק פרחים

נופך צעיר ומרענן הוסיפו חניכי תנועת הנוער העובד והלומד מתל־בורוכוב שבגבעתיים, כאשר ניצבו בסוף השבוע שעבר בפתח אולם הקונגרסים בגני התערוכה בת"א, והצמידו פרחי ציפורן לדש בגדיהם של משתתפי כינוס ההערכות של מפלגת העבודה. יו"ר המפלגה שמעון פרס לא הסתיר את שביעות רצונו מהמחווה. כמי שהיה בצעירותו חניך הנוער העובד והלומד, ושימש כמזכירה הכללי של התנועה, אמר פרס לצעירים: „אני מקווה שגם נשמע אתכם בכינוס". נאומו של אחד החניכים בכינוס על אודות זיקתה של תנועת הנוער לתנועת העבודה היווה תשובה לפרס.

עודד בן מאיר

הכחשה

בניגוד למה שפורסם ביום ו' על פגישה בביתו של שר החוץ שמעון פרס, שבה דובר על כך שפיצוץ ועידת חרות יוביל לפירוק הממשלה, אמרו אמש שניים מאלו ששמם נכרך בפגישה, כי לא היו דברים מעולם. הפגישה לא התקיימה. עם זאת, חלקה האחר של הידיעה נכון: מפלגות הקשורות למפלגת העבודה קיבלו התראה על אפשרות של פירוק הממשלה בעקבות פיצוץ ועידת חרות, אם יתרחש.

עליזה ולך

בורחים מת"א

תוכנית לעצירת התפשטות השירותים המטרופוליטניים בלב תל־אביב הוגשה בסוף השבוע ליו"ר סניף מפלגת העבודה במחוז תל־אביב, ח"כ אליהו שפייזר. ההצעה הוגשה על־ידי פרופ' אפרים טורגובניק, ראש אגף איכות הסביבה בעיריית ת"א, והיא מתייחסת לתופעה של פתיחת עשרות עסקים בלב העיר, דבר הגורם לבריחת תושבים לפרברים. „אם אי־אפשר לעצור את הבריחה או את פתיחת העסקים, אפשר לפחות להקטין את הכנסת העסקים ללב העיר, ואז תושבי העיר לא יברחו" כותב טורגובניק. ההצעה, שהיא ראשונה מסוגה, מתבססת על דו"ח ברוקרייל המדבר על ירידה משמעותית במספר תושבי ת"א עד ל־310 אלף תושבים. „ראש העיריה מעודד יוזמה להקמת מקומות בידור, כמו מתחם תאטרון 'האוהל' בלב העיר, והדבר פוגע בתושבים שרוצים להתגורר בלב העיר".

נתן רועי

המוסף נערך היום בידי מיכל פלג

צרפת בסבך

(סוף מעמוד 7)

החוטפים ואיראן, באמצעות כלי־התקשורת שלה, מנסים גם לסכסך בין מיטראן „הציוני" לבין שיראק. ראש הממשלה לא יכול היה, כמובן, להרשות לעצמו לפרסם הודעת „תיקון" לדברי מיטראן, כפי שדרשו החוטפים, אבל ההודעה שפירסמה ממשלת צרפת בליל יום ראשון, לאחר פרסום האולטימטום השני של החוטפים, היתה שונה מאד מדבריו התקיפים של דובר הממשלה יומיים קודם. צרפת „הסבירה" לחוטפים את מדיניותה והביעה תמיהה על שהם אינם מבינים אותה נכון. באותה הודעה גם ביקשו הצרפתים מהחוטפים שלא להוציא להורג את נורמנדן והבטיחו כי למגעיהם עם איראן יהיו „תוצאות חיוביות". כדי לא לסמוך על פרשנויות שלח שר־החוץ הצרפתי מכתב אישי לעמיתו האיראני.

מנהיג ה„חזבאללה", שייך פאדללה, „מומחה" לטרור הלבנוני, טען כי על הצרפתים היה לשאת ולתת עם הטרוריסטים וכי בגלל התעקשותה של צרפת לפתור את הבעיה „בין מדינות", נהפכו בני־הערובה לקלף ב„בזאר המדיני".

חרשות אחרונות מן הבזאר: גם סוריה אינה מרוצה. נכון, מיטראן ציין לטובה את הסדר שהשליטה בלבנון. גנראל גאזי כנען, המושל הסורי של ביירות, האיש שהצליח להגשים את חלומו של אריק שרון ושמעורר בוודאי בימים אלה את קנאתו, היה לגיבור תקשורת צרפתי. העיתונים מלאים ראיונות אתו ותיאורים של הג'וגינג שהוא עושה ברחובות ביירות, ורק בימים האחרונים הוא פינה את מקומו לפאדללה. עם זאת, המשלחת שנשלחה בשבוע שעבר לדמשק היתה בדרג נמוך מדי לטעמה.

בתוך כל הקלחת הזאת, עניין היחסים המתהדקים בין צרפת וישראל נדחק לשוליים ולא נכנס למעגל הסחיטה. גם זו עובדה מעודדת, המלמדת לא מעט על סדר העדיפויות של שכנינו הקרובים והרחוקים. עוד פלא מזרח־תיכוני.

טרור, שפכים, פיתוח

(סוף מעמוד 7)

מנותקים, הפועל, על אגפיו השונים, בחדרים שמתחת ליציעי איצטדיון הכדורגל שבעיר. פגשתי שם נכים שאילולי המוסד הזה היו מושלכים רעבים לרחובות. הם משתכרים שכר לא גבוה בעבודות ידניות. חלקם הגבירו את הספקם והכנסתם הודות למכונות שתרם להם בארבך מכספי הטוטו.

בואדי־ינס יש בית־חולים שחודש זה לא כבר ושמצטיין בעיקר במחלקה האורטופדית שלו, הקולטת חולים מרחבי הרצועה. בימים אלה הופעלו בו שני חדרי הניתוח החדשים. כיום יש במוסד 243 מיטות בתפוסה של כ־70%. בעתיד יתוספו לו עוד 157 מיטות. ליד בית־החולים פועלות גם מרפאות חוץ. את בית־החולים מנהל זה 25 שנים ד"ר ראגב טרזי, נוצרי, שמשפחתו מתגוררת בעזה מאז המאה ה־17. אביו ואביו של ד"ר לביב טרזי, נציג אש"ף באו"ם, הם בני דודים. ידו ורגלו של ד"ר טרזי נקטעו ברימון שזרקו עליו מחבלים לפני 14 שנה. מחבלים וארכי־מחבלים יצאו מן העיר הזו וסביבתה. גם חוטפי האוטובוס בקו 300.

חאן יונס, שאין לה פרופיל פוליטי מובהק, קשורה עדיין בזיקות מסוימות למצרים. אמנם באיבאסאן מצוי שריד של פסיפס שמייחסים אותו כביכול לאל חלילי (אברהם אבינו), אך אין לעיר הזאת כל עבר יהודי (אפילו זכר לעבר פלישתי שלה קשה למצוא). אף־על־פי־כן, זה כעשר שנים היא מוקפת, שלא ברצונה, במצי גורן של ישובים יהודיים (גוש קטיף). במקרה או שלא במקרה המשותף בינה לבינם הוא בכך, שאלה ואלה הם דתיים, הטוענים שהאיזור הוא נחלת אבותיהם.

(רשימה שניה ואחרונה בסידרה)

עיקשות בארקיע

(סוף מעמוד 7)

תיקון בשכר או בתנאי העבודה. מוסיפים רק את הסעיפים המשפטיים המקובלים בחוזי עבודה קיבוציים ואת הסעיפים שיקבעו את מעמדה של ההסתדרות כאיגודן היציג. החוזה יהיה מוכן בתוך חודש ו„ארקיע" תתבקש לחתום עליו.

ראוי היה שב„ארקיע" לא ימתחו את החבל דווקא בשעה שהחברה עולה על פסי עבודה תקינים. הרי אין המדובר בתיקוני שכר מפליגים, ואין המדובר בשינוי מדיניות כוח־האדם של „ארקיע". צוות־האוויר אינם דורשים תוספות ועם 85 אחוז מעובדי החברה ממילא יש חוזה קיבוצי. על מה איפוא מתעקשים?

ברידג'

קריאת הקלפים אינה מספיקה

מאת ארנונה שפאן

קריאת הקלפים, הינה נשק מתקדם בידי הכרוז. הגורמים העוזרים לנו בקריאת הקלפים הינם ההכרזה ומהלך משחק היד. לאחר מספר לקיחות, חלוקת היד של המתנגדים הופכת לדי שקופה, אולם ברור שעלינו לחבר את קריאת היד עם טכניקת ביצוע טובה ואז מגיעים לרמת המשחק העליונה.

מערב הוביל בנסיך ספייד, הכרוז זכה בידו והמשיך בשני סיבובים נוספים של ספייד כשבסיבוב השלישי השליך מזרח דיאמונד. הכרוז המשיך באלוף ומלך קלאב ושוב בסיבוב השני השליך מזרח דיאמונד. ברגע זה ידוע לכרוז שבידי מערב 5 קלאבים וארבעה ספיידים. מידע זה מספיק לכרוז כדי להבטיח את ביצוע החוזה. הכרוז ממשיך באלוף דיאמונד וכמידה שמערב אינו עונה הוא יודע שבידו 4־4־0־5 והוא יכנס כבר בשלב זה ללחץ, אולם מערב ענה לצבע. עתה הכרוז מושך שני קלפי קלאב גבוהים מיד כשהוא משליך שני דיאמונדים מהדומם והלחץ עובר למזרח משום שעליו לשמור ארבעה הארטים בידו, ולכן מזרח משליך דיאמונדים. הכרוז המשיך במלך מלכה ונסיך הארט והמשיך בדיאמונד מזרח זכה ונאלץ לחזור בהארט. היד המלאה:

צפון: ♠8432 ♥A654 ♦965 ♣62
[צפ / מז מע / דר]
דרום: ♠AKQ ♥KQJ ♦A2 ♣AKQJ3

צפון: ♠8432 ♥A654 ♦965 ♣62
מערב: ♠J1097 ♥107 ♦107 ♣108754
מזרח: ♠65 ♥9832 ♦KQJ832 ♣9
דרום: ♠AKQ ♥KQJ ♦A2 ♣AKQJ3

מחלק: דרום
פגיעים: כולם

ההכרזה:

דרום	מערב	צפון	מזרח
2 קלאב	---	2 דיאמונד	---
3 קלאב	---	3 דיאמונד	---
5 בלי שליט	---	4 בלי שליט	---
6 בלי שליט	---	---	---

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
לב העיר – אחד העם 69 – 613862
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
פרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
אכותא – ז'בוטינסקי 41 רמת־גן – 7511874
בת־ים – חולון
גני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
אהרון – הרצל 52 חולון – 889153

בדיקות שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב ברזנובבא 49 ת"א – 03-284649
בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות והגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 04-523566
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

התעשייה אבא בע"מ –
תיק מס' 4־51-106237

הודעה בהתאם לסעיף 26 לפקודת החברות (נוסח חדש) 1983 כי באסיפה הכללית שלא מן המניין שהתקיימה ביום 19.3.87 נתקבלה החלטה מיוחדת לשנות הוראות התזכיר בנוגע למטרותיה כלהלן:

„בסעיף 2א' להזכיר ההתאגדות לאחר המילה הראשונה „לנהל" תתווספנה המילים הבאות:
„לתכנן ולבצע עסקים של יבואנים, יצואנים, כשווקים, כבעלים, כנהל ו/או מיפני כבודות, בעלי סוכנות של כל מוצר המיוצר בכל מקום שהוא בעולם, נציגים כבכל וכו'.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, החליטה, באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: תכנית ב"ש/115, שינוי תכנית רשום מבנים ציבוריים מס' 5/32/1 ושינוי לתכנית מתאר מס' ב"ש/1 – שיקום מרכז בית שמש.

ואלה השטחים הכלולים בתכנית:
שטח של כ־54.2 דונם, התחום ע"י הרחובות הרצל, נרימן, הנשיא.
גוש – 5209 חלקה 108.
גוש – 5210 חלקה 78 (חלק).
גוש – 5212 חלקות 20־21, 119.
גוש 5213 חלקות 37־44, 87 (חלק) 88, 89.

עיקרי הוראות התכנית:
1. שיקום מרכז בית שמש, קביעת יעודי קרקע בתחום הקרקע.
2. קביעת הוראות בדברים כגון: זכויות בניה, קוי בנין, גובה בנינים, מבנה גגות וחניה, אזורים למעבר להולכי רגל, בינוי השטח וכו'.
3. איחוד וחלוקה מחדש של חלקות.
4. קביעת הוראות מעבר לשמוש למבנים באזור שיעודו מסחרי.
5. קביעת מועד לשמוש במבנים הריגים שבתחום התכנית.

הודעה על הפקדת השינוי האמור פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3289 מיום 5.1.86 עמ' 1138. השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו נמצא במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה בית שמש וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
הועדה המקומית בית שמש, בנין המועצה בית שמש.

ד' טבת תשמ"ז
5 ינואר 1987

אלי סויסה
סגן שר הפנים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים.

לפני 60 שנה

בית ל„הבימה" בא"י

וייצמן הצליח לעניין במצב „הבימה" את אוטו קוהן, אחד המיליונרים הנדבנים באמריקה המתעניינים באמנות (מראשי התומכים ב„מטרופוליטן אופרה"). לשם כך התקנה בביתו של קהן סעודה, שבה השתתפו וייצמן, נחום צמח ואשתו מרים גולדין, שאליאפין ואחרים. נסתדרה ועדה זמנית בדבר תיכון תכנית בנין לשם תיאטרון קבוע ל„הבימה" בא"י.

ליהודים שליש במועצת עיריית ירושלים

הממשלה החליטה על מספר הנבחרים בעיריית ירושלים לכל עדה ועדה. כפי הנראה קבלה הממשלה את הצעת המושלמים וקבעה 5 למושלמים, 4 ליהודים ו־3 לנוצרים. לפי זה – בעיר שרוב תושביה יהודים יהיה ליהודים רק שליש של באות־כח בעיריה.

בולים חדשים לא"י

בימים הקרובים יגיע לארץ משלוח ראשון של בולי א"י החדשים. הכתובות על הבולים הן בשלש השפות הרשמיות והתמונות הן: מגדל דוד, מסגד עומר, קבר רחל וים כנרת.

דבר

לפני 40 שנה

מה למדנו מהמצור

כיצד עברו עלינו ימי המצור הצבאי; מה למדנו מהם במובן הכלכלי, המדיני, הציבורי, המוסרי – לבירור חשוב זה הוקדשה ישיבת הוועד הפועל של ההסתדרות אתמול. המצב הזאר מצדדיו השונים בסקירות הפתיחה של היו"ר י. שפרינצק ובסקירותיהם של ה. פרומקין, א. חושי, (על חיפה שנותקה), וד. סרייבמן (על ירושלים הנתונה) וכן בהערכות ובהארות של ב. רפטור, י. ריפתין, ז. אהרונוביץ, י. לאם, י. חזן, בבה אידלסון, י. טורפינקל, ז. אברמוביץ, ש. יבנאלי וצבי יהודה. שפרינצק אמר כי למדנו לדעת בימים אלה את היכולת והאצורה בהסתדרות ואת חובת ביצורו של הכוח הזה שבעתיים בתוכן, בארגון, ביזמה, בתרבות חברתית גבוהה.

ימיר בוריניזם בבלפוריזם

ניו יורק. בנאומו במסיבה שנערכה לכבודו ביום הולדתו ה־73 נתן ד"ר סטיפן וייז ביטוי לתקוותו כי מכסת העליה היהודית לא"י תוגדל בקרוב. „הדבר היהודי", אמר, „העומד כשטן בין א"י ובין שלום של כבוד היא העליה. לא חסד מבקשים אנו מאנגליה, אלא צדק. אנו דורשים מבריטניה להמיר את הבוריניזם של עכשיו בבלפוריזם".

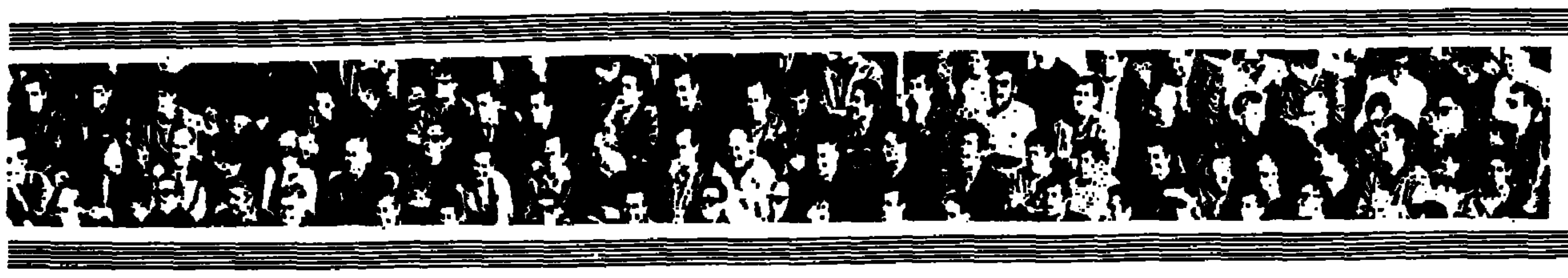

הליגה הלאומית

הקבוצה	מש'	נצ'	תיקו	הפס'	שערים	נק'
1. בית"ר ירושלים	21	13	7	1	22–44	46
2. בני־יהודה ת"א	21	9	12	–	16–29	39
3. מכבי תל־אביב	21	9	7	5	16–32	34
4. הפועל כפר־סבא	21	9	7	5	21–28	34
5. מכבי נתניה	21	9	6	6	22–23	33
6. הפועל לוד	21	8	7	6	13–23	31
7. שמשון תל־אביב	21	6	13	2	11–20	31
8. מכבי חיפה	21	7	8	6	18–24	29
9. מכבי פתח־תקווה	21	7	8	6	15–20	29
10. הפועל פתח־תקווה	21	7	7	7	19–24	28
11. הפועל תל־אביב	21	5	11	5	16–17	26
12. הפועל באר־שבע	21	4	11	6	13–10	23
13. בית"ר תל־אביב	21	4	8	9	29–20	20
14. מכבי יבנה	21	3	8	10	26–14	17
15. מכבי יפו	21	2	7	12	32–13	13
16. בית"ר נתניה	21	2	1	18	62–11	7

הפועל לוד 4 (1)
מכבי חיפה 1 (0)

● רונן הלל (5), ויקי פרץ (60, 50), סמרג'ה (63).
● משה סלקטר (68)

ציון המשחק: 7
המצטיין: יצחק נעמן
המאכזב: אבי רן
שופט: יצחק בן־יצחק
צופים: 1500
מגרש: לוד

★ הפועל לוד: יעקב בנודיס 6; ברדוגו 5, נעמן 6, אודי בנודיס 6 (שטרית), חביב 5; מאיה 5, בן־הרוש 5, סמרג'ה 6; פרץ 6 (תורג'מן), רונן הלל 6.
★ מכבי חיפה: אבי רן 4; אוחיוני 4, אוסטר 4 (מזרחי 5), אלי כהן 5, מרילי 4; קלינגר 6, רוזנטל 5, אבוקרט 5, ממן 4; ארמלי 4, סלקטר 5.

מכבי נתניה 1 (0)
הפועל ת"א 0 (0)

● חיים מסיקה (60)

ציון המשחק: 6
המצטיין: שלום תקווה
המאכזב: גיל לנדאו
שופט: צבי שריר
צופים: 3000
מגרש: נתניה

★ מכבי נתניה: חביב 6; שמעון מנחם 6, בר 6, חסן 5, חיים לוי 5; לם 5 (מסיקה 6), חלפון 5, בוארון 5; רוחן 5, תקווה 7.
★ הפועל ת"א: אלתר 5; שוקרון 5, זאנה 5, אקהויין 6, פינטו 5 (ברנס; הרשליקוביץ 5), עמר 5, זאנו 5, סיני 6; לנדאו 4, שבתאי לוי 5 (ברשטרית).

בית"ר י־ם 2 (1)
בית"ר נתניה 1 (1)

● סמי מלכה (44, 94)
● משה בן־סימון (31)

ציון המשחק: 6
המצטיין: משה גלם
המאכזב: אלי אוחנה
שופט: רחמים דינאצ'י
צופים: 3000
מגרש: מוברוק

★ בית"ר י־ם: מזרחי 5; אבי כהן 5, אוזלאי 4, בן־הרוש 4, קדוש 5; מלמיליאן 4, שמואלי 5, שוורץ 4 (אגרדמולן), מלכה 6; גולדר 4 (בוזגלו), אוחנה 3.
★ בית"ר נתניה: פילוסוף 4; גולן 4 (שטולברג), הדד 6, סרוסי 6, גלם 7; יוסי יונה 4, סימוני 5, גביש 5, תשובה 6; בן־סימון 5 (טוביאנה), אודי 6.

בני יהודה 1 (0)
מכבי יפו 0 (0)

● משה איזנברג (74)

ציון המשחק: 5
המצטיין: דוד סלמן
המאכזב: אודי סליבן
שופט: יעקב שיינר
צופים: 2000
מגרש: מכבי יפו

★ בני יהודה: אסיאג 6; סלמן 7, אריב 6, שרעבי 5, עלו 5; איל חיים 5, רמי לוי 5, רייך 4 (מליחי), גורדנה 5; איזנברג 5, שירזי 5 (ברסטבים 5).
★ מכבי יפו: נמרוד אברהם 5; בילו 4, יצחק לוי 5, כהן צדק 5, סלימן 4 (ש.לוי; בוטפיקה 5), אלקולומברה 5, לניאדו 4 (י.לוי 5), קירט 6; ציפרוט 5, מזרחי 4.

הפועל ב"ש 0
מכבי פ"ת 0

ציון המשחק: 4

המצטיין: מריו זבוביצקי
המאכזב: יורם אוחיון
שופט: חיים ליפקוביץ'
צופים: 2500
מגרש: באר־שבע

★ הפועל ב"ש: זבוביצקי 6; ברדמו 5, דוידי 6, אילת 5, גונן 4; צרפתי 4 (דהן), שושני 3, אוחנה 4, ויצמן 5; ביטון 3, אוחיון 3 (סולתן 4).
★ מכבי פ"ת: פביאן 6; אוזבל 5, פרסלני 5, צופין 4, זאן 4; נוריאל 4, מאיר כהן 4, אלישע לוי 5; שעשוע 4 (בניה), רפי כהן 4, בן־שמעון 3.

הפועל כ"ס 2 (2)
הפועל פ"ת 1 (0)

● גדעון סיימון (9), אלי יאני (14)
● מני בסון (47)

ציון המשחק: 5
המצטיין: אדיר שמיר
המאכזב: ניר לוין
שופט: יוסף ויאמנבט
צופים: 2000
מגרש: כפר סבא

★ כפר סבא: שמיר 7; אידינגר 5, סיימון 6, רבינוביץ 5, איינשטיין 5; אופיר בן־חיים 4, במיר בן־חיים 5 (גרמיש 5), יפה 6 (מללי 5); מימוני 5, יאני 6, רבינו 6.
★ הפועל פ"ת: גדבי 5; לסרי 5, מרסוס 6, אלון 6, דוד לוי 5; קרושוילי 5, מחפוד 5 (קלמנוביץ), חזן 6 (רחמים), אילייה 6, בסון 5, לוין 4.

בית"ר ת"א 1 (1)
שמשון ת"א 1 (1)

● ניסים כהן (36)
● יגאל הלל (8)

ציון המשחק: 5
המצטיין: ניסים כהן
המאכזב: אפרים ארביב
שופט: יאיר סילינגר
צופים: 700
מגרש: רינגר

★ בית"ר ת"א: גדבי 5; קנב 4, צמח 5, ידיד 4, סודס 5 (שוויג; מזרחי 5), יעיקב כהן 6, אודי 5 (יחזקאל), ניסים כהן 6; ידון כהן 5, לביא 5.
★ שמשון ת"א: ממן 5; עובדיה 5, ברדה 5, אודי כהן 5, הלוי 5; מלכה 4 (סרוזי), מזרחי 5, שמעונוב 5, הלל 5; ארביב 4 (יוסי כהן), שוקרון 6.

מכבי ת"א 2 (2)
מכבי יבנה 0 (0)

● בני טבק (7), דוד אוזלאי (30).

ציון המשחק: 5
המצטיין: דוד אוזלאי
המאכזב: דב רמלר
שופט: אריה מרהטם
צופים: 2000
מגרש: בלומפילד

★ מכבי ת"א: גינזבורג 5; קריים 5, אבי כהן 5, שמעטוב 5, אוזלאי 6; לולו 5, מיקי כהן 5, גריאני 4 (גולי; טבק 5, דריקס 5 (קרמר), סנדורי 6.
★ מכבי יבנה: לסנר 4; סלומון 4, עלוזאה 4, אלקבץ 5, עשור 4 (חלפון; ציון יעקב 5, בן־שמעון 5, אוסטר 4 (אוזלאי; רמלר 4, ועקנין 5, גורדון 4.

ריקוד ההורה. מוריס זאנו (מימין) מנסה לעצור את מסיקה הנתנייתי במשחק המרכזי בבלומפילד

דוד אוזולאי ממכבי ת"א מחמיץ מול לסנר שוער יבנה במשחק בו ניצחה ת"א (0:2)

סמי מלכה ביטל בדקה ה־94 את אשליות מארחיו בנתניה

מאת דוד בבר

סמי מלכה והשופט רחמים דינאצ'י העניקו אתמול נצחון לא מוצדק למוליכה הלאומית, בית"ר ירושלים, על מוגרת הטבלה, בית"ר נתניה – 1:2 (1:1).

אין ספק, כי כוכב המשחק היה השופט דינאצ'י, שבדקה ה־75 פסל שער חוקי לזכות בית"ר נתניה והאריך את המשחק עד הבקעת שער הנצחון של ירושלים.

שחקני ירושלים ירצו בודאי לשכוח במהרה את תצוגת הנפל שלהם. להוציא את סמי מלכה, שיחקו כל הירושלמים מתחת לרמתם ובעיקר בלטו בחולשתם שני הכוכבים, מלמיליאן ואוחנה.

שחקני „עיר היהלומים" ראויים למירב המחמאות, שכן הם לא נבהלו מכוכבי ירושלים ושיחקו בהתלהבות רבה. רק חוסר מזל ושיפוט עוין מנעו מהם להולל הפתעה מרעישה.

בדקה ה־31 רמזו הנתניתים על הצפוי בהמשך, לאחר שיוסי תשובה פרץ בספה מהאגף ומסר כדור רוחב לבן־סימון, שבבעיטה מקרוב קבע – 0:1.

שחקני בית"ר ירושלים המשיכו לשחק ברשלנות רבה. רק בדקה ה־44 הם ביצעו התקפה נאה, בסיומה יצא הכדור לקרן. את כדור הקרן מסר מלמיליאן לאופיר שמואלי, שהעבירו במהירות לסמי מלכה, וזה בבעיטה מקרוב קבע – 1:1.

גם במחצית השניה היו הנתנים מסוכנים יותר. בדקה ה־75 בעט טוביאנה מתוך הרחבה את הכדור לעבר השער. הכדור פגע במגן ירושלמי וחזר לרשת. להפתעת כולם פסל השופט דינאצ'י את השער בטענת נבדל, למרות שהכדור פגע, לפני חדירתו לרשת, במגן ירושלמי.

בדקות הסיום הפעילו שחקני ירושלים לחץ רצוף על שער נתניה. דינאצ'י לא שרק לסיום המשחק בתום 90 דקות, למרות שלא היו אירועים, שגרמו להפסקתו. הירושלמים לא החמיצו את מתנתו של דינאצ'י ובדקה ה־94 קבע סמי מלכה בבעיטה מקרוב את תוצאת המשחק – 1:2.

אייזנברג חזר להבקיע שערים

מאת יעקב אלגים

שער הנצחון של משה אייזנברג, החלוץ הצעיר של בני יהודה ת"א, קרב אתמול יותר מתמיד את הקבוצה השכונתית לליגה הארצית, לאחר ההפסד הצורב מול שחקני שכונת התקוה – 1:0 (0:0).

המשחק עצמו עמד בשליטתם של שחקני בני יהודה, אשר שלטו במרכז המגרש בעיקר במחצית הראשונה. במחצית זו החטיא דוד גורדנה ממצבי הבקעה קורצים. הוא הגדיל לעשות זאת, כשבעט פעמיים שני כדורים לקורת שערו של נמרוד אברהם.

השוער היפואי היה האשם העיקרי בהפסד קבוצתו, לאחר שבדקה ה־74 בעט משה אייזנברג כדור שטוח מ־14 מ' שהפתיע את השוער היפואי, לאחר שזה זינק מאוחר מידי והכדור חדר מתחת לבטנו. בדקות הסיום שיחקו שחקני בני יהודה בהקרבה רבה.

השוער שמיר היה אדיר בין הקורות

מאת חיים לוי

שני שערים בפתיחות המשחק ומשחק מעולה של השוער הכפר־סבאי, אדיר שמיר, העניקו אתמול לשחקני השרון נצחון לא מוצדק על הפועל פ"ת – 1:2 (0:2).

האורחים מ„אם המושבות" שיחקו אתמול כמו קבוצה צמרת לכל דבר. הם שלטו ללא עוררין במרכז המגרש ותקפו ללא הרף את שער ירביתם, אך אוזלת רגלם של לוין ובסון ומשחק יעיל של אדיר שמיר מנעו מהם לזכות בנצחון מוצדק.

פתיחת המשחק היתה שייכת לשחקני השרון. כבר בדקה ה־8 הם הצליחו לעלות ליתרון, לאחר שמייקל יפה הוכשל בתוך רחבת העונשין. את כדור העונשין מ־11 מ' בעט גדעון סימון ללא רופי – 0:1.

כעבור חמש דקות ניצל אלי יאני טעות גסה בהגנת פ"ת, חטף את הכדור מגבי לסרי, חלף על פני ג'דבי ומול שער חשוף קבע ללא קושי – 0:2.

לאחר הבקעת השער נפצע מיקל יפה ונאלץ לפנות את המגרש. הפתח־תקואים התעוררו. מתוהמתם והשתלטו כליל על מרכז המגרש. כאן התגלה השוער התמיר, אדיר שמיר במלוא גדולתו, כשהצליח בזינוקים מרהיבים למנוע מהפתח־תקואים לממש את יתרונם האיכותי לשפת השערים.

שמיר נאלץ להכנע רק פעם אחת. בדקה ה־47 בעט מני בסון כדור אדיר מ־20 מ', שחלף בין רגלי מגיני כפר־סבא, הטעה את שמיר וחדר לרשת – 1:2.

אלופות הפועל בהתעמלות הוכתרו אתמול. דרגה ב': אודה בוגן 38.80 נקודות. דרגה ג': דינה קלינמן 37.90 נקודות. דרגה ד': מאיה אילון 37.65 נקודות.

קבוצתי: שער הנגב 176.75 נקודות. ודרגה ה': דופי הרפז מהפועל ת"א 36.75 נקודות. קבוצתי: הפועל ראשל"צ.

אתמול נערכו במעגן מכאל תחרויות אליפות הפועל בתחתירה. בין הגברים זכו חותרי הפועל מעגן מכאל בפיקודו של אברהם אורי. הם הקדימו את ראש הנקרה ואשקלון.

גם בתחרות הנשים זכתה הפועל מעגן מכאל לפני עין גדול וסמינר הקיבוצים. 270 חותרים מ־10 סניפי הפועל נטלו חלק בתחרויות, שנערכו במגן אויר נאה.

הניחוש הנכון

1. מכבי ת"א – מכבי יבנה 1
2. הפועל ת"א – מכבי נתניה 2
3. כפר־סבא – הפועל פ"ת 1
4. באר־שבע – מכבי פ"ת x
5. מכבי יפו – בני־יהודה 2
6. הפועל לוד – מכבי חיפה 1
7. בית"ר ת"א – שמשון ת"א x
8. עמידר – בית"ר נהריה 1
9. הפועל י־ם – הכח ר"ג 1
10. הפו' חיפה – בית"ר רמלה 1
11. הפועל עכו – מרמורק x
12. הפועל חולון – בית־שאן x
13. הפו' חדרה – הפועל ר"ג 1
14. טבריה – דימונה 1

מלך השערים

1. מלמיליאן (בית"ר י־ם) 12
2. אלי אוחנה (בית"ר י־ם) 12
3. אלי יאני (כפר סבא) 12
4. יגאל מנחם (מכבי נתניה) 9
5. אלי דריקס (מכבי ת"א) 9
6. סמי מלכה (בית"ר י־ם) 9
7 מאיר נזהר (כפר סבא) 7
8. זאהי ארמלי (מכבי חיפה) 7

טכב השבת

אדיר שמיר

השוער הכפר־סבאי גילה אתמול יכולת מעולה במשחק קבוצתו, הפועל כפר סבא מול הפועל פ"ת. שמיר נעל את שערו ולא איפשר לשחקני אם המושבות לממש את יתרונם האיכותי לשפת השערים. אין ספק, כי שמיר העניק לקבוצתו נצחון חשוב לאחר תקופת שפל.

נבחרת המחזור

אדיר שמיר (כפר סבא)
דוד סלמן (בני יהודה)
חיים בר (מכבי נתניה)
יצחק נעמן (הפועל לוד)
משה גלם (בית"ר נתניה)
בני סמרג'ה (הפועל לוד)
ניסים כהן (בית"ר ת"א)
שלום תקוה (מכבי נתניה)
סמי מלכה (בית"ר י־ם)
ויקי פרץ (הפועל לוד)

במחזור הבא בלאומית

● מכבי יבנה – בית"ר ת"א
● שמשון ת"א – בית"ר נתניה
● בית"ר י־ם – הפועל לוד
● מכבי חיפה – מכבי יפו
● בני־יהודה – באר־שבע
● מכבי פ"ת – כפר־סבא
● הפועל פ"ת – הפועל ת"א
● מכבי נתניה – מכבי ת"א

סגנית האלופה מכבי חיפה ספגה רביעיה (4:1) מחניכיו של צבי רוזן • סמי מלכה הציל את בית"ר ירושלים מבושה כשהבקיע שער נצחון (1:2) ברשת האחות מנתניה בדקה הצ"ד • הפועל ת"א נדחה אל דחי — מנוצחת בבלומפילד למכבי נתניה (0:1) • אייזנברג העניק נצחון ל„הכבשים" של מכבי יפו • מכבי ת"א — מכבי יבנה 2:0 • הפועל כפ"ס — הפועל פ"ת 1:2 • הפועל באר־שבע — מכבי פ"ת 0:0 • בית"ר ת"א — שמשון 1:1

סמי מלכה הוא האיש של בית"ר ירושלים השבוע. באמצע השבוע העלה את קבוצתו לרבע גמר גביע המדינה בהבקיעו את שער הנצחון לרשת בני־יהודה. אתמול בנתניה מתח מלכה את אוהדי קבוצתו עד לשניות הסיום לפני שהבקיע את שער הנצחון לרשת בית"ר נתניה, שער שמנע את ההפתעה של העונה והותיר בעינו את פער שבע הנקודות בצמרת.

שחקני בני־יהודה שסיימו את משחקם נגד מכבי יפו בנצחון דחוק (0:1) ציפו בכליון עיניים לתוצאה בנתניה. הם קיוו להפתעה ובשל טעות של שדר הרדיו אף הניפו ידיים לפני שהתברר להם שהיתה זו רק אשליה רגעית.

באיצטדיון בלומפילד נרשמה באותה שעה אכזבה נוספת של הפועל ת"א. ה„אדומים" הדימו ידיים מול מכבי נתניה (1:0) ומצב רוחם שקע עוד יותר. הנתנייתים העפילו בזכות נצחונם למקום החמישי.

במשחק המוקדם לא התקשתה מכבי ת"א לגבור על אחותה מיבנה בשיעור 0:2. הנצחון הותירה במקום השלישי. למכבים צמודה הפועל כפ"ס שניצחה בבית את הפועל פ"ת.

בתחתית ממשיכה בית"ר ת"א לצבור נקודות אם כי בקצב איטי. אתמול כפו הבית"רים תיקו (1:1) על שמשון. תיקו נוסף ללא שערים נרשם בבירת הנגב שם שיחקו הפועל באר־שבע ומכבי פ"ת.

אבל תוצאת המחזור נרשמה כבר ביום שישי בלוד. הקבוצה המקומית מחצה את סגנית האלופה, מכבי חיפה בתוצאה 1:4. כן, את אותה חיפה שהבקיעה בשבוע שעבר שמיניה לרשת בית"ר נתניה.

ה„ירוקים" של שרף נתקבלו ע"י הלודאים בארבעה מטחים

מאת משה רזניצקי

שחקני הפועל לוד הנחילו ביום שישי לקבוצת מכבי חיפה את תבוסתה הגדולה ביותר בשלוש השנים האחרונות – 1:4 (0:1).

יאמר מיד, כי תוצאה זו אינה משקפת את יחסי הכוחות במגרש, שכן האורחים מעיר הכרמל החזיקו יותר בכדור ובעטו יותר לעבר השער, אך טעויות גסות של הגנתם וחוסר מזל של החלוצים גרמו בסיום לתבוסתם המבישה.

הלודאים ביססו את משחקם על התקפות מתפרצות. הם התגברו את הגנתם בשחקנים רבים ואפשרו לעבר חלוציהם המהירים והמסוכנים.

כבר בדקה ה־6 הצליחה לוד לעלות ליתרון ראשון: יעקב בנודיס בעט כדור ארוך לעבר השער. השוער אבי רן ובלמו, אלי כהן, נתקלו האחד בשני והחטיאו את הכדור. רונן הלל ניצל זאת כדי לקבוע בבעיטה מול שער חשוף – 0:1.

עד לסיום המחצית ניסו שחקני עיר הכרמל לאזן את התוצאה, אך חוסר מזל בהתקפתם ומשחק הקרבה של הגנת לוד הותירו את התוצאה בעינה.

פתיחת המחצית השניה היתה סוערת. בדקה ה־50 בעט בני סמרג'ה כדור עונשין אדיר מ־30 מ' למשקוף השער. על הכדור החוזר השתלט ויקי פרץ, שבבעיטה מקרוב קבע – 0:2.

כעבור עשר דקות הדהימו הלודאים שוב. הגנת חיפה נכשלה בתרגיל נבדל וויקי פרץ, שנותר חופשי מול השוער, קבע בקור רוח – 0:3.

באותן דקות נראו החיפאים המומים. עובדה זו נוצלה עד תום ע"י בני סמרג'ה, שבדקה ה־63 נגח מתוך הרחבה כדור נאה לרשת – 0:4.

השער גרם לריפיון מה בקרב הלודאים, דבר זה נוצל בדקה ה־68 ע"י משה סלקטר, שבבעיטה אדירה מ־20 מ' קבע את תוצאת המשחק – 1:4.

טבק ו„פנדל" סיפקו תניכיו של שנהר

מאת משה רוזנברג

גם יכולת בינונית הספיקה אתמול לשחקני מכבי ת"א לזכות בנצחון ביתי מול קבוצת התחתית של מכבי יבנה – 0:2 (0:2).

שחקני ת"א שיחקו בהילוך שני. חוליית ההגנה לא נזקקה למאמץ מיוחד, כדי לבלום את חלוציה הנרפים של יבנה. שחקני הקישור לא הצליחו להכתיב את קצב המשחק והחלוצים כמעט שלא הורגשו.

האורחים מיבנה המשיכו לאכזב. הם שיחקו במעמד הגנתי מתוגבר ולא ניצלו את חולשת יריבתם. אין ספק, כי רק שיפור קיצוני ביכולתם עשוי להשאירם עונה נוספת בליגה הלאומית.

ככר בפתיחות המשחק הצליחו חניכיו של שמעון שנהר לעלות ליתרון, לאחר שבני טבק בעט כדור אדיר מ־30 מ' אל בין חיבורי הקורות – 0:1.

בדקה ה־30 פרץ דוד סנדורי לעבר השער ודב רמלר הכשילו בתוך רחבת העונשין. את בעיטת העונשין מ־11 מ' בעט דוד אוזולאי ללא דופי – 0:2.

במחצית השניה נבהלו שחקני ת"א ממשחקם הנוקשה של שחקני יבנה. הם נמנעו להכנס לתיקולים ולמעשה הומינו התקפות על שערם, אך אוזלת רגלם של חלוצי יבנה הותירה את התוצאה בעינה.

תיקו אפס מאכזב היה בבירת הנגב

מאת רונן בר־לב

במשחק חלש ומאכזב נפרדו אתמול קבוצות הפועל באר־שבע ומכבי פ"ת בתיקו עקר משערים.

2500 הצופים שחזו במשחק, התאכזבו קשות לנוכח רמתו הירודה. בעיקר איכזבו שחקני בירת הנגב, ששיחקו ברשלנות רבה ולא נלחמו כנדרש מקבוצת תחתית.

האורחים מ„אם המושבות" הגיעו לבירת הנגב במטרה לחלץ נקודת ליגה. הם תיגברו את הגנתם והסתפקו בהתקפות מתפרצות, ששתיים מהן כמעט הסתיימו בשערים.

בכל מהלך המחצית הראשונה היה רק מצב מסוכן אחד ע"י השער, לאחר שיורם אוחיון נגח מקרוב בעזרת ידו לרשת. השופט חיים ליפקוביץ, שהבחין בכך, הניף לעבר אוחיון את הכרטיס הצהוב.

במחצית השניה הצליח מריו זבוביצקי, בשני זינוקים מרהיבים, למנוע מאלישע לוי ומרפי כהן לעלות את פ"ת ליתרון. מנגד בעט בדקה ה־78 אלי וייצמן את הכדור, מול שער חשוף, לשחקים.

השיוון קיפח את שחקני ה„מנורה"

מאת יוסי משורר

שחקני בית"ר ת"א החמיצו אתמול הזדמנות מצויינת לשפר את מעמדם בתחתית הטבלה, לאחר שנפרדו במשחקם הביתי מול שמשון ת"א בתיקו – 1:1 (1:1).

שחקני ה„מנורה" היו טובים יותר. הם שלטו ללא עוררין במרכז המגרש ולחלוציהם ניתנו הזדמנויות רבות להבקעת שערים, אך החמצותיהם של ידון כהן דוד לביא מנעו מקבוצתם נצחון מוצדק.

אך שחקני כרם התימנים קשה לבוא בטענות, שכן משורותיהם נעדרו השוער המצוין אבי חדד והחלוץ המוחק ברעון דמתי. עובדה זו גרמה לחניכיו של יעקב גרונדמן לשחק במעמד הגנתי מתוגבר.

פתיחת המשחק היתה שייכת דווקא לשמשונים, לאחר שבדקה ה־8 מסר שלמה מזרחי כדור קרן קצר ליגאל הלל, שבבעיטה מ־16 מ' קבע – 0:1.

שחקני בית"ר לא נשברו ובדקה ה־36 הצליחו להשוות את התוצאה, לאחר שניסים כהן בעט כדור עונשין אדיר מ־20 מ' לעבר השער. הכדור נהדף בהגנה השמשונית, הטעה את השוער הצעיר, ממן וחדר לרשת – 1:1.

במחצית השניה חזו הצופים במשחק „חתול ועכבר" בין ההתקפה הבית"רית לבין ההגנה השמשונית.

שתי הקבוצות שיחקו במערכים התקפיים. הם הגניזו את ההגנות לטובת כדורגל נאה ומהיר. שחקני עיר היהלומים היו מסוכנים יותר בזכות יכולתו הוירטואוזית של שלום תקוה, שהיתל ללא הרף בהגנת הפועל.

ה„אוזומים" איכזבו שוב. הם שיחקו אמנם בשאפתנות רבה, אך חלוציהם הנרפים מנעו מהם להבקיע שערים. למזלם הרע היה השוער הנתניתי, אריה חביב ביום מוצלח ובכמה זינוקים נאים הוא מנע מקבוצתו אי־נעימות.

פסטיבל גרמניה מתחיל כבר היום

מאת אשר גולדשלגר

מילינקו מיהיץ' מאמן נבחרת ישראל בכדורגל יקבע רק הבוקר את הרכב הסופי של שני הסגלים שיתמודדו ביום רביעי בלילה מול הנבחרות הלאומית והאולימפית של מערב־גרמניה.

מיהיץ' חזה אתמול בשני המשחקים באיצטדיון בלומפילד ולדבריו יחליט רק הבוקר אם יוסיף או יגרע שחקנים מההרכבים שפורסמו בסוף השבוע. מיהיץ' הבהיר כי ימתין לקבלת אינפורמציה על המפצועים ממשחקי המחזור של אתמול.

היום אחה"צ יגיעו לישראל שתי הנבחרות של מערב גרמניה. המאמן בקנבאואר יקיים מסיבת עיתונאים וימסור מידע על הנבחרת הלאומית. נבחרתו תקיים אימון ראשון מחר בבוקר באיצטדיון רמת־גן.

נבחרת ישראל תתכנס למחנה אימון מחר בערב ותקיים אימון באיצטדיון רמת־גן.

האוהדים הלכו הביתה שפופים

מאת דוד בניסין

קבוצת הפועל ת"א ממשיכה לאכזב את אוהדיה הרבים. אתמול נוצחה אלופת המדינה בביתה ע"י מכבי נתניה בתוצאה 1:0 (0:0).

כך למשל הצליח חביב להדוף בדקה ה־32 בזינוק מרהיב כדור נגיחה של שבתאי לוי, שעשה את דרכו לרשת. מנגד מנע דוד פינטו בדקה ה־38 את הבקעת שער.

פתיחת המחצית השניה היתה שייכת לנתניתים. בדקה ה־48 החל תקוה בהגנת הפועל ומסר כדור מצויין לרוני לוי, שהחטיא מול השער.

בדקה ה־60 הובקע סוף סוף שער, לאחר שחיים מסיקה בבעיטה אדירה מ־25 מ' מצא את אריה אלתר לא מוכן והכדור חדר לפינת השער – 0:1.

בדקות הסיום הפעילו התל־אביבים לחץ רצוף על שערו של אריה חביב, אך כל התקפותיהם נהדפו ללא קושי ע"י הגנתה הזהונה של נתניה.

המעפיל – מטה אשר בגמר ה„פלייאוף" מתחרתיים בכדורעף

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת הפועל המעפיל והפועל מטה־אשר יתמודדו מחרתיים בגמר הפלייאוף בליגה הלאומית בכדורעף.

קבוצת הפועל המעפיל נוצחה אשם במפתיע בכפר־סבא על־ידי הפועל המקומי 3:0 (15:11, 15:11, 15:13), אולם למרות ההפסד עלתה לגמר בזכות יתרון על־פני כפר־סבא במערכות הקטנות. כפר־סבא נוצחה בשבוע האחרון במעפיל 3:0 וצברה לזכותה 11 נקודות במערכות הקטנות בעוד שהמעפיל צברה אמש 35 נקודות במערכות הקטנות.

הפינאליסטית השניה היא קבוצת הפועל מטה־אשר שגברה גם במפגש השני על קבוצת הפועל קרית־אתא 2:3.

קבוצות הפועל כפר־סבא והפועל קרית־אתא יתמודדו על המקומות 3־4.

במשחקי הדרוג 8־5: הפועל בת־ים – הפועל העוגן 1:3, מכבי חיפה – הפועל שריד/העמקים 1:3.

קבוצות הפועל בת־ים ומכבי חיפה יאבקו על המקומות 6־5 והפועל העוגן והפועל שריד ישחקו על המקומות 8־7.

مكذا من الأصل

مكانه من الأصل

הפועל חיפה חזרה לפיסגה הארצית

הביסה בית"ר רמלה 0:4 • צפרירים חולון – הפועל בית־שאן 1:1

מאת שמואל טל

שלישית הצמרת התפרקה. הפועל צפרירים חולון, שהוליכה את הטבלה במשך שני מחזורים, פינתה את מקומה להפועל חיפה, ששבה לפיסגה בסערה, בעקבות נצחון על בית"ר רמלה בתוצאה 0:4.

היחידה שנשארה צמודה לחיפאים היא הפועל ירושלים, שגם ללא מאמנה יהושע פייגנבוים (באבל) הצליחה לנצח בבית את הכח ר"ג 0:1. חולון לא ניצלה את ביתיותה ונפרדה בתיקו (1:1) מהפועל בית־שאן.

הפועל יהוד, שלטשה עיניים לפיסגה, נסוגה למקום החמישי, בעקבות הפסד חרוץ צורב למכבי שעריים 3:1. למקום הרביעי טיפסה הפועל חדרה, שגברה במאמץ רב על הפועל ר"ג בשיעור 2:3.

מכבי רמת־עמידר, שישית, לאחר נצחון בית על בית"ר נהריה 0:2. הפועל עכו גלשה למקום השמיני, לאחר שלא השכילה לנצח בבית את הפועל מרמורק (1:1).

טבריה, שניצחה את סוגרת הטבלה, הפועל דימונה 0:1, מרוצת תשיעית עם משחק חסר.

כ־6400 צופים חזו בשמונה המשחקים, במהלכם הורחקו שלושה שחקנים והובקעו 21 שערים.

הפועל חיפה 4 / בית"ר רמלה 0

חיפה חזרה בסערה לפיסגה. היא עשתה זאת, לאחר שמוטטה את קבוצת התחתית של בית"ר רמלה בנצחון 0:4.

חיפה היתה ראויה לנצחונה. היא היתה טובה מיריבתה לאורך כל דקות המשחק ולולא החטאות חלוציה, היתה התוצאה כפולה ומכופלת.

גיבור הנצחון היה החלוץ אלי בן־אמו, שהבקיע שלושער במחצית הראשונה. הוא פתח את מסכת השערים כבר בדקה השביעית, הוסיף שער שני בדקה ה־39 והתם את תוצאת המחצית, שתי דקות לאחר מכן.

במחצית השניה נחלשו החיפאים והמשחק התנהל ברובו במרכז השדה. שבע דקות מהסיום חלה התעוררות בשורותיהם ויוסי עמר קבע את תוצאת המשחק בבעיטה מקרוב.

שפט יהושע לויה לעיני 1500 צופים בקרית אליעזר.

הפועל י־ם 1 / הכח ר"ג 0

שער בודד 18 דקות מהסיום הספיק לכדורגלני הפועל ירושלים כדי לשמור על מקומם בצמרת, לאחר נצחון על הכח ר"ג מהתחתית בשיעור 0:1.

ללא מאמנם יהושע פייגנבוים, השרוי באבל, התקשו הירושלמים לארגן את שורותיהם. בעיקר באו הדברים לידי ביטוי במחצית הראשונה, שהיתה דלה באירועים.

במחצית השניה חלה התעוררות במשחק הירושלמים, שנהנו מיתרון קל, הצליחו להבקיע את שער הנצחון מרגלי מאיר נחמיאס, ששימש כמאמן שוקק, בדקה ה־72.

שתי הקבוצות סיימו את המשחק עם 10 שחקנים, לאחר שאשר ששון המקומי הורחק בדקה ה־30 ופליטמן האורח בדקה ה־74.

שפט רחמים שאשו לעיני 500 צופים במגרש ימק"א בירושלים.

רמת־עמידר 2 / בית"ר נהריה 0

יתרון ברור העניק אתמול למכבי רמת־עמידר נצחון מוצדק על בית"ר נהריה, שלפני אחרונה, בתוצאה 0:2.

יתרון המקומיים לא הוטל בספק, החל משריקת הפתיחה, אולם חלוציה החמיצו ממצבים מצויינים. לשיא הגיע אלי תגר הוותיק, שבעט בשלמואליות כדור שנשלח מהנקודה הלבנה לחוץ.

במחצית השניה כבר היו המקומיים מדוייקים יותר. בדקה ה־53 קבע שלום רחמים יתרון ראשון וארבע דקות מהסיום קבע האורח אלפסי את תוצאת המשחק בהבקיעו את שערו הוא.

שפט עמית קליין לעיני 200 צופים ברמת־עמידר.

הפועל עכו 1 / הפו' מרמורק 1

במשחק קבוצות, שנערך ביום שישי, נפרדו קבוצות הפועל עכו ומרמורק בתיקו 1:1, שאינו מקפח את שתיהן.

האורחים מרחובות הפתיעו במחצית הראשונה, כששלטו בשדה ואף זכו ביתרון בדקה ה־36 מרגלי יזהן תמיר.

אולם במחצית השניה עברה היוזמה לרגלי המקומיים, שתקפו והצליחו להשוות. בדקה ה־62 נפסקה בעיטת עונשין מ־11 מ' לזכות העכואים. ניסים אדרי בעט, אך השוער האורח לוינגר הדף לקרן. כדור הקרן הגבוה לרחבה ומצא את ראשו של שמעון ועקנין, שנגח בדייקנות פנימה.

שפט סבי אלנקווה לעיני 300 צופים ברחובות.

הפועל חולון 1 / בית־שאן 1

המוליכה הארצית, הפועל צפרירים חולון, הופתעה אתמול בביתה, כשאיבדה נקודה להפועל בית־שאן (1:1). אבדן הנקודות עלה לה במקום הראשון, אותו נאלצה לפנות.

חולון היתה אמנם טובה יותר, אך כשלה בכל הקשור להבקעת שערים. לאחר שרכשה יתרון כבר בדקה השישית מרגלי משה פרחן, איבדו החולונים את האיפוס וכל בעיטותיהם החטיאו את המטרה.

מן העבר השני הוליך הלל קפלן הוותיק את חבריו לסידרת התקפות, שאחת מהן, בדקה ה־24, הסתיימה בשער שקבע את תוצאת המשחק.

שפט שלמה שהר לעיני 300 צופים בחולון.

הליגה הארצית

הקבוצה	מש'	נצ'	תיקו	הפס'	שערים	נק'
1. הפועל חיפה	21	10	7	4	14–28	37
2. הפועל ירושלים	21	11	4	6	20–27	37
3. צפרירים חולון	21	9	8	4	10–23	35
4. הפועל חדרה	21	9	7	5	22–29	34
5. הפועל יהוד	21	9	6	6	20–24	33
6. מכבי רמת עמידר	21	9	5	4	19–19	32
7. מכבי שעריים	21	7	10	4	13–21	31
8. הפועל עכו	21	7	9	5	20–24	30
10. הפועל טבריה	20	8	4	8	25–28	28
9. הפועל בית־שאן	21	5	12	4	22–20	27
11. הפועל רמת־גן	21	5	9	7	17–13	24
12. הפועל מרמורק	20	5	6	9	28–22	21
13. הכח רמת־גן	21	5	6	10	21–12	21
14. בית"ר רמלה	21	3	4	7	30–16	20
15. בית"ר נהריה	21	4	7	10	24–16	19
16. הפועל דימונה	21	2	7	12	30–13	13

הפועל טבריה 1 / הפועל דימונה 0

סוגרת הטבלה, הפועל דימונה, ממשיכה לספק נקודות ליריבותיה. אתמול נכנעה בעיר הכנרת להפועל טבריה 1:0 והתקרבה צעד נוסף לעבר ליגה א'.

טבריה, למרות יתרון הביתיות שלה, לא טובה הרבה יותר מאורחתה. למולה משחק בשורותיה חלוץ פורה כעופר דן, שמצא בדקה ה־75 את הרשת כדי להעניק נצחון לקבוצתו.

דקה לאחר מכן הורחק האורח שמואל אבוטבול, שלגלג בשופט.

שפט יעקב בן־חמו לעיני 1000 צופים בטבריה.

הפועל חדרה 3 / הפועל ר"ג 2

במשחק רב־שערים, שלא התעלה לרמה גבוהה, גברה הפועל חדרה על הפועל ר"ג בתוצאה 2:3 ושמרה על מקומה במאבק הצמרת.

חדרה פתחה את המשחק במהירות ובחלוף 60 שניות רכשה יתרון מרגלי שלומי גולן. אולם הרמת־גנים לא נפלו ברוחם ובדקה ה־48 הצליח רונן חרזי להשוות.

חדרה שבה להבקיע שני שערים תוך 10 דקות. בדקה ה־60 היה זה שלמה מרחי, שבעט מקרוב לרשת, ובדקה ה־70 הוסיף גולן שער שלישי.

שערו של אריק גילרוביץ', שתי דקות לאחר מכן, לא שינה במאומה את העובדה שהנקודות נשארו בחדרה.

שפט דוד יוסף לעיני 600 צופים בחדרה.

מכבי שעריים 3 / הפועל יהוד 1

המדרך של הפועל יהוד לעבר הפיסגה נעצר אתמול ברחובות. יהוד איבדה יתרון ונוצחה בסיום 3:1, הפסד העלול לפגוע בה בהמשך.

המחצית הראשונה עמדה בסימן יתרון של האורחים, שתקפו את שער שעריים, אך הצליחו להבקיע רק פעם אחת בדקה ה־43 מרגלי יורם אורן.

את המחצית השניה פתחו המקומיים בתנופה שהממה את שחקני יהוד. בתוך שתי דקות התהפכה הקערה על פיה. בדקה ה־50 הישווה אלי כהן בבעיטה מקרוב ובחלוף שתי דקות העלה אורן קהת את קבוצתו ליתרון, בסיימו התקפה מהירה בבעיטה לרשת.

מכאן ואילך היתה במגרש קבוצה אחת בלבד, זו של שעריים ששלטה במשחק ללא עוררין. ואמנם בדקה ה־85 הגדילה את תיסכול אורחיה, בשהבקיעה שער שלישי ושוב מרגלי אלי כהן.

במחזור הבא בארצית

- בית"ר נהריה – הפועל חדרה
- הפועל ר"ג – הפועל חולון
- הפועל בית־שאן – מכבי שעריים
- הפועל יהוד – הפועל טבריה
- הפועל דימונה – הפועל עכו
- הפועל מרמורק – הפועל חיפה
- בית"ר רמלה – הפועל י־ם
- הכח ר"ג – מכבי עמידר

שלמה צורף – יוצרו של עמוס מנסדורף

המדינה התעוררה בשבוע שעבר עם הישגו הנדיר של טניסאי ישראל בגביע דייויס נגד צ'כיה. כל אדם שכיבד את עצמו באותו שבוע לא שכח להרעיף שבחים ותודות לכוכבים ובעיקר לכוכב העולה עמוס מנסדורף, שהיה הגורם הישיר להישג הכביר. הגדילו לעשות ראשי איגוד הטניס ופרנסיו, שהירבו לשבח ולקלס זה את זה בנמל התעופה בן־גוריון עם שובה של המשלחת מהארד־קראלובה. מן השבים נעדרו שלושה טניסאי הנבחרת ובראשם מנסדורף, שהמשיכו לטורניר מקצועני ברוטרדם, כשהם משאירים את הזירה לותיק שלמה גליקשטיין ולהמון המון "גרופיס", שלפתע פתאום "גילו" את הטניס הישראלי ואפילו ידעו לחלק שבחים מקצועיים והפליגו אל עבר הלוטות ודודים בפזה.

מאחורי הרשת

נשיא איגוד הטניס והיו"ר ה"קפטן" – כולם־כולם העלו על נס את ההישג למדינה כשהם מאדירים בזה אחר זה איש את רעהו, טופחים לעצמם על כתפיים ויוצרים את הרושם על קרקע חפצה של יחסי־ציבור, כי הנצחון על צ'כיה וה"יצירה" מנסדורף היא פרי עבודתם הקשה והמפרכת במשך שנים.

אבל בסיקור עתונאי משלימים עצמם הכתבים והצלמים ונותנים לקורא תמונת מצב כוללת ממה שהתרחש במקום האירוע. וכך, לצד הרבה מלל והתבטלות עצמית של כמה מעמיתים למקצוע, ששתו בצמאון כל להג־עסקני, לא טרחו להבליט מי הוא האחראי הישיר לעיצובו של מנסדורף כמעט מגיל אפס ועד לעלייתו המטאורית בשמי הטניס העולמי.

את העובדה הזאת הצליחו להביא עמיתי הצלמים. עם שני תיקים על כתפיו, ממוצע קומה השתרך המאמן הלאומי שלמה צורף אחרי החבורה הזוגגת אל חדר האורחים החשובים מאר ושם, פרט לאיזכור קצר של שמו כאחד מהצוות השותף להצלחה הכללית, לא ניתן לו הכבוד הראוי שבכל מקום נורמלי נותנים למאמן אשר יכול לרשום לעצמו היום את ההישג הגדול שחמישים אחוז של נבחרת ישראל בטניס (עמוס מנסדורף וגלעד בלום) הם יצירי כפיו נטו פשוטו כמשמעו ובמלוא מובן המילים.

אין לו שותפים ליצירה הזאת מהבחינה הבסיסית־מקצועית אבל יש לו בהחלט שותפים בכירים בצד התשתית, המתקנים והאמצעים שהועמדו לרשותו על־ידי ד"ר אייאן פרומן וכל ההנהלה המעשית של מרכז הטניס ברמת־השרון. הקומפלקס הזה, שנטל על עצמו את טיפוח הטניס וביזורו במדינת ישראל לפני יותר מעשור שנים, העמיד לרשות הספורט הישראלי שני טניסאים צעירים שהם ראשיתו של קציר עמלו.

אם היינו זקוקים לאישור מצ'כיה מיהו שלמה צורף בשביל עמוס מנסדורף – הוא ניתן על־ידי צוות צלמי הטלוויזיה הצ'כית. עם כדור הנפל האחרון של קארל נובאצ'ק, הניף עמוס את אגרופיו במנצח ואץ רץ אל הרשת ללחוץ את ידו של היריב ומשם נפל לזרועותיו העבקות של שלמה צורף, הם עמדו חבוקים שניות ארוכות ורק אחר כך התפנה עמוס ללחיצות הידים עם האחרים. מי שמכיר את מנסדורף יודע, כי האיש הצעיר הזה שונא התגפפויות אבל בשבילו שלמה צורף הוא אבא שני ואת השניות הראשונות של טעם ההישג האישי האדיר הוא בהחלט רצה לחלק עם יוצרו.

ניתנה לי ההזדמנות לפני כמה שנים ללוות את שלמה צורף ועמוס מנסדורף במשלחת קטנה לאליפות אסיה לנוער בהונג־קונג ועמוס אז עוד נער בן 17, פנים ילדותיות, חושש מעתידו כטניסאי עם גיוסו לצבא, נער מופנם ופרובלמטי עם מצבי רוח משתנים והתנהגויות מתפרצות במגרש ומחוצה לו. היו כאלה, ואני בתוכם, שלא ניבאו לעמוס גדולות ונצורות. שלמה צורף דחה את כל התהיות וסימני השאלה ביד רמה. הוא WINER מלידה, נהג להדגיש, וכל הזבובים הפרפרים שיש לו בראש יפרחו ויהיה לנו כוכב.

שלמה צורף צדק. היתה לו סבלנות ועין נבונה לגבי מנסדורף וגם לגבי גלעד בלום והוא הסכים לבלוע במהלך עשר השנים האחרונות הרבה מאד צפרדעים ששניים אלה האכילוהו בשפע בדרך ההתפתחות שלהם אל התהילה. היו תקופות שבאיגוד הטניס העדיפו על פניו אחרים, לעתים שקע במרה שחורה, חיפש כתף לשפוך את מר ליבו. הרבה שמעתי ממנו אבל לבסוף זכה והביכה בפיסגה.

חבל שראשי הטניס בישראל, בלהיטותם הרבה לקטוף פירות של אחרים, נעמדים בשורה הראשונה ומשאירים בצל את היוצרים האמיתיים של הטניס הישראלי המודרני: שלמה צורף המאמן (כחול־לבן) וד"ר אייאן פרומן עם מרכז הטניס בישראל.

להם מגיעה התודה האמיתית של הספורט הישראלי.

אהרן להב

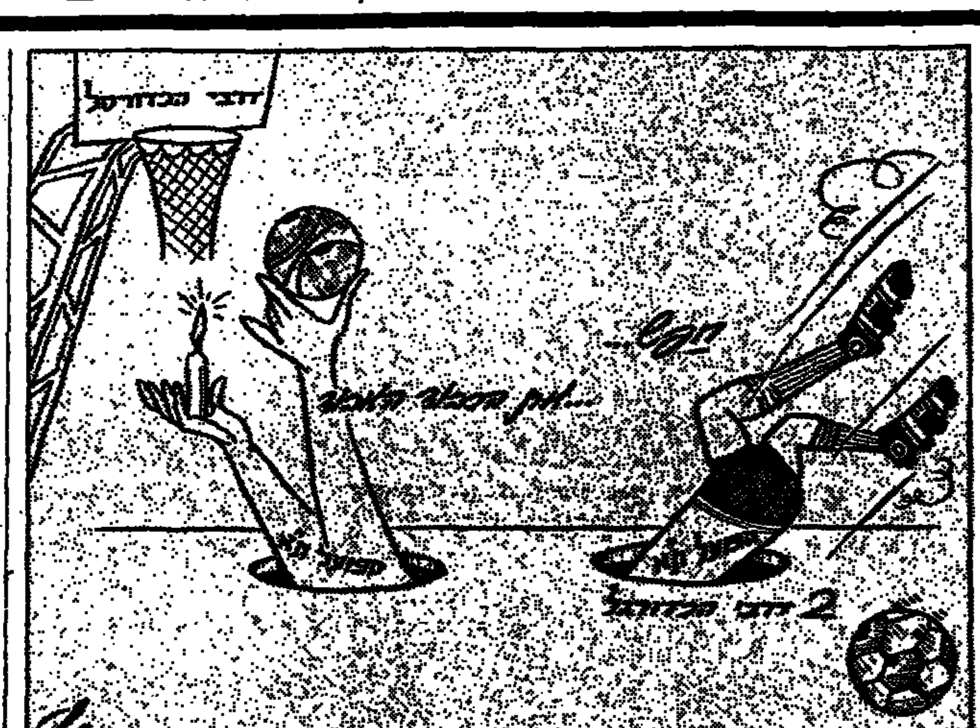

מנסדורף נתן פייט למקנרו

אלוף ישראל בטניס עמוס מנסדורף, שהבי.בי.סי ציין שהסף לגיבור הישראלי בגביע דייויס, נתן "פייט" חזק לג'ון מקנרו ברבע גמר הטורניר ברוטרדאם.

מנסדורף הפסיד בשתי מערכות 6:4, 7:5, אבל מקנרו נאלץ לעמול קשה ולהפגין את מלוא יכולתו כדי להכניע את האלוף הישראלי והפרשנים מציינים, שמקנרו הוכיח שהוא חוזר לפיסגה של הטניס העולמי, כשהפגין משהו מיכולתו המרשימה מהעבר הלא רחוק.

מקנרו הצליח גם בחצי הגמר לנצח את הטניסאי הצ'כי הבכיר מילוסלאב מצ'יר, אותו ניצח מנסדורף בשבוע שעבר בגביע דייויס. מקנרו ניצח אותו ביתר קלות מאשר את מנסדורף בשיעור 1:6, 5:7.

מקנרו ישחק בגמר נגד המנצח בין השוודי סטפן אדברג האמריקאי גראב, עמו שיתף מנסדורף פעולה במשחק הזוגות, אולם הפסיד בסיבוב השני.

גם מקנרו הפסיד בזוגות עם חברו הוותיק פיטר פלמינג לבני ארצם הופר ולייך 6:4, 6:4.

• בטורניר אחר בפלורידה ישחקו בחצי הגמר ג'ימי קונורס מול ברד גילברט וטים מאיוט מול יאן רנטנבורג.

• בחצי הגמר לנשים בפלורידה, ישחקו כריס אוורט לויד מול זינה גאריסון ופאם שרייור מול לורי מקניל, שתיהן מארה"ב. ברבע גמר הפתיעה מקניל בנצחון על הבולגריה מנואלה מאלייבה 7:5, 6:7, 2:6. לויד הביסה את בת ארצה רהי 1:6, 0:6. שרייור גברה על טרנבול מאוסטרליה 4:6, 4:6 וגאריסון על הגרמניה אונגה 3:6, 4:6.

דוביד שווייצר הולך הביתה
החליטו אמש בהפועל ת"א

[illegible]

עם הלשון בחוץ. כך נתפס בעדשת הצלם דוד שווייצר מאמן הפועל ת"א הכואב את הפסד קבוצתו

אברטון ניצחה וארסנל הפסידה

אברטון, שלא הפגינה משחק גדול, הצליחה לנצח בקושי את קבוצת התחתית צ'רלטון 1:2 כשבמשחק זה הורחקו שני שחקנים ב־15 הדקות האחרונות – אחד מכל צד: סנדרין באברטון ופיק מצ'רלטון, לאחר התבתשות ביניהם.

השער הראשון הובקע ע"י טריבור סטיבן מן הנקודה הלבנה אולם מילרת הישווה. את שער הנצחון הבקיע גארי סטיבן בדקה ה־66.

אברטון צימקה את הפער בינה לליברפול הצועדת בראש בשש נקודות כשלליברפול 67 נקודות.

ארסנל ממשיכה להפסיד והפעם נוצחה פעם נוספת ע"י ווטפורד 2:0 בשבת שעברה ניצחה אותה ווטפורד באייבורי 1:3 במסגרת רבע גמר הגביע האנגלי. לארסנל במקום השלישי 55 נקודות ומעניין לציין שחלוצה המצויין הייס החמיץ בעיטת 11, כשהשוער של ווטפורד עצר את בעיטתו.

שער של הרפורד העניק נצחון על מנצ'סטר יונייטד 0:1.

את הנצחון הגבוה ביותר השבת השיגה סאותהמפטון על אסטון וילה בשיעור 0:5 כשקולין קלארק, שחזר להרכב, הבקיע שני שערים.

בדרבי בלונדוני ניצחה צ'לסי את ווסטהאם 0:1 משערו של הסקוטי הבינלאומי פאט נוון.

קובנטרי – אוקספורד 0:3, מנצ'סטר־סיטי – ניוקאסל 0:0, נוריץ' – לוטון 0:0, וימבלדון – קפר 1:1.

היום יתקיימו שני משחקים נוספים כשהמסקרן שבהם יהיה בלונדון כשטוטנהאם תארח את המוליכה ליברפול. המשחק השני יפגיש את נוטינגהאם מול לסטר.

בליגה השנייה צועדות שתי קבוצות בראש עם מספר נקודות זהה 65. דארבי שסיימה בתיקו 1:1 עם האלופורטסמות שהשיגה נצחון חוץ על בירמינגהאם 0:1.

קריסטאל פאלאס – לידס 0:1, איפסוויץ' – ברייטון 1:2, האדרספילד – סטוק 2:2, פלימות' – גרימסבי 0:5, אולדהאם – סאנדרלנד 0:2, בלקפול – ברומיץ' 0:1.

בליגה הסקוטית לריינג'רס 4 נקודות יתרון על האלופה סלטיק, שלזכותה 58 נקודות וזאת לאחר נצחון חוץ על הקבוצה המפתיעה באמצע השבוע בגביע אופא, דאנדי יונייטד 0:1 משערו של דייוויד מקפרסון. סלטיק הביסה במגרשה את קבוצת התחתית קליידבנק 0:3 מצמד שערים של מקליר.

פלקירק – הארטס 0:0, היברניאן – דאנדי 2:2, סנט מירן – מאדרוול 1:1, אברדין – המילטון 0:2

מנשנגלאדבאך קטלה גם את ברמן

בגרמניה מנשנגלאדבאך הצליחה תוך שבועיים להבקיע 16 שערים בגביע ובליגה המערב גרמנית. בשבת במחזור ה־21 בליגה, הצליחה לעשות זאת בברמן כשהביסה את הקבוצה המקומית ורדר 1:7 כשהמצטיין בקבוצתו היה הקשר הבינלאומי אובה ראהן שישחק נגד ישראל ביום רביעי.

באיירן מינכן, שהביסה את נירנברג 0:4, מוסיפה לצעוד בראש עם שלושים נקודות ומקדימה בנקודה את המבורג, שהשיגה נצחון חוץ על פראנקפורט 1:3.

במקום השלישי לברקוזן למרות שהפסידה במגרשה ע"י קלן 1:0 משערו של הקפטן החדש קלאוס אלופס. ללברקוזן במקום השלישי 26 נקודות.

בוכום – קייזרסלאוטרן 1:3, מנהיים – דיסלדורף 1:1, אורדינגן – שאלקה 0:0.

באיירן – ריאל בחצי הגמר

לפי ההגרלה שהתקיימה ביום שישי במשרדי התאחדות הכדורגל האירופית, נקבע כי שתי הקבוצות שזכו יחדיו 9 פעמים בגביע אירופה לאלופות, יאבקו ביניהן על כרטיס העליה לגמר. יהיו אלה באיירן מינכן שזכתה בשנות השבעים שלוש פעמים רצופות בגביע, בתקופתו של המאמן הנוכחי של נבחרת מערב־גרמניה פראנץ בקנבאואר ואילו ריאל מאדריד עשתה זאת 6 פעמים, מהן 5 פעמים ברציפות באמצע שנות החמישים.

משחק חצי הגמר השני יפגיש את דינאמו קייב שזכתה פעמיים בגביע אירופה למחזיקות גביע ופורטו.

• בגביע המחזיקות ישחקו סראגוסה מול אייאקס אמסטרדאם, שזכתה שלוש פעמים בגביע אירופה לאלופות בראשית שנות ה־70 בתקופת גדול כדורגלניה יוהאן קרויף. המשחק השני יהיה בין בורדו ולוקומוטיב לייפציג.

המשחקים בשלושת גביעי אירופה בשלב חצי הגמר יהיו ב־8 באפריל וב־22 בו.

הערב: "דרבי" ראשל"צ בנעילת הליגה בכדוריד

ה"דרבי" העירוני של ראשל"צ, בין קבוצות הפועל ומכבי, יעמוד הערב במוקד המחזור ה־22 והאחרון של הליגה הלאומית בכדוריד.

נצחון של המכבים יקנה להם את המקום השני בטבלה ואפשרות להתמודד בשבוע הבא שוב נגד הפועל ראשל"צ, הפעם במסגרת הגמר על אליפות המדינה. הפסד ב"דרבי" ונצחון הפועל ר"ג על נודיים, יאפשר לשחקני עיר הגנים לעלות לגמר ולהתמודד נגד הפועל ראשל"צ.

במחזור זה תקבע גם היורדת לארצית הקבוצה שתשחק במבחנים על ההעפלה בליגה.

והרי יפורט המשחקים: מכבי ראשל"צ – הפועל ראשל"צ; מכבי רחובות – אס"א ת"א; הפועל ר"ג – הפועל נודיים; מכבי פ"ת – הפועל רחובות; מכבי נתניה – מכבי ארזים ר"ג; אליצור הרצליה – הפועל פ"ת.

טבלת הכדוריד

1. הפ. ראשל"צ	393:484	37
2. מכ. ראשל"צ	347:505	34
3. הפועל ר"ג	386:468	33
4. הפועל פ"ת	374:454	28
5. הארזים ר"ג	416:468	24
6. מכ. רחובות	412:388	21
7. מכבי נתניה	413:416	20
8. אלי. נתניה	429:408	16
9. הפ. רחובות	423:361	13
10. הפ. נודיים	437:382	10
11. מכבי פ"ת	547:416	9
12. אס"א ת"א	487:395	7

קרית־אונו פינתה את מקומה לבת־ים

מאת שמואל טל

הפועל בת־ים ניצלה אתמול את המעדה של הפועל קרית־אונו כדי לטפס לפיסגת המחוז הדרומי בליגה א'. בת־ים גברה במשחק חוץ על לורוס חולון בשיעור 0:1.

קרית־אונו התארחה בקרית־מלאכי וחזרה משם בידיים ריקות לאחר הפסד 2:1. המנצחים טיפסו למקום השלישי בטבלה. בתחתית נצחון בכורה העונה להפועל אור־יהודה. הקרבן בית"ר באר־שבע שירדה בעקבות המפסדה (2:0) למקום האחרון.

בצפון איבדה מכבי חדרה נקודה לאחר תיקו (1:1) עם בית"ר חיפה. למרות זאת הגדילו החדרתים את יתרונם לשלוש נקודות מאחר שהפועל רעננה הדולקת אחריה נוצחה בטייבה ע"י הפועל המקומי בתוצאה 1:0.

מחוז הצפון

• בטירה: הפועל טירה – מכבי אור־נצרת 0:1. אבנר דוב המקומי חרץ את גורל המפגש כבר בדקה ה־16. שפט דמרקה, 1000 צופים.

• בטייבה: הפועל טייבה – הפועל רעננה 0:1. רעננה הלוטשת עין לכרטיס עליה נכנעה לשער של האג' יחיה המקומי 12 דקות מהסיום. שפט גבי פרץ, 3000 צופים.

• בחיפה: בית"ר חיפה – מכבי חדרה 1:1. חדרה איבדה הזדמנות להגדיל יתרונה בצמרת כשנכנעה לשער משווה של המקומי קמאו תשע דקות מהסיום. החדרתי נחום יצחק קבע יתרון לקבוצתו בדקה ה־54. שפט יעקב ממן, 100 צופים.

• בקרית־אתא: הפועל קרית־אתא – הפועל קרית־שמונה 0:2. המקומיים הפתיעו את אורחיהם במשחק נמרץ שהניב שני שערים מרגלי מוגרבי (16) ועמר (63). שפט דינו, 100 צופים.

• באור עקיבא: מכבי אור־עקיבא – מכבי טמרה 1:1. אלגלי המקומי העניק יתרון לקבוצתו בדקה ה־75 אך נאסר האורח השווה לכבוד שמונה דקות. שפט שמעון לוי, 300 צופים.

• בטירת־הכרמל: הפועל טירת־הכרמל – הפועל עליה כפ"ס 1:2. נצחון חשוב למקומיים לזכותם הבקיעו נחמני (24) וכליף (79). מדואל האורח השווה זמנית בדקה ה־30. שפט יעקב לוי, 150 צופים.

• בעפולה: מכבי עפולה – הפועל טמרה 0:1.

מחוז הדרום

• באור יהודה: הפועל אור־יהודה – בית"ר באר־שבע 0:2. נצחון בכורה למקומיים שבנהו משני שערים בסיום מרגלי השוער האזה (75, 11 מ') ועטיה (83). שפט קרוצ'י, 1000 צופים.

• באשקלון: הפועל אשקלון – הפועל ירוחם 0:1. שער מהנקודה הלבנה של אלי לוי המקומי הספיק לקבוצתו כדי ליטול את שתי הנקודות. שפט רוזנברג, 200 צופים.

• בחולון: הפועל בת־ים – לורוס חולון 0:1. ברגיגי הבקיע את שער הנצחון שניות ספורות לפני הסיום והעלה את קבוצתו למקום הראשון. שפט קורן, 200 צופים.

• בקרית־מלאכי: הפועל קרית־מלאכי – הפועל קרית־אונו 1:2. המקומיים הדיחו את המוליכה מהפיסגה בזכות משחק לחימה. אונו העניק יתרון למלאכי (15) אך פרי האורח השווה כחלוף חמש דקות. את שער הנצחון הבקיע עובד בדקה ה־78. חברו ספיר רביב הורחק שלוש דקות מהסיום. שפט שלמה יוסף, 500 צופים.

• ברמת־השרון: הפועל רמת־השרון – הפועל בית־שמש 2:3. משחק רב שערים עז ומתוח. למקומיים הבקיעו דמו (28) אצלן (35) ואשכנזי (68). לאורחים מימון (25, 73). שפט גלעדי, 100 צופים.

• באזור: הפועל ראשון־לציון – הפועל אזור 1:2. שלושת השערים הובקעו תוך שבע דקות. גואטה (41) ומסובי (48) לאורחים ואהואל (43) למקומיים. שפט כרקו, 100 צופים.

• ברמלה: הפועל רמלה – מכבי קרית־גת 0:1. שער של גילאם האב 10 דקות מהסיום הספיק לקבוצתו כדי לזכות בנצחון. שפט פרויים, 100 צופים.

במחזור הבא בליגות א'

• במחוז הצפון: מכבי עפולה – מכבי אור־עקיבא; מכבי טמרה – הפועל קרית־אתא; הפועל קרית־שמונה – הפועל טירת־הכרמל; הפועל עליה כפר־סבא – הפועל טייבה; הפועל רעננה – הפועל טירה; מכבי בני־נצרת; בית"ר חיפה; מכבי חדרה – הפועל בני־טמרה.

• במחוז הדרום: בית"ר באר־שבע – הפועל קרית־מלאכי; הפועל קרית־אונו – הפועל רמלה; מכבי קרית־גת – הפועל אזור; הפועל ראשל"צ – הפועל רמת־השרון; הפועל בית־שמש – הפועל בת־ים; מכבי לורוס חולון – הפועל אשקלון; הפועל ירוחם – הפועל אור־יהודה.

טבלאות ליגות א'

צפון

הקבוצה	מש'	שערים	נק'
1. מכבי חדרה	21	11–25	28
2. הפועל רעננה	21	14–21	25
3. קרית־שמונה	21	14–17	24
4. מכבי טמרה	20	11–18	23
5. בית"ר חיפה	20	14–20	22
6. הפועל טירה	21	21–20	21
7. הפועל טייבה	21	25–19	21
8. קרית־אתא	21	21–19	20
9. מכבי עפולה	20	14–12	19
10. אור־נצרת	21	16–15	18
11. בני־טמרה	20	25–23	17
12. טירת־הכרמל	21	30–25	17
13. עליה כפ"ס	21	26–21	17
14. אור־עקיבא	20	25–12	14

דרום

הקבוצה	מש'	שערים	נק'
1. הפועל בת־ים	21	9–19	29
2. קרית־אונו	21	10–23	27
3. קרית־מלאכי	21	16–17	25
4. אשקלון	20	14–19	24
5. ראשון־לציון	21	21–29	23
6. הפועל אזור	21	23–27	23
7. קרית־גת	21	14–16	23
8. הפועל רמלה	21	18–19	21
9. בית־שמש	21	22–21	20
10. רמת־השרון	20	24–17	16
11. לורוס חולון	20	27–17	15
12. הפועל ירוחם	21	24–19	14
13. אור־יהודה	20	17–11	14
14. בית"ר ב"ש	21	34–19	14

ליגות ב'

צפון א': מכבי עכו – הפועל צפת 2:2; מכבי גבעת הרקפות – הפועל סכנין 1:2; מכבי שפרעם – הפועל מג'דל כרום 0:1; בני חצור – הפועל אפיקים 0:3; הפועל בני נצרת – הפועל בני עכו 1:4.

צפון ב': הפועל אום אל פאחם – הפועל נחליאל 0:2; הפועל כפר סלם – מכבי צור שלום 1:2; מכבי צופי חיפה – הפועל יוקנעם 0:1; הפועל איכסאל – הפועל דלית אל כרמל 0:1; הפועל גבעת אולגה – בית"ר פרדס חנה 0:0; הפועל בית אליעזר – הפועל מגדל העמק 0:0.

דרום א': מכבי השקמה ר"ג – מועדון מקומי גבעת שמואל 0:1; בית"ר כפר יונה – הפועל הרצליה 2:3; בית"ר ראש העין – מכבי שיכון המזרח 1:2; בית"ר כפר סבא – איחוד צעירי יפו 0:1; בית"ר פרדס כץ – הפועל כפר שלם 1:1; הפועל כפר קאסם – מכבי בת־ים 0:2; מכבי הרצליה – הפועל ג'לג'וליה 1:2.

דרום ב': הפועל מרחבים – בית"ר קרית מלאכי 0:0; הפועל אשדוד – הפועל שדרות 0:1; בית"ר יבנה – סקצית נס ציונה 0:0; הפועל אילת – מכבי רחובות 1:1; מכבי קרית עקרון – הפועל מבשרת ציון 0:1; הפועל באר יעקב – מכבי בן־צבי 0:3; עירוני אשדוד – מכבי רמלה 1:1.

בליגות לנוער

מכבי ת"א – נווה יוסף חיפה 0:2; הפועל ת"א – מכבי נתניה 1:2; הפועל כפר סבא – הפועל פ"ת 0:1; מכבי יפו – בני יהודה ת"א 2:2; הפועל חיפה – מכבי חיפה 0:2; הפועל ירושלים – בית"ר ירושלים 1:1; הפועל חדרה – הפועל ר"ג 1:3.

טניס־שולחן

אלופי הפועל לנוער ולצעירים בטניס שולחן הוכתרו אתמול בפתח תקוה ובראשל"צ.

גיל 18: רמי סיינברג (חולון) – יצחק אברהמוביץ (לוד) 1:2

גיל 16: גייא בסיס – גיא בלוך 0:2.

גיל 14: יצחק הס – אודי ונדר 1:2.

גיל 12: עוזי שפי – דניאל גולדפלד 0:2.

גיל 10: איתי בן ארי – אורי נברוד 1:2.

שיוט...

בשדות ים הסתיימו אתמול תחרויות המבחן לקביעת הנבחרות האולימפיות. בדגם 470 זכו דורון טורסן מהפועל ת"א לפני אדיר ואלדר עזרא מהפועל בת־ים.

בדגם הולנדי מעופף זכו יואל סלע ואלדד אמיר מהפועל שדות ים לפני גיורא וגמן ושגיא יהלום.

בגלשני רוח זכה ערן עובר לפני עמיר ערה.

רוגבי

במשחקי הליגה הלאומית ברוגבי הושגו התוצאות הבאות: הפועל גליל עליון – טכניון חיפה 14:24; תל־אביב – ירושלים 10:12.

טניס

אלופי הטניס לותיקים הוכתרו אתמול בסביון, בסיומה של האליפות בה נטלו חלק 230 טניסאים וטניסאיות.

גילאי 35: רוני גולדמן – מיקי רהב 2:6, 6:3, 4:6. גולדמן גם זכה בתואר לזוגות יחד עם דב לוין.

גילאי 45: יצחק בן־שחר – ראול גלר 2:6, 2:6. בזוגות ניצחו אהוסר דגן והדולד יענקלביץ'.

גילאי 55: הלל הורוביץ – משה גרשוביץ 3:6, 4:6, 3:6.

נשים: גילאי 35: דליה אליאב – שרה קרושבסקי 1:6, 3:6. בזוגות זכו דליה אליאב ואילנה ברק.

גילאי 25: רונית הלר – דליה אליאב 4:6, 1:6.

תכונה רבה לקראת ה"דרבי" הת"א מחר

מאת משה כהן

המנה הראשונה לשני גמרי גביע אירופה תנתן לחובבי הכדורסל כבר השבוע, בעת משחקי ההכרעה על אליפות המדינה בכדורסל בין שתי היריבות המושבעות – הפועל ומכבי תל־אביב.

מחר יערך בהיכל הספורט ביד־אליהו המשחק הראשון בין שתי הקבוצות. בהפועל מנסים לשמור על פרופיל נמוך לקראת המשחק. בולם מקווים, כי מייק לארגי יצליח לשפר את כושרו הגופני, לאחר הפציעה הקשה שפקדה אותו. חיים ולוטיקמן ממשיך ליטול חלק באימוני הקבוצה, אך שיתופו מוטל בספק.

במכבי מנסים להתעלם מהמשחק בלוזאן ולהתרכז רק בגמר־סל. קרן מאגי עדיין סובל מכאבים בכף רגלו, אך במכבי משוכנעים, כי הוא יטול חלק במשחק מול יריבתם המושבעת.

הביקוש לכרטיסים הוא רב ונראה, כי רוב הכרטיסים ימכרו עוד לפני פתיחת המשחק. השאלה הגדולה היא היכן יערך ביום חמישי משחק הגומלין. שחקני הפועל ת"א היו רוצים לארח את מכבי באולמם הביתי באוסישקין, אך השיקול הכספי יכריע כנראה את הכף לטובת היכל הספורט ביד־אליהו.

הערב יערכו שני משחקים נוספים על הדרוג הסופי של הקבוצות. המשחק החשוב ביותר יערך בחולון, שם יארחו חניכיו של מולי קצורין את מכבי חיפה. למשחק זה חשיבות רבה, כיוון שהוא יקבע את הנציגה הרביעית של ישראל בעונה הבאה במשחקי גביע קוראץ'.

החולונים ינסו לגייס את מירב כוחותיהם כדי לזכות בנצחון ביתי. גם שחקני עיר הכרמל מאוכזבים מהדחתם מהשלב המכריע של המשחקים. אין ספק, כי הצופים יזכו למאבק חריף ומעניין. משחק הגומלין בין שתי הקבוצות יערך ביום חמישי בחיפה.

משחק נוסף יערך בנתניה, שם תארח אליצור נתניה את הפועל חיפה. בית הדין העליון של איגוד הכדורסל דחה ביום שישי את ערעור הנתנייתים על תוצאות משחקם מול מכבי ת"א. כעת נותר לשחקני עיר ה"יהלומים" לסיים את העונה עם טעם טוב בפה. גם לחיפה יש יומרות להצליח ולהוכיח בכך, כי יכולתה הטובה עד כה במשחקי הגמר לא היתה מקרית. אולם למשחק זה יש רק חשיבות יוקרתית, כיוון ששתי הקבוצות כבר הבטיחו את השתתפותן בעונה הבאה במשחקי גביע קוראץ'. משחק הגומלין בין נתניה וחיפה יערך ביום חמישי.

בליגה הארצית

• במחוז צפון: מכבי בנימינה – מכבי נתניה; הפועל גליל עליון – הפועל כנרת; הפועל נהריה – מכבי חדרה; הפועל גרשמואל – הפועל עין־דורה; הפועל עפולה – הפועל מעוז חיים; מכבי כרמיאל – מכבי קרית מוצקין.

• מחוז דרום: מכבי ירושלים – אליצור רמלה; מכבי חולון – אליצור קרית אונו.

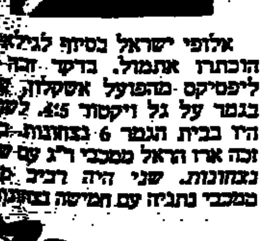

אלופי ישראל בסיוף לגילאי 20 הוכתרו אתמול. בדקר זכה בני ליפסיקס מהפועל אשקלון, שגבר בגמר על גל ויקטור 4:5. לשניהם היה זה בבית הגמר 6 נצחונות. בחרב זכה ארז הראל ממכבי ר"ג עם שבעה נצחונות. שני היה רביב קימן ממכבי נתניה עם חמישה נצחונות.

אופניים

אמנון מגור מהפועל ר"ג זכה אתמול במרוץ אופניים במסלול של 34 ק"מ בין צומת נחשון, לטרון ובחזרה בזמן של 59.09 דקות. עוד שלושה רוכבים. במקום השני הגיעה קרול מור מאנגליה, אלופת העולם לנשים במרוצי אופניים ל־50 ק"מ.

לא כל יום מת כוכב בפתח ביתנו

קהיליית האסטרונומים נתונה באופוריה מאז הסופרנובה ב־24 בפברואר

הנייטרינו הם חלקיקים הנפלטים מליבותיהם של כוכבים, והשמש בכללם. בגלל תכונותיהם המיוחדות – היעדר מטען חשמלי ומסה של כלום – עוברים הנייטרינו דרך כל חומר וכדי לקלוט אותם צריך להציב את הגלאים שלהם עמוק באדמה, מקום שם לא יכולה לחדור קרינה אחרת.

גלאי מסוג זה מצוי במנהרה מתחת למון־בלאן בגבול שווייץ ואיטליה, הגבוה בהרי אירופה. פיסיקאים איטלקים העובדים שם רשמו בגלאי שלהם בבוקרו של 23 בפברואר אירוע יוצא־דופן: לא פחות מחמישה דפקים (פולסים) של נייטרינו תוך שבע שניות. התרחשות דרמאטית כזאת בתחום המיקרוקוסמוס של החלקיקים האלמנטאריים נקשרת לפי התיאוריה עם התרחשות דרמאטית בתחום המקרוקוסמוס – היוולדה של סופרנובה ביקום.

כעבור כ־24 שעות הובהרה, תרתי משמע, נכונותה של תיאוריה זו. האסטרונום איאן שלטון מאוניברסיטת טורונטו בקנדה, העובד עכשיו במצפה־הכוכבים לַס קַמְפָּנַס שבצ'ילה, נהג בשבועות האחרונים לכוון טלסקופ קטן לאיתור עצמים בעלי אור קלוש בגלקסיה הקטנה ענן מגלאן הגדול, המרוחקת מאיתנו כ־180,000 שנות אור. כך עשה גם בבוקרו של 24 בפברואר. כאשר עוד באותו בוקר פיתח את לוחות הצילום שלו, גילה באחד מהם כוכב „חדש", בהיר מאין־כמוהו. באותה עת עצמה שוטט אחד מעובדיו מחוץ למצפה וכאשר השקיף בשמים, ראה את הסופרנובה בעין בלתי־מזוינת. זמן קצר לאחר־מכן דיווח על הגילוי החדש גם אסטרונום בן 70 מניו־זילנד.

זה שנים רבות לא רגשה קהיליית האסטרונומים כפי שרגשה עתה, והיו שציינו את המאורע כמרשים ביותר ביקום מאז 1604, כאשר האסטרונום הגרמני הנודע יוהנס קֶפְּלֶר צפה בסופרנובה. אירועים דומים נרשמו גם לפני־כן – על־ידי האסטרונום הדני טיכו בראהה ב־1752 ועל־ידי הסינים בשנים 1181 ו־1006. יש גם הטוענים, כי „כוכב בית־לחם", שלפי אמונת הנוצרים בישר את הולדתו של ישו לפני קרוב לאלפיים שנה, לא היה אלא סופרנובה.

למען הדיוק: סופרנובות מתרחשות לא בהפרש של עשרות או מאות שנים, אלא לעיתים קרובות הרבה יותר. אבל רובן נוצרות בגלקסיות רחוקות ואפשר לצפות בהן רק באמצעות טלסקופים. הבהירה ביותר שנצפתה עד כה אירעה ב־1885 בערפילית אנדרומֶדָה, המרוחקת מאיתנו כשני מיליון שנות אור, וגם אותה אפשר היה לראות רק באמצעות טלסקופ, ואף זה בקושי. ואילו שלוש הסופרנובות הנזכרות לעיל אירעו בגלקסיה שלנו, שביל החלב, וזו שנרשמה עתה התרחשה אמנם בגלקסיה רחוקה יותר, אבל עדיין קרובה מאוד במושגים אסטרונומיים, „ממש בפתח ביתנו", כהגדרת אחד האסטרונומים, כפי שתעיד העובדה שאפשר היה לראותה בעין בלתי־מזוינת בחצי־הכדור הדרומי. הכוכב שהתפוצץ גדול פי 30 מן השמש, ואור הסופרנובה שיצר היה חזק 100 מיליון מונים מזה שלה. נוסף על כך, שסופרנובה בת ימינו ניתנת ל„ניצול" יותר מאלה הקודמות, בזכות התפתחות המדע מאז. אחרי הכול, מאז ימי קפלר חלפו כמעט 400 שנה.

קפלר פירש את מה שראה כלידתו של כוכב חדש. כיום אנו יודעים, שסופרנובה היא למעשה מותו של כוכב. מבחינים בין שני סוגים של סופרנובות. סופרנובה מסוג 1 נוצרת מננס לבן, המהווה אחד משני כוכבים תאומים. ואילו סופרנובה מסוג 2, שעימו נמנית גם הסופרנובה החדשה שנתגלתה עתה, ראשיתה בכוכב הגדול מן השמש שלנו פי 1.4 לפחות. כוכבים כאלה מכלים את המימן שלהם, שגרעיניו מתמזגים בתהליך של היתוך לגרעיני הליום תוך שחרור אנרגיה של קרינה, במשך מספר עשרות מיליוני שנים. אראו נוצר במרכזו כוכב נייטרונים זעיר, בקוטר של כמה עשרות ק"מ בלבד, אך בעל צפיפות אדירה (הנייטרונים הם פרי התמזגותם של האלקטרונים החופשיים עם הפרוטונים של גרעיני האטומים) – בעוד מעטפת הכוכב ובה מרבית המסה שלו מתפוצצת ומתפזרת בחלל.

מכאן יוצא, שבמקום שבו אורות היום סופרנובה באור חזק מאין כמוהו צריך היה להימצא בעבר כוכב רגיל, שהיה שרוי באותה עת בימי חייו האחרונים. ואמנם תצלומים מסוף שנות ה־60 של ענן מגלאן הגדול, שנבדקו עתה מחדש, מראים כוכב כזה, שכונה בזמנו, על שם מגלה האמריקאי, סנדוליאק 69,202–. אבל התמורות שחלו בסופרנובה מאז התהוותה טומנות בחובן מספר הפתעות, המעמידות בספק את ההשערה שהיא נוצרה מאותו כוכב. ייתכן שהיא נוצרה בדרך אחרת וכי אותו כוכב קיים עדיין, אלא שאי־אפשר לראותו עתה בגלל האור האדיר של הסופרנובה המאפיל עליו.

מאז התהוות הסופרנובה בענן מגלאן הגדול לפני כחודש עטים עליו האסטרונומים כמוצאי שלל רב. צופים בו בטלסקופים מכדור־הארץ ובגלאים בשלושה לוויינים: „סולאר מקס" ששוגר במקורו לשם תצפיות בשמש, לווין בין־לאומי למדידת הקרינה העל־סגולה ולווין יפאני למדידת קרינת רנטגן. הגזים שנתגלו עד כה הם בעיקר מימן וכן קצת הליום.

המטרה היא לא רק לגלות טיבה של הסופרנובה החדשה, אלא גם את טיבם של ענני הגז הנמצאים בין כדור־הארץ ובין הסופרנובה. האור המגיע אלינו לאחר שעבר עננים אלה יוצר מה שקרוי ספקטרום של בליעה. בספקטרום כזה מופיעים קווים שחורים הקרויים „קווי פראונהופר", על שם מדען גרמני נודע מן המאה ה־19, באורכי גל מסוימים. הם נוצרים משום שהיסודות המקרינים קווי ספקטרום באורכי גל אלה בולעים אותם אורכי גל עצמם, כאשר עובר בהם אור של השמש או של כוכב. הסופרנובה, על בהירותה הרבה מאוד, מספקת איפוא מקור־אור אידיאלי ליצירת ספקטרום של בליעה. ואמנם האסטרונומים כבר הספיקו לגלות בחודש האחרון אשלגן מיונן ונתרן נייטראלי בענני גז אלה הנמצאים בין הסופרנובה ובין כדור־הארץ.

הסופרנובה תאיר את שמינו עוד חודשים אחדים, ובינתיים האסטרונומים בכל העולם אצים לנצל הזדמנות נדירה זאת, שכמוה מזומנת להם לעיתים נדירות כל־כך. התגליות שנעשו מאז 24 בפברואר הן, איפוא, רק אפס קצהו של מה שעתיד להתגלות לנו. אולם הסופרנובה החדשה לא תעמוד לעד וסופה שתתפרק. לכן חוששים האסטרונומים, שהזמן לא יספיק להם. הם אומרים: אילו ידענו מקודם על סופרנובה זו, כפי שידענו על הופעתו המחודשת של השביט של האלי בקירבת כדור־הארץ בשנה שעברה, היינו בונים טלסקופים מיוחדים כדי לחקור אותה לפני ולפנים; אלא שאת הנעשה אין להשיב. אבל אפילו כך, הסופרנובה בענן מגלאן הגדול היא האירוע האסטרונומי המשמח ביותר שאפשר להעלות על הדעת.

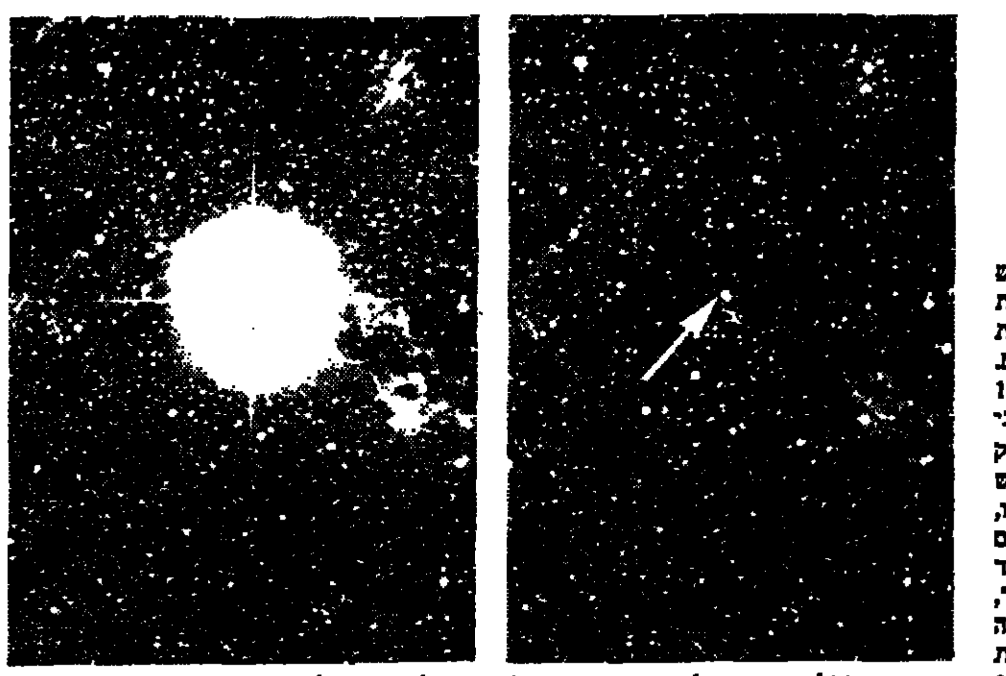
מימין: תצלום הכוכב לפני מספר שנים (ראה חץ); משמאל – הכוכב היום, כסופרנובה

איידס: יש יסוד לתקווה

בין שלל הידיעות המדאיגות, המספרות על תפוצתה ההולכת וגוברת של מחלת האיידס ועל הקשיים בפיתוח נסיוב שיוכל לחסן נגדה – פזורות גם פה ושם ידיעות מרנינות יותר, המספרות על גילוי חומרים בעלי ערך חיסוני או אף ריפויי.

אחת הידיעות האלה מקורה בצוות של המכון הלאומי לחקר הסרטן בארה"ב ובו רוברט גאלו, המתחרה עם לוק מונטנייה הצרפתי על הראשוניות בגילוי נגיף האיידס. הצוות הצליח לבודד מתוך הנגיף פיסת חלבון, שמייחסים לה את היכולת לשמש כתרכיב חיסון, ועתה מנסים אותה בשימפנזים.

בתחום הריפוי – לא המניעה – של אנשים שכבר לקו במחלה באה הבשורה מאוניברסיטת קליפורניה בסן־פרנסיסקו. החוקרים שם מצאו בדמם של שלושה גברים שלא לקו במחלה, אלא שנתגלו בהם נוגדנים לנגיף האיידס – גם קבוצת לימפוציטים (בסוג של תאי דם לבנים) מטיפוס T8, המדכאים כנראה את הנגיף. עתה מבקשים החוקרים לגדל תאים אלה בתרבית בתקווה, שיוכלו לשמש לטיפול בנשאים של הנגיף.

חוקרים מן המכון הלאומי לבריאות הנפש מצאו מצידם פפטיד מסוים, הדומה למולקולה שבאמצעותה מתקשר נגיף האיידס לקולטנים של התאים. הם מקווים, כי פפטיד זה יוכל לחסום את הקולטנים וכך להקדים את נגיפי האיידס: אלה ימצאו שהקולטן כבר „תפוס".

בשורה נוספת – ואולי המעודדת בכולן – מקורה בזאיר. חוקרים מאוניברסיטאות קינשסה ופאריס הזריקו חומר מסוים, שאת טיבו אין הם מוכנים עדיין לגלות, לאנשים בריאים (לפי־שעה?) הנושאים בדמם את נגיף האיידס. נמסר כי חומר זה ממריץ את היווצרותם של לימפוציטים המסוגלים לקטול את הנגיף.

מנגד יש, כאמור, גם הרבה בשורות איוב. אחת התמוהות בהן: מארק וייטסייד, אחד המנהלים של המכון לרפואה טרופית במיאמי, תהה לנוכח העובדה שהעיר בֶּל גלייד שבפלורידה מובילה לפני כל עיר אחרת בארה"ב – מבחינה יחסית, כמובן – במספר חולי האיידס שבה, אף כי זוהי עיירה „סולידית", בלי המוני הומוסקסואלים ונרקומנים כמו ניו־יורק וסן־פרנסיסקו, למשל. וייטסייד בדק במשך חמש שנים את אוכלוסייתה של עיירה זו ולבסוף העלה את ההשערה, שהאשם הוא אולי בגורמים סביבתיים, כולל החשיפה המתמדת לחרקים מסוימים, שאפשר שהם מעבירים את נגיפי האיידס מאדם לאדם. יצוין שזהו המקרה הראשון שחוקר רציני טוען, כי מחלת האיידס עלולה להיות מועברת באמצעות חרקים. עד כה כל החוקרים שוללים אפשרות זו מכול וכל.

אנטי־פרוגסטרון – אמצעי־מניעה חדש?

מאת ד"ר אריאל אוקסהורן

ייתכן שהפתרון יהיה בתכשיר ר.יו.־486, שבמקורו נועד לביצוע הפסקת־הריון תרופתית ללא צורך בגרידה. המחקר בתכשיר בבני־אדם נמצא בשלבים מתקדמים ולאחרונה פורסם בבתסדאה בארה"ב, דו"ח המספר על הצלחתו. אין עדיין בנמצא אמצעי־מניעה שיניח לגמרי את הדעת. הגלולה וההתקן התוך־רחמי בטוחים ואסתטיים, אך קיימות תופעות־לוואי; ואילו החציצות, כגון הדיאפרגמה, הקצף והקונדום, מכבידים על חיי מין נינוחים וגם אינם יעילים דיים.

התכשיר החדש מנטרל את פעולת הפרוגסטרון – הורמון ההריון, החיוני להשרשת הביצית המופרית ברחם. ההנחה היתה שאנטי־פרוגסטרון יגרע מאיכות רירית הרחם, יפריע לגדילת הביצית המופרית וישמש כאמצעי־מניעה. ואמנם ר.יו.־486, שפותח על־ידי חברת „רוסל", עונה על הדרישות שהציבו החוקרים.

וכך נערך הניסוי: 18 נשים קיבלו כגלולות פומיות את התכשיר במנה חד־פעמית (בחישוב של 10 מ"ג לכל ק"ג משקל גוף) ביום ה־21 למחזור. במקביל הוזרק להן, ביום ה־14, הורמון בשם הס'ג', המחקה מצב הריוני. הווסת בא בעיתו בכל הנשים: מכאן הסיקו שהתכשיר החדש יעיל כאמצעי־מניעה. לא נצפו תופעות לוואי או סיבוכים כלשהם.

המחקר עדיין בשלבים המוקדמים ביותר, אבל יש יסוד לתקווה כי לפנינו הראשון בסידרת אמצעי־מניעה חדשים, שיהיו נוחים יותר (נטילה אחת לחודש) ואולי בריאים יותר מן הגלולה המקובלת.

יחידה לאבחון מות עריסה ב„רוטשילד"

מאת אריאלה ראובני

יחידה לאבחון ולהערכה של תינוקות, הנכללים בקבוצת סיכון גבוה למות עריסה, הופעלה באחרונה במחלקת הילדים בבית־החולים „רוטשילד" בחיפה.

עד היום אין הסבר חד־משמעי לתופעה זו, שהיא עקב הפסקת נשימה פתאומית, תוך כדי שינה, של תינוקות רכים, אולם יש קבוצות תינוקות הנחשבים כבעלי סיכון גבוה יחסית למות עריסה: פגים שסבלו מהפסקות נשימה לאחר הלידה, תינוקות המכחילים מפעם לפעם או מאבדים את הכרתם וכן תינוקות ממשפחות שכבר אירעו בהן מקרים של מות העריסה.

הצורה הקלאסית של מות עריסה היא כדלקמן: התינוק הולך לישון בערב כשהוא ער ועליז ומצב בריאותו נראה תקין לחלוטין – ובבוקר מוצאים אותו ללא רוח חיים. לא זו בלבד שאין, כאמור, אותות אזהרה מוקדמים למות פתאומי זה, אלא גם בבדיקה לאחר המוות אין מוצאים לו הסבר.

ביחידה החדשה יעברו תינוקות אלה בדיקות כלליות, באשפוז שגרתי, לשלילת מחלות אחרות, שגם בהן התינוקות מחליפים את צבע הפנים שלהם, כמו במות עריסה: מחלות לב, מחלות פרכוסיות, הפרעות ביוכימיות בדם, הפרעות בסוכר הדם ועוד. עם שלילת מחלה ספציפית זו או אחרת יעבור התינוק הערכה נוספת ביחידה למשך לילה אחד, כשהם מחוברים באמצעות אלקטרודות למכשור העוקב אחר הפסקות נשימה, שינוי בתכולת החמצן בדם ושינויים בגלי המוח ובקצב הלב.

נורווגיה היא בין המובילות בעולם בתחום החקלאות הימית. לאורך חופה המערבי פזורות יותר מאלף חוות כדוגמת זו שבתמונה, המגדלות דגי מאכל ממינים שונים וצדפות בתנאים מבוקרים תוך השגת יבולים גבוהים לכל יחידת שטח.

אורנים קדומים רושמים את אפקט החממה

אורני הבריסְלקוֹן (בתרגום חופשי: בעלי אצטרובלים זיפיים), הגדלים בהרים שבמערב ארה"ב, מצטיינים בתוך כרוניקאים של אקלים. הוותיקים שבהם מגיעים עד לגיל של כאלפיים שנה, לא הרבה פחות מן הסיקויה המפורסמת, אף היא מן העצים המתנשאים, שגדלה גם היא במערב ארה"ב, ורוחב הטבעות השנתיות שלהם משתנה בהתאם לטמפרטורה ולמשקעים בכל שנה.

בזכות תכונתם זו הם משמשים כבר שנים רבות המטרה היא, כמובן, לעמוד על תנאי האקלים בתקופות קדומות, מפני שהנתונים האקלימיים של ימינו נמדדים בשיטות ישירות ופשוטות יותר. אך הנה התברר, שאורנים אלה מתאימים גם לקביעת גורם אטמוספירי ששמו אליו לב רק בעשרות השנים האחרונות: ריכוז גובר של הפחמן הדו־חמצני באוויר. כידוע, נושא זה מעסיק מאוד את החוקרים של ימינו, משום החשש שעליית הרמה של גז זה, עקב פליטת האדרות של תחנות כוח ובתי־חרושת, תפחית את קרינת החום המוחזרת מן האדמה, תיצור את „אפקט החממה" ותביא להתחממות כדור־הארץ, לעליית פני האוקיינוסים ועוד ועוד.

ב־1984 דיווח דונלד גרייביל מן המעבדה לטבעות עצים של אריזונה, כי באורני הבריסלקון הגדלים בסמוך לקו היערות, שמעליו אין העצים יכולים להתקיים בגלל הקור העז, חל גידול מהיר באופן חריג במרוצת 100 השנים האחרונות, כפי שאפשר ללמוד מהתרחבות הטבעות השנתיות. תחילה סבר, כי זוהי תופעה מקומית בלבד, הנובעת מתנאי הטמפרטורה והמשקעים באיזור מצומצם. אולם מחקרים דומים שנעשו מאז גילו, כי התופעה קיימת בשטח ענקי של כמיליון קמ"ר, המשתרע מקליפורניה עד לקולורדו ומצפון נוואדה עד לצפון אריזונה – איזור ששורר בו מגוון רחב של סוגי אקלים. לכן עלתה הסברה, שהסיבה היא תופעה גלובאלית, לא מקומית, והחשד נפל על עליית התכולה של הפחמן הדו־חמצני באטמוספירה.

התופעה של התרחבות הטבעות נצפתה רק בעצים הגדלים בסמוך לקו היערות. גדילת העצים במורדות הנמוכים יותר מותנית בעיקר בכמות המשקעים, ואילו שגשוגם של העצים במורדות הגבוהים, ששוררים בהם תנאי קיום קשים, מותנה בעיקר, לדעתו של גרייביל, ביכולת להפיק תועלת מרובה ככל האפשר מן הפחמן הדו־חמצני באטמוספירה. זאת ועוד: כיוון שגז זה כבד יותר מן האוויר, הוא שוקע בעיקר במקומות הנמוכים, ואילו ריכוזו בהרים הגבוהים נמוך יותר. פירוש הדבר, שאפילו שינוי קל בתכולת הפחמן הדו־חמצני באטמוספירה כולה יתבטא כאן בשינוי גדול יחסית, ולכן יהיו כאן גם השינויים הבולטים ביותר ברוחב הטבעות של אורני הבריסלקון.

תיאוריה זו קיבלה תמיכה ממחקריו של הגיאופיסיקאי אוסטין לונג מאריזונה. לונג התבסס על העובדה, שהאיזוטופ הרדיואקטיבי פחמן־14, הנדיר בהשוואה לאיזוטופ הנפוץ של יסוד זה, פחמן־12, אינו קיים בדלקים מאובנים, כגון פחם, משום שהוא הספיק להתפרק מזמן, אך לעומת זאת הוא מצוי בפחמן הדו־חמצני האטמוספירי, בהשפעת הקרינה הקוסמית. כיוון שבעשרות השנים האחרונות מתוסף לאטמוספירה, הרבה פחמן־12, ממילא יורד השיעור היחסי של פחמן־14. לונג מדד בעצים שחקר גרייביל את השיעורים היחסיים של שני האיזוטופים האלה. הוא מצא בהם ירידה יחסית בשיעור פחמן־14 ועליה של כ־25% בכלל ריכוזי הפחמן הדו־חמצני בטבעות של 200 השנים האחרונות, בהשוואה לתקופות קדומות יותר.

יידרשו עדיין מחקרים נוספים בחלקים אחרים של כדור־הארץ ובעצים מסוגים אחרים כדי להוכיח בצורה חד־משמעית, שהנתונים שנתגלו באורני הבריסלקון במערב ארה"ב מעידים על תופעה גלובאלית.

הכירופרקטיקה: הכול בעמוד השדרה

ענף־רפואה זה לא זכה עדיין בישראל למלוא ההכרה, שלא כמו ברוב. מדינות המערב, ועוסקים בו רק שמונה אנשים

מאת דנקה הורניש

האמרה „חפש בעמוד השדרה ותמצא את שורש הבעיה" מיוחסת להיפוקרטס היווני, „אבי הרופאים", שאת שבועתו נשבעים עד היום דורות של בוגרי בתי־הספר לרפואה בעת הסמכתם לעבודה במקצוע. אמרה זו אומצה על־ידי ענף חדש יחסית ברפואה החלופית, העוסק בקשר שבין עמוד השדרה למערכת העצבים בגוף האדם, ושמו כירופרקטיקה.

לציבור הישראלי הרחב השם הזה אינו אומר הרבה. אגודת הכירופרקטורים הישראלית מונה היום בסך־הכול שמונה חברים, ואם כי הם אינם מתלוננים על מחסור בפציינטים, הרי המודעות לעקרונות הכירופרקטיקה ולשיטותיה הטיפוליות טרם חדרה לשכבות רחבות יותר. הפציינטים מגיעים ברובם לאחר שנכזבו מן הרפואה הקונבנציונלית. יש אומרים כי 80% מכלל האנשים בעולם, או לפחות במדינות המפותחות, סובלים מבעיות גב, חלקם ממצוקות קלות חולפות, חלקם מבעיות קשות ועד קשות מאוד וממושכות.

„הכירופרקטיקה היא ענף באמנויות הריפוי המתבסס על ההנחה, שבריאות תקינה תלויה בתפקוד התקין של מערכת העצבים בגוף" – כך מגדירה את עיסוקה ד"ר תמר פרי, האשה היחידה מבין השמונה, ומסבירה: „אנחנו רואים בעמוד השדרה אחד הגורמים הקובעים יותר מכול את בריאותו של הגוף, משום שבו, וליתר דיוק בחוט השדרה שבתוכו, עוברים העצבים מן המוח אל יתר חלקי הגוף. אנחנו מטפלים בייצוב ובאיזון החוליות בעמוד השדרה במטרה לאפשר למערכת העצבים לפעול כשורה לכל אורך הגוף".

כל סטיה קלה באחת החוליות עלולה ללחוץ על אחד העצבים ולגרות אותו. התוצאה האפשרית היא כאבים באותו אבר שאליו מגיע העצב המגורה. „לכן, במקרים רבים של תפקוד לקוי באחד מאברי הגוף, הפתרון איננו בהכרח ניתוח או תרופות, אלא כיוון ואיזון נכון של עמוד השדרה".

ד"ר תמר פרי: אחת משמונה

אולם הכירופרקטיקה איננה שוללת את הרפואה הקונבנציונלית, ובשעת הצורך ימליץ הכירופרקטור לפציינט שלו לנסות את מזלו אצל רופא „רגיל", בהתאם למצבו.

הכירופרקטור בודק את החולה בשיטות שונות, כולל צילומי רנטגן, ומאתר את נקודות הלחץ על מערכת העצבים. בעבודת ידיים בלבד, בתהליך מתמשך, הוא מנסה להחזיר את הגוף למצב של תפקוד יעיל ככל האפשר. „עם סילוק הלחץ על מערכת העצבים, הגוף שואף לחזור למצב תקין ולבריאות מרבית, בהתאם לגיל ולמשך הזמן בו היה שרוי במצב של אי־תפקוד או מחלה" – מציינת ד"ר תמר פרי. מכאן מובן, מדוע בכל שמקדימים בטיפול זה – כן מוטב.

הכירופרקטיקה מתייחסת לגוף כאל מערכת משולבת אחת, המורכבת ממערכות־משנה כמו מערכת העיכול, המין, ההפרשה ועוד. לכל מערכת־משנה יש תפקיד ספציפי והיא משפיעה באופן ישיר או עקיף על תת־מערכות אחרות בגוף. בריאות פרושה, שהמערכת כולה מתפקדת בצורה המושלמת ביותר במסגרת הנתונים האובייקטיביים, כמו גיל למשל. סימפטומים של אי־תפקוד או כאב הם אותות אזהרה של הגוף הבאים להודיע, כי משהו אינו כשורה, אולם – מזהירה ד"ר פרי – חוסר סימפטומים אינו מצביע בהכרח על תפקוד מרבי אפשרי של מערכות הגוף. משום כך רצוי לערוך ביקורים תקופתיים אצל רופא המשפחה לבדיקת מצב הגב, ממש כשם שרצוי לערוך ביקורים כאלה אצל רופא שיניים, גם כאשר שום שן אינה כואבת.

אבי הכירופרקטיקה הוא דניאל דוד פאלמר, מומחה אמריקאי לאנטומיה ופיסיולוגיה, שפיתח את תורת הריפוי של עמוד השדרה ופרסם את עקרונות הכירופרקטיקה בשנת 1895. שנתיים לאחר־מכן נוסד במדינת אַיוֹבָה שבארה"ב בית־הספר הראשון לכירופרקטיקה. היום פועלים בארה"ב 16 בתי"ס גבוהים לכירופרקטיקה, המוכרים על־ידי משרד הבריאות האמריקאי. תקופת הלימודים המינימלית הנדרשת לקבלת תואר דוקטור לכירופרקטיקה (.C.D) היא שש שנים, אך בחלק מבתי־הס' משך הלימודים הוא שמונה שנים. עם תום הבחינות במוסד חייב הבוגר לעבור עוד בחינות הסמכה בפני ועדה רשמית של המדינה, ורק אז הוא מקבל רשיון לעסוק בכירופרקטיקה. מספר הדוקטורים לכירופרקטיקה בארה"ב בלבד עולה היום על 40 אלף, וענף הכירופרקטיקה מוכר היום ברוב ארצות העולם המערבי.

משרד הבריאות בישראל מכיר בכירופרקטיקה רק כבמקצוע פָּרָה־רפואי והכירופרקטורים אינם מיוצגים בשום ועדות ממוסדות. לעומת זאת, הדוקטורים לכירופרקטיקה בארה"ב לוקחים חלק פעיל בוועדות לפיתוח תכניות בריאות לאומיות, הם חברים בוועדת הבריאות של המועצה האולימפית האמריקאית לרפואה בספורט ומשתתפים במחקרים שונים. אגודת הכירופרקטורים הבין־לאומית ערכה גם מחקר עצמאי על פיתוחו של מוזן, הנותן לגוף תמיכה סלקטיבית כדי לשמור על עמוד השדרה במצב מאוזן ולמנוע תזוזה לא רצויה של החוליות. הדבר הושג על־ידי חיזוק מרכז המוזן במטרה למנוע את שקיעת מרכז הכובד של הגוף.

דיוקסינים – בכיה לדורות

„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

האסוציאציות הקשורות למלה דיוקסין אינן נעימות דווקא. לאמריקאים היא מזכירה את „הגורם הכתום" – החומר ששימש להשרת עלים מעצים בעת מלחמת וייטנאם, שנפגעו בו גם אזרחים מקומיים וחיילים מצבא ארה"ב. האירופאים זוכרים את הדליפה הנודעת שבאה בעקבות התפוצצותו של מפעל לכימיקלים בסֶוֶוסוֹ שבצפון איטליה. אם שמו של הדיוקסין נודע לשמצה, יש לכך הצדקה מלאה, ואפשר שמגיעה לו שמצה חריפה עוד יותר. לפי מה שידוע היום, דומה שכל אדם מתושבי המדינות המפותחות מכיל ברקמות גופו כמות גדולה יותר של דיוקסין מזו המצויה בו באופן טבעי – לפעמים עד כדי סיכון בריאותו.

דיוקסין הוא השם הכולל למשפחה של כ־75 כימיקלים, בעלי אותו מבנה בסיסי, שכולם עשויים בידי אדם. ד"ר ארנולד שכטר מאוניברסיטת מדינת ניו־יורק בבינגהמטון עשה אנליזה כימית של הכבד (שבו מצטברים, כידוע, חומרי הפסולת מן הדם) של אסקימואים, אשר קפאו למוות באיגלואים שלהם באלסקה לפני 400 עד 100 שנה, ולא מצא בכבדים שלהם שום עקבות של דיוקסין. הוא ועמיתיו גם בדקו את שומני הגוף של איכרים בסין ובצפון־וייטנאם ומצאו בהם רק רמות נמוכות ביותר של חומר זה. ואילו רמות הדיוקסין אצל תושבי ארה"ב, אירופה ודרום־וייטנאם (שבה בעיקר ריסס „הגורם הכתום") היו גבוהות הרבה יותר.

הדיוקסינים מתהווים לפעמים תוך כדי ייצורם של כימיקלים מסוימים המכילים כלור, כגון חומרים לשימור עץ ונייר, בִּיפֶנִילִים רב־כלוריים המשמשים בשנאים חשמליים וסוגים שונים של קוטלי צמחים. דיוקסין מתהווה גם כאשר שורפים פסולת של חומרים המכילים כלור וכן תוך כדי פעולתם של מנועי בעירה פנימית המתודלקים בבנזין עשיר בעופרת. אך ייתכן, שהמקור העיקרי של החשיפה לדיוקסין הוא השימוש ההולך וגובר במוצרים העשויים פוליויניל־כלוריד (PVC) ובהשמדתם של מוצרים אלה, לאחר השימוש בהם, בשריפה.

המסוכן מבין כל הדיוקסינים הוא TCDD=2,3,7,8. חומר זה קוטל קביות („חזירי ים") במנות הקטנות מן המנות הקטלניות של כל חומר רעיל אחר, בגורמו סוגים שונים של סרטן ונזקים חמורים אחרים בכבד, במעיים, במערכת החיסון ובמערכת העצבים, בדרך מסובכת ומורכבת שפרטיה אינם ידועים עדיין.

בגלל אי־ידיעה זו קשה להצביע בדיוק על אופן פעולתו של הדיוקסין על בני־אדם. קיימות שתי דרכים לחקר הקשר בין גורם מזהם מסוים ובין מידת השפעתו על הבריאות. הדרך האחת היא לבדוק אנשים שנחשפו לאותו גורם ולהתחקות במדויק אחר מצב בריאותם. הדרך השניה היא לחפש אחר המשותף לאנשים חולים מבחינת חשיפתם לחומר זה או אחר.

הדרך הראשונה לא הוכיחה את עצמה לגבי הדיוקסין. למשל: ב־1971 החלו להתפגר כלבים, חתולים, חולדות ועופות באיזור מסוים בדרום־מערב מדינת מיזורי בארה"ב. כאשר התברר לבסוף, כי הסיבה היא כנראה פסולת של שמנים מעורבת עם פסולת מבית־חרושת לייצור „הגורם הכתום", שהובאה לשם כדי ללחלח את האדמה ולמנוע סופות אבק – החלו לבדוק את השפעת הדיוקסין על תושבי הסביבה. העיר המזוהמה טיימס ביץ' פונתה מתושביה ולרופאים ניתנו הוראות לגבי סימפטומים מסוימים שיש לתור אחריהם. תחילה לא מצאו הרופאים שום תופעה של התגברות מחלות מסוימות מעל למקובל, ורק כאשר השוו בקפדנות שתי קבוצות, אחת מן האיזור הנגוע והשניה מאיזור אחר, נמצאו אצל הקבוצה הראשונה דיכוי קל של מערכת החיסון ועדויות מסוימות לנזק בכבד. אך ייתכן, שתופעות אלה נגרמו על־ידי תגובת הגוף לדיוקסין, ולא על־ידי הדיוקסין עצמו.

שני מחקרים בשוודיה, שהתנהלו לפי הדרך השניה, של בדיקת אוכלוסיות חולות וחיפוש אחר המשותף להן, הניבו תוצאות מובהקות יותר. ב־1976 גילו ד"ר לנארט הארדל וד"ר מיקאל אריקסון מאוניברסיטת לוּלִיאוֹ שבצפון שוודיה שכיחות יוצאת־דופן של סוגי סרטן נדירים, הקרויים סַרקוֹמוֹת של הרקמות הרכות, אצל תושבי האיזור. כאשר התחקו אחר הגורמים הסביבתיים שהחולים נחשפו להם, הם מצאו כי חלק מהם היו חשופים לפני 15 עד 20 שנה לקוטלי עשבים, כאשר עבדו בתעשיית העץ.

המחקר השני בשוודיה, שנערך בדרום המדינה, השווה 110 מקרים של חולי סַרקוֹמַת הרקמות הרכות עם אנשים בריאים בני אותו גיל ומין. המסקנות היו דומות: גם חלק מאנשים אלה נחשפו, כנראה, לקוטלי עשבים. במחקר זה גם נתגלתה תחלואה גבוהה פי שלושה מן המקובל של סוג סרטן שכיח יותר, לימפומה ממאירה. נראה, איפוא, ששני סוגי הסרטן האלה נעשים שכיחים יותר, כאשר חל דיכוי של מערכת החיסון.

ממילא מתעוררת השאלה, מדוע מחקרים בארה"ב כגון זה שנערך במיזורי לא הצביעו על השפעה מכרעת של החשיפה לדיוקסין. ד"ר שכטר סבור, שהסיבה היא במנות החשיפה הקטנות יחסית וכן בהבדלים האינדיבידואליים הגדולים בין הנבדקים השונים מבחינת עוצמת החשיפה.

השיטות שפיתח ד"ר שכטר מאפשרות היום להבחין בין הרמות של דיוקסינים שונים ובאופן זה להתחקות אחר מקורותיהם. כך נראה, למשל, שהדיוקסין המצוי בגופם של חלק מתושבי דרום־וייטנאם מקורו בעיקר ב„גורם הכתום" בזמן המלחמה ובחומרי שימור של עצים בעיתות שלום. ד"ר שכטר מקווה, כי בעתיד אפשר יהיה למקד את האשמה במשרפות מסוימות או בבתי־חרושת מסוימים.

סיכוייו של אדם למות בסרטן נאמדים ב־30%, וייתכן שחלק מן הסיכוי הזה נובע מדיוקסין. בהנחיות המקובלות היום נקבע, כי אסור לו לאדם, במהלך שנות חייו, לספוג יותר מ־30 פיקוגרם (מיליונית מיליונית הגרם) של TCDD. אומדן זה מבוסס אמנם על מחקרים בסוגים שונים של בעלי־חיים, אך הדעת נותנת שהוא תואם גם בבני־אדם. והנה מחקריו האחרונים של ד"ר שכטר מלמדים, כי כמות כזאת – עלול לספוג תינוק תוך יניקה משדי אמו במשך שנה.

על כך אומר ד"ר הארדל השוודי: המדינות התעשייתיות עורכות ניסוי מחריד. הן מגדלות דור שלם של תינוקות על דיוקסין. תוצאותיו של „ניסוי" זה, הוסיף, ייוודעו רק בעוד עשרות שנים.

هكذا من الأصل

مكان الأصل

דפרדייה מחר הוא נוחת כאן, והפעם יש באמת סיבה לאיוושת התרגשות, כיוון שז'ראר דפרדייה אינו רק הכוכב הצרפתי של העשור האחרון, הוא גם שחקן מעולה, אישיות מרתקת ואמן יוצר מתפתח. כאילו לא די בשמועות בקשר לריתחה הצנזורה סביב ל„חליפת ערב" – סרטו האחרון של ברטראן בלייה בכיכובו של דפרדייה, המגיע לתמונת בואו – טורחים מפיצי הסרט להביא גם את הכוכב המוצק גופו. ב־27 בדצמבר האחרון מלאו לו 38 חורפים, לדפרדייה, שלאורך הקריירה שלו – גם אם לא ידע תמיד לנווט אותה בחכמה – בלט בנוכחותו החד־משמעית, בהופעתו הטבעית, הממששת משהו, מלווה הרבה אלימות אצורה שנאלצת להתפרץ, שלא תמיד בטובתו.

„דנטון", „לולו", „שובו של מרטין גר", „הפרחחים", „וינסנט, פרנסואה, פול והאחרים", „חלום של קוף", „הכינו את הממחטות", רשימה מקרית של סרטים לא אחידים, שמשותף להם דפרדייה הדומיננטי. את „חליפת ערב" הגה בלייה עוד בזמן צילומי „הפרחחים" שלו (סרט שזכה לחוש את כובד ידה של הצנזורה הישראלית). למעשה התכוון לזווג שוב את דפרדייה עם פאטריק דוויר, אלא שהלה החליט, כידוע, לנטוש את עולמנו. הרעיון נפל, אך לא אבד. לפני שנתיים כתב בלייה תפקיד מיוחד לדפרדייה שונה. על ההר הבלונדיני הזכרי הזה הוטל לגלם הומוסכסואל פעיל, המתאהב בגבר מבוגר (ברנאר ז'יראדו, שהוחלף אחר כך במישל בלאן). עוד מעורבת מיו מיו כחברתו לשעבר של בלאן והשמחה רבה. בפסטיבל קאן האחרון ציפו לשערוריה גדולה בעקבות הקרנת הסרט, אך לצערם של מפיקיו היא לא באה. צריך היה להמתין לעלייתו ארצה כדי שיוכלו להנות משערוריה זוטא. נורית שני, מפיצת הסרט, שמעה לפני שבוע שפורום מצומצם של הצנזורה פסל את הסרט. ערעורה של שני יישמע בפני המליאה מחר.

אלא שהסרט הוא רק המסגרת. אנחנו מתעניינים באמצעי, דפרדייה המגיע לביקור בן שלושה ימים, במהלכם יפגוש בשגריר צרפת, יראה את ירושלים וגם יבחן עיתונאים מקומיים. בנוזף מיסיה דפרדייה.

אמיר רותם

חילופי מנצחים בפילהרמונית

המנצח כריסטוף פון דהנאני, המנהל המוסיקלי והמנצח הראשי של תזמורת קליבלנד, שהוזמן לנצח בהופעת בכורה בפילהרמונית הישראלית, במסגרת עונת היובל, ביטל את ביקורו. במקומו בא המנצח הנודע אלכסנדר גיבסון (61), המנהל המוסיקלי של האופרה הסקוטית הלאומית, שנוסדה במידה רבה ביוזמתו, ומי שכיהן שנים רבות כמנצח הראשי של התזמורת הסקוטית הלאומית (בגלאזגו). גיבסון ידוע, בין השאר, כפרשן מצויין של סיבליוס ומלחינים בריטיים. הוא בא לנצח בארץ על הפתיחה „שודד הים" (קורסייר) מאת ברליוז והסימפוניה הראשונה של אדוארד אלגאר (מ־1908), מיצירותיו הסימפוניות החשובות של המלחין האנגלי הגדול. חברי הפילהרמונית (אודי פיאנקה – כינור, מיכאל הרן – צ'לו, ברים וינשטיין – אבוב ואבי דורמן – בסון) יהיו, כמתוכנן מראש, הסולנים בסימפוניה קונצרטנטה של היידן. הקונצרט הראשון ביום ה' השבוע, בהיכל התרבות. גיבסון ניצח כבר בארץ, על התזמורת הסימפונית ירושלים.

הפילהרמונית וקהל המנויים ספגו כמה אכזבות כבדות, מאז תחילת עונת היובל החגיגית, כאשר מנצחים וסולנים דגולים, שהודיעו על בואם, ביטלו את ביקוריהם. ביניהם: הבריטון דיטריך פישר־דיסקאו, הפסנתרנים קלאודיו אראו ורודולף סרקין והמנצחים אנטאל דוראטי, קרלו מריה ג'וליני ולאחרונה דוהנאני. עד לסוף העונה לא נותרו אורחים חדשים רבים. יש לקוות רק שמינגזיהוא צ'נג (שניצח בימים אלה בהצלחה בלונדון על הסימפונית הלונדונית) והמנצח המהולל ג'יימס לוויין – אכן יבואו.

ישראל דליות

מאולה לאולה ראו אנשי „החמאם" את קליטתו החמה של התושב החוזר פאקו איבנז, ישבו וחשבו כיצד ממשיכים את המומנטום. האסוציאציה המיידית היתה כרמלה, בת זוגו של פאקו באותם ימים יפים בהם תל אביב היתה קטנה יותר ו„כסית" היתה של תצקל. כרמלה, ספרדיה שברירית שנולדה בשם כרמן רקטה, היתה מרעימה בקולה מעל במות פריס, לאחר שגלתה ממולדתה בהיותה בת 19. בשנות ה־60 עשתה כאן תקופת מה, בה הותירה רישומה על הבוהמה המקומית. עכשיו כרמלה חוזרת. היא תשיר את מיטב שירת ספרד ודרום אמריקה ב„חמאם" החל ב־20 באפריל.

קולנוע

בקבוק כחול, חתול לבן

„בטי בלו". במאי: ז'אן־ז'אק בייניקס

הקולנוע אוהב מטורפות יפות. האחרונה היא בט (ביאטריס דאל) בעלת גוף מפנטסיית מין, פני בריג'יט בארדו ונפש על סף התמוטטות. מי שראה אותה בגירסת הסרט האירופית גילה אותה לצד אהובה בסצינת מין מתשמלת, אבל אצלנו היא נקלעה אל בין מספרי הצנזורה וקוצצה בברוטאליות. הרב פרץ, השבח לאל, כבר איננו, אבל רוחו עדיין מרחפת – סמל לישראל של ימים אלה.

כך או כך בטי היא הסרט. בטי אוהבת את זורג (ז'אן הוג אנגלד), סרבן חיים מתבודד, ושניהם טורפים זה את זה ללא גינונים, אות לעשר דקות. הסיפור הוא מעין סינתיזה של „גבר ואשה" ו„סיפור אהבה". השקיעות והזריחות, השמאלץ, הצבעוניות, ההעמדות הפוטוגניות (בקבוק כחול, חתול לבן, מיטה אדומה) הם ברוח כל סצינות הקולנוע המסוגננות.

מלכתחילה, כמו בכל סיפורי המטורפת הפטאליות הנוטות למות בדור לכל כי ימיה של רפסודיה כחולה זו ספורים והסוף הטראגי תולה מעל למיטת האוהבים ומטיל עליהם צל. אין שיקי צובט לבבות כמו אהבה נגד השעון בעיקר אם הנידונות הן נערות שמימיות כמו ערבו ב„קאמיל" מקגרו ב„סיפור אהבה" קילר ב„בובי דירפילד" ולאחרונה דברה וינגר ב„תנאים של חיבה".

לרוע המזל לא מצטרף „בטי בלו" אל הגלריה הזו במלוא המובן המלודרמאטי. ז'אן זאק בייניקס מעניק לנו כרדכו סוף מקאברי מהופך קרביים, ומה שהיה רוב הזמן סיפור אהבה חושני, מצולם בעסיסיות, מאבד את תמימותו הפרוזאית ומתנפץ בפחה.

למרות זאת „בטי בלו" ברובו הוא סרט רומנטי מעניין, מצולם באהבת צבע ותמונה. לעתים (כמו ב„דיווה" ו„ירח בביבים") נראה הכל כעוד תירוץ להעמדת תמונות מרהיבות מול המצלמה. ביאטריס דאל שווה עיון מעמיק.

יגאל משיח

סיפור אהבה: ביאטריס דאל וז'אן הוג אנגלד

פרי הרימון בית הספר רימון לג'אז ולמוסיקה בת זמננו סוגר את הסמסטר השלישי לקיומו בהפגנת שרירים מחויילת המציאות: מרתון במתקני „בית לסין" בתל אביב, שיחל הערב ב־19:45 ויסתיים לאחר חצות. מורים, ובעיקר תלמידים, יעמדו במרתון זה במבחן האולטימטיבי, מבחן הבגרות של אמן שאפתן: הופעה פומבית. 11 הרכבים מוסיקליים שונים ומשתנים יעלו על במת האולם הגדול וב„מרתף העליון". תזמורת סאלסה בהנחיית אילן מוכיח, „פרוייקט קימלמן" – רביעיית מורים (עדי דגיש, אלי מגן, רוני הולן ועמיקם קימלמן) מנגנת מוסיקה של הסקסופוניסט המוביל את ההרכב, הרכב כלי נשיפה ממתכת, „ביג בנד" בניצוחו של גדי אגמון, ג'אז ווקאלי באנסמבל וסולו, תזמורת המבצעת יצירות מקוריות של תלמידים בניהולו המוסיקלי של ירוסלב יעקובוביץ, אנסמבל פיוזן (רנרט, יעקובוביץ, עמוס הדני, גיא בן ברוק וגיל דור), אנסמבל גיטרות וכן רוקנרול בהדרכתו של יהודה עדר.

מה שהחל כרעיון נהדר של ארבעה מוסיקאים (דור, מוכיח, אגמון ועדר), שקיוו ליצור אלטרנטיבה למסע הבלתי נמנע ל„ברקלי" בוסטון, היה למציאות שוקקת המבקשת להצדיק את קיומה. לפני שאתם נעתרים ללא מאבק להצפת היבוא של החודשים הקרובים, בואו לבדוק את המשאבים המקומיים.

אמיר רותם

שקט, מצלמים. שינויים של הרגע האחרון בליהוק הסרט „לא שם זין". על־פי ספרו של דן בן־אמוץ, מעמידים את איקה זוהר בראש צוות השחקנים של הסרט שצילומיו התחילו בימים אלה (זוהר יגלם את דמותו של רפי, גיבור הסיפור, במקומו של דרור קרן). הספר עובד לתסריט על ידי דובר פלד ושמואל אימברמן, שהוא גם במאי הסרט. לצידו של איקה זוהר משחקים ענת וקסמן (אהובתו של רפי), שמואל שילה ועדית צור (הוריו של רפי) ובן שלמה תרשיש ועירית גרוסמן. על־פי התכניות ייצא הסרט „לא שם זין" לאקרנים בתחילת חודש יולי הקרוב.

עודד בר־מאיר

קונצרט

התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור, אולם הנרי קראון, 19.3.87

באשר לבחירת רפרטואר, נראה שהתזמורת הירושלמית סוטה לאחרונה מהמסלול היאה לגוף מוסיקלי מסוגה. בשלושת הסדרות למנויים, בחודש האחרון, לא בוצעה אפילו יצירה אחת מאת מלחין ישראלי. כאשר התזמורת משמיעה (במסגרת הסדרות) יצירה ישראלית, מדובר, בדרך כלל, ביצירה קצרה ואפקטיבית, כדי למנוע „התגרות" מופרזת בקהל.

הסולנים היו לאחרונה אף הם מחו"ל. עם כל החשיבות שבהזמנת מבצעים אורחים חייבת התזמורת להתמיד בשיתופם הרצוף של סולנים מקומיים מעולים. נקודת תורפה בקונצרט, בניצוח ג'ורג' נורינגטון, היתה התכנית נטולת הדמיון והמקוריות (למרות היצירות היפות). לנורינגטון טכניקת ניצוח עניינית, בלי „התלהבות ספונטאנית". הסימפוניות של היידן מס. 44 „האבל" ומס. 103 „ערבול התופים" הושמעו בחינניות נמרצת ובנאמנות לכוונות המלחין – במהירות ובהטעמות הדינמיות, הרצויות. הסולנית האורחת (מארה"ב) ליליאן קליר ניגנה את הקונצ'רטו מס. 1 של בטהובן ביכולת טכנית. אולם פרשנותה היתה שיגרתית עם פיסוק מלודי מסורבל במקצת. „12 הקונטרה־דאנסים" (מחולות) השייכים ל„מוסיקת הבידור", לפי הזמנה, שחיבר בטהובן לעת־מצוא, נוגנו בקלילות הראויה. קונצרט לא מעניין במיוחד.

ישראל דליות

„מוזיטרון במוזיאון". ימים של הפנינג יתקיימו במוזיאון ישראל בירושלים במסגרת ארועי פסטיבל ישראל החודש יוני הקרוב. האירועים, שמרביתם יתקיימו תחת כיפת השמיים, יכללו סדנאות והפעלה יצירתית לכל המשפחה. מופעי תיאטרון, קונצרטים. הצגות הרקדה המונית.

חי חי וקיים בינינו, גם הוא לא נעשה צעיר מיום ליום. אבל מה, גם בגיל העמידה הוא גורם להן להותיר את הכסאות באולם לחים. במסיבת עתונאים שנערכה בניו יורק בסוף השבוע, הדגים דייוויד בואי שהוא לא שכח לשיר. הוא ביצע שני שירים מתוך אלבום חדש העומד להתפרסם מהחנויות מהחודש הבא. זמן לא רב אחר כך, מתכוון בואי לצאת לסיבוב הופעות גדול בצפון אמריקה. לפחות 30 הופעות בארה"ב ובקנדה, באצטדיונים ובזירות ענק, כמו בימים הגדולים – שעוד ישובו.

פרסומים

ידיעת הארץ

● בהוצאת „יד יצחק בן צבי" הופיע הכרך החמישי של „שלם", מחקרים בתולדות ארץ ישראל ויישובה היהודי, בעריכת יוסף הקר. בקובץ, מאמרים על נושאים שונים מימי הביניים ועד העת החדשה. עיקרם – שאלת מעמדה של ארץ ישראל כמרכז תרבותי, דתי וחברתי. בין המאמרים – יחסי הפרושים בירושלים והחברה המיסיונרית האנגלית במאה הי"ט, הישובים והאוכלוסיה בנפת עזה במאה הקודמת, והדת המסורת בעולמם של בני העליות הראשונה והשנייה.

● „המרכז לחקר טבריה", מייסודם של עיריית טבריה והמחלקה לתולדות ארץ ישראל באוניברסיטת בר אילן, הוציא את גליונו הרביעי של בטאונו המדעי „מטוב טבריה", בעריכת רפאל יעקובוביץ. בחוברת יש חומר על מפעלי בריאות וחינוך בטבריה בעבר, על הקמת שכונות מחוץ לחומה בשנות העשרים ועל אמת המים הקדומה לטבריה.

● בגליון החדש של „טבע וארץ" באנגלית, שמוציאה החברה להגנת הטבע, יש הרבה על עופות בישראל, בכלל זה מאמר על ציפורים ברצפות פסיפס ביזאנטיות בארץ.

צבי אילן

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 תלמוד: שניים אוחזין.
08.40 מסך לספרות (יסודי).
09.00 אנגלית ו'.
09.20 השפה שלנו: הענק וגנו וכ'.
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ז'.
10.30 פרפר נחמד: הורים חורים.
11.00 חשבון ה': מוסי כופל שברים.
11.15 צרפתית.
11.30 גיאוגרפיה: מדינות המפרץ.
12.00 ספרות: הזקן (שלום עליכם).
12.25 אנגלית ט'.
1.00 אנגלית י'.
1.30 מוסיקה: וילה לובוס והגיטרה.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 בלי סודות: בינים חיריק.
2.45 הלו ישראל
3.00 האוניברסיטה הפתוחה: דמוקרטיות ודיקטטורות: פסיכולוגיה חברתית: אמנות בעידן הטכנולוגי.
4.00 רחוב סומסום.
4.30 השבוי מגרה: פרק 4.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

כללית

5.30 „שיישאר בינינו" – מגזין מעולם החוויות של ילדים ומפרי עטם. התכנית הפעם מיוחדת לכל מי שמסמיק מבושה.
6.00 „לאקי ברימזלי" – שם הפרק: „אוצר הדלתנים".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 רוצה מתרון (תרגום לעברית).
6.45 הירושים והמצאות – התרת כבלי השמש, חלק א' (תרגום לעברית).
7.00 יומן השבוע (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „להיט בראשי" – מצעד להיטים עבריים, על־פי המצעדים של רשת גימל וגלי צה"ל. במצעד משולבים גם פזמונים מלהיטי [illegible], והוא מצולם בהשתתפות קהל. מנחים: משה מורד ורנה פיינרו.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „שושלת" – פרק 36: אלקסיס מתכוננת לנישואיה עם ססיל קולבי. ניק סבור, כי על קלאודיה לשוב ולהתאשפז. פארוק, אחיו של אייל הנפט ראשיד, מציע לקרינגטון זיכיונות נפט. ניק נפגש עם פארוק לשיחה על התאבדות אחיו בארצו של ראשיד. פארוק אומר לו שלולא סירב קרינגטון בשעתו לשלם בעד שחרורו, לאחר שנתפס בהברחת סמים, היתה נמנעת התאבדותו. ניק ממהר למקום הנופש בהרים של קרינגטון עם אשתו, ומתפתחת ביניהם תיגרה. קרינגטון מפיל את ניק ועולה על סוסו. הסוס נבהל מנחש ומפיל אותו. ניק מתעורר מן המכה ורואה את קרינגטון מוטל מוסר הכרה, בתחתיתו של צוק, אך ממשיך בדרכו בלי להושיט לו עזרה. ססיל מקבל התקף לב בביתה של אלקסיס, סמוך לשעת־טקס החתונה.
10.20 „בגינה חומשית" – תכנית חודשית בשידור ישיר בהשתתפות קהל. נושא התכנית הפעם „התעשיה הישראלית – לאן?" מנחה: מנשה רז.
11.30 חדשות הלילה.

לקראת שידור

„ימי המוסיקה הקאמרית בגליל", „קול המוסיקה" (20.30). הערב ישודר קונצרט הפתיחה (מ־3.8.86) של האירוע השנתי „ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון" שנערך בהצלחה רבה בכפר־בלום.

14 מוסיקאים ישראלים (כלי־קשת וצ'מבלו), התארגנו לראשונה ביחד, לנגינת הקונצ'רטו הברנדנבורגי השלישי מאת באך. יצירתו של עדן פרטוש, „אגדה" (בשלושה פרקים) מ־1962, תשמע בביצוע יוסי גוטמן (ויולה), שהיה תלמידו של פרטוש, ג'ין ציפריאני (נגן ראשי בכלי נקישה בקאמרית הישראלית) ועדית צבי (פסנתר), העורכת והמנהלת האמנותית של הפסטיבל הגלילי. „הרביעיה הישראלית" לכלי־קשת תשמיע רביעיה ברה מג'ור אופ. 18 מס. 3 מאת בטהובן. הקלרניתן עלי אבן (מהפילהרמונית הישראלית) יצטרף לחברי הרביעיה בנגינת החמישיה המפורסמת בלה מג'ור – מיצירותיו האחרונות של מוצארט.

ישראל דליות

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – קורלי: קונצ'רטו גרוסו מס' 10 בדו מג'ור (להקת קנטילנה / א. שפהרד); מוצרט: קונצ'רטו ברה מג'ור, לפסנתר ולתזמורת „ההכתרה", ק. 537 (א. ברנדל / סינפוניה / נ. מרינר); שומאן: שלישייה ברה מינור לפסנתר, כנור וצ'לו אופוס 63 (שלישיית הפסנתר הישראלית א. חלקבי פסנתר / מ. ברויאר, כנור / מ. ברגמן, צ'לו); פורה: הסוויטה „דולי" (סיינט מרטין / נ. מרינר); פורה: פאבאן.
09.00 קונצרט בוקר – ראבל: מבוא ואלגרו לחליל, נבל, וכלי קשת. (להקת מלוס עם אושן אליס בנבל); ברהמס: סונטה במי במול מג'ור לויולה ולפסנתר (ד. קסה, ויולה, פ. רנה דיישאבל, פסנתר); ברהמס: שני שירים לזמרת אלט, ויולה ופסנתר (ב. שטוצמן, אלט / ד. קסה, ויולה / פ. רנה דיישאבל, פסנתר); בטהובן: סונטה לפסנתר מס' 18 במי במול מג'ור אופוס 31, מס' 3 (אמיל גיללס); מוצרט: שלישייה במי במול מג'ור, לקלרינת, ויולה ופסנתר (פ. שמידל / י. שטאר / ה. מדיסורק); קופרן: קונצרט מס' 6 לאבוב ולקונטינואו (מ. פיגה, אבוב / בליוזי ג'מבלו ויולה דה גמבה); ובר: רביעייה בסי במול מג'ור לפסנתר וכלי־קשת (רביעיית אלברט); מנדלסון: המוסיקה למחזה של שקספיר „חלום ליל קיץ" (התז. הסימפ. של שיקאגו/ג'ויין ג. בליגן, סופרן / ו. קיבאר, מצו־סופרן).
12.00 אמנים באולפן – צציליה פרנצ'סקיני, חליל / יונתן זק, פסנתר – מוצרט: סונטה במי מינור, ק. 304; דביאן: סונטה במי במול מג'ור; האלפטר: „רבלה" לחליל סולו. ת. בהם: פנטסיה על נושא של שוברט אופוס 21.
13.05 בהאזנה נינוחה – הנדל: קונצ'רטו אופוס 4 מס' 1 בסול מינור, לעוגב ותזמורת (מ. פרסטון / תז. הקונצרט האנגלי / ט. פינוק); היידן: סימפוניה מס' 102 (תז. קמרית סקוטית / ר. לפארד); ראבל: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת בסול מג'ור (ו. הרסאגו / תז. פילהרמונית / א. דיווים).
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו – תאודור הולדהיים: „סקונה לכלי מיתר" (התז. הקאמ. הקיבוצית / נ. שריף); יאן רדזי־נסקי: „קריא" (תז. סימפ. ירושלים רשה"ש / י. ארלסון); יעקב ודוקמן: „למיהל" (תז. לואי ויל / י. מסטרא); יהודה והלל: „גשם קל", סוויטה (תז. סימפ. ירושלים רשה"ש / א. אוסטרובסקי).
16.00 מוסיקה ליום ראשון – י.ס. באך: קנטטה מס' 22 (פ. אסוויד / ק. אקילו / מ. פון אגמנד / מקהלת הנערים מסלף / מק. הקינגס קולג' מקיימבריג' / קונסורט לאונהרדט / ג. לאונהרדט); מאצי מבולסקרוואבל: אורטוריה לפי ספרי המקרא (א. ליפיץ / א. פישר־שנץ / ה. הסאויד / ת. תומשקה / מקה. ותז. מקלן / קוראנוה / מנצחת: אלקרימאשה בלנקבורגנ); אלסנדרו סקארלטי: „מיסה אד אוזום" (אנסמבל קולי מלוזאן / מ. קורבוז); בירה „מה דאום" (מ. גרינברג / י. וינדברג / תז. ומקהלת פרד אוסס מלוזן, שוויץ המערבית / מקה. פרד ארטס / י. לופז קובוס).
18.00 למי סידורה? – לה פה טל (ש.ת)
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד – רגעי מוסיקלי.
20.30 „ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון" (ראה מסגרת).
22.30 מן המקורות – מנגינות של מוסיקה מסורתית [illegible].
23.00 מחזורי יצירות – מנדלסון: „שירים ללא מלים".

רשת א'

12.05 מעורב ירושלמי – עם חופני כהן.
15.30 השכלה ודעת לכל – „צרפתית למתחילים" שעור מס' 11.
16.05 „רדיו־עשרה", מגזין נוער – כתבי נוער מדווחים על המתרחש בחיי הנוער.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „מעבר מהרומן של המאה ה־19 לרומן של המאה ה־20" הפעם: „הזר" – חלק ראשון.
19.05 „שבת ישראל".
22.05 תפוח ועץ – תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם הפעם: „כאשר אחד ההורים נתון לחקירה, מעצר או מאסר".

רשת ב'

08.05 עושים עניין.
14.06 לראות או לא לראות – יומן חדשות לתרבות ולאומנות.
14.30 בת צחוק.
15.05 רגעי קסם.
18.06 מסיבת עתונאים.
19.35 עם ישראל – עניינים יהודיים בעולם.
20.05 שלום לבן דוד – פיוט וברכה בשידור חי.
22.05 צמוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש הפעם: שירים על הנושא „בין אב לבנו".
23.05 שירים עבריים.

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים.
21.05 ארזים עתיק – שירים שלא נס ליחם.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

13.05 מקום טוב באמצע.
15.05 טעם של פעם.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 רדיו רדיו F.M.
רדיו ספרים – מגזין ספרות.
20.05 צער חצי F.M. עושים מדינה.
21.30 אוניברסיטה משודרת – פסיכולוגיה של הקריאה: הבנת הנקרא, הבנת הטקסט.
23.05 קול הג'ז הזה F.M.
23.55 „שיחת חצות" – עם שאול לילך – מנכ"ל החברה למתנ"סים.

שידורים קבועים

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 חנה.
09.05 סלודיה.
10.05 פניני בוקר.
11.05 רגע של עברית.
11.10 השידור היומי לבתיה"ס.
11.30 היו שירים.
14.06 בראש צעיר.
17.10 שירים עבריים.
18.06 כבות ערב.
18.50 פרקי היום מתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.06 „שמע ישראל".
06.12 התעמלות בוקר.
06.22 לחקלאי.
06.30 סקירות מאמרי המערכת.
06.53 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.30 סוף לשלום.
11.40 הודעות.
12.10 „אא בב".
12.50 מה נשמע.
13.00 בחצי היום.
14.06 בת צחוק.
15.05 רגעי קסם.
15.51 לוח מודעות.
16.05 שירים ושעורים.
17.05 יומן כלכלה.
17.30 על מספרים ואנשים.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ג'

06.11 בחורה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשע.
10.05 שבעים מי יודע.
11.05 שעה תמימה.
12.05 רק מוסיקה.
13.05 רק בימי חול.
14.06 פזמון חוזר.
15.05 חרש חריש ומחורש.
16.05 הצגה יומית.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 הפסקת עשר.
11.05 נבון לעכשיו.
13.05 פגישה יומית.
14.05 דו רה מי.
15.05 מה יש.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועלא כיפק.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.

■ תל־אביב

אסתר: שוטר במשרה חלקית 9.40, 7.15, 5
אורלי: סגור לרגל שיפוצים פרס הפתיחה: ילדים תדגים לאלוהים
בית ליסין: סגור
בן־יהודה: ניפגש בחוף 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: סיגליות הן כחולות 9.40, 7.15
גת: ג'ק פלאש המקפץ 9.40, 7.15, 5
דיזנגוף 1: שיחות מלוכלכות 7.15, 11.00, 1.30, 4.45
דיזנגוף 2: זכרונות אהבה מפירנצה 4.45, 1.30, 11 / מונה ליזה 9.40, 7.15
דיזנגוף 3: המשימה 9.40, 7.15, 11.00, 1.30, 4.45
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
דרייב־אין: ניפגש בחוף 7.30 / כלא הנשים 9.30 / הבנות – סקס
הוד: מתוך מתבגר 9.30, 7.15, 4.30
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): שכבוע עדין 9.30, 7.15, 4.30
חן 1: צבע הכסף 9.45, 7.15, 4.45
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45, 7.30
חן 3: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.35, 5
חן 4: מלקולם 9.40, 7.30, 5, 2.30, 11
חן 5: חטיפה נעימה 9.40, 7.30, 5.00, 2.30, 11
לב 1: מפריץ מוסקיטו 9.40, 7.15, 5, 2
לב 2: קיץ 9.40, 7.40, 5, 2
לב 3: בחור בי 9.40, 7.30, 5, 2
לב 4: הקשר הטורבני 9.40, 7.30, 5, 2
לימור: שכרון חושים 9.30, 7.15
מוזיאון ת"א: שואה חלק א' 1.00
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: חזרה לנעורים 9.30, 7.15
סינמה 1 (לשעבר אלנבי): העדה השלישית שלי 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15, 4.30
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
פאר: ללא רחמים 9.30, 7.15, 4.30
פריז: בטי בלו 9.30, 7, 4, 2, 11.45 / 11.30 גלגל אותה
צפון: סגור לרגל שיפוצים – פרס הפתיחה: שם הוורד
שחף: פלאטון 9.30, 7.15, 4.15
תמוז – רמת־אביב: ואיפה העיירות לעזאזל 9.40, 7.30
תכלת: רקה לחצות 9.35, 7, 4.30
תל־אביב: כלא הנשים 9.30, 7.15, 4.30

■ ירושלים

אוריון: נועזים במלכודת 9, 7, 4.30
אורנה: שוטר במשרה חלקית 9.00, 7.00, 4.30
אורגיל 1: קרוקודיל דנדי 9, 7, 4.30
אורי 3: ג'ק פלאש המקפץ 9, 7, 4.30
אורי 4: סיגליות הן כחולות 9, 7, 4.30
אורי 5: מטרה חמה 9, 7, 4.30
אורי גיל: צבע הכסף 9.15, 6.45, 4.15
בית אגרון: אנשים יפים 4, מסכה 6, מלחמה ואהבה 8.15 בית החיות 10
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: הקשר הטורבני 9.15, 7.15
כפיר: פלאטון 9.15, 7, 4.30
מיטשל: משחק מסוכן 9, 7
סמדר: סיד ונסי 9.15, 7
עדן: ניפגש בחוף 9, 7, 4.30
רון: מפריץ מוסקיטו 9.15, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: קיץ 9.15, 6.45

■ חיפה

אורה: פלאטון 9.00, 6.30, 4
אורליה: שבט רב המערות 9.15, 7
אמפיתיאטרון: ניגנה איש העם 9.15, 7, 4.30
ארמון: בלגן מאדגן 9, 6.45, 4.30
חן: מלקולם 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 1: ניפגש בחוף 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: חמים וטעים 9.30, 7.15, 4.45
פאר: קרוקודיל דנדי 9.15, 7, 4.30
קרן־אור: אהבה ברידה 9.15, 7, 4.30
רון: כלא הנשים 9.30, 7.15
רב בת 1: צבע הכסף 9.15, 6.45, 4.15
רב בת 2: אל תקרא לי לבן 9.15, 6.45, 4.15

■ קריות חיפה

ססיל: להתחתן שנית 9.15, 7
כביר: אל תקרא לי לבן 9.15, 7
אורות: ניפגש בחוף 9.15, 7
בית העם: מכבסה יפיפיה שלי 9.15, 7
היכל: חזרה לנעורים 9.15, 7
ציבר: האוצר מארץ האש 9.15, 7

■ אשדוד

אסתר: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15

■ אשקלון

אסתר: מונה ליזה 9.30 – 7.30
מאור: פולטרגייסט II 9.30, 7.30
רחל: [illegible] 9.30, 7.30

■ באר־שבע

קרן: מרדף אדם 9.30, 7.30, 4.30

■ הרצליה ורמת השרון

[illegible] 9.30, 7.15, 4.30
מרכז דניאל: [illegible]: מבט אל האויב 9.15, 7.30
כוכב: [illegible] 7 [illegible] 9.30

■ עפולה

[illegible] 8.50

■ חולון, בת ים

ארמון: קוזירי השחקים 9.30, 7.15
מגדל: צבע הכסף 9.40, 7.15
מרכז קרית שרת: אורגינה
ניפגש בחוף 9.30, 7.15
בבלי: פלאטון 9.30, 7, 4.30
רינה: ניפגש בחוף 9.30, 7.15 / עצמאות: חזרה לנעורים 9.30, 7.15, 4.30

■ טבריה

אביב: תקוה נפלאה 9.15, 7.15

■ כפר־סבא, רעננה

[illegible] 9.15, 7
[illegible] חזרה לנעורים 9.15, 7
אורות: הנינג'ה האמריקאי II 9.30, 7.15

■ לוד, רמלה

אירוס: סגור
בית זיתן: הטושים ולא מסובכים 9.15, 7.15
אורן: הנינג'ה האמריקאי II 9.30, 7.30, 5.00

■ נהריה ועכו

היכל: היתום מבוהלי הילס 9, 6.45
רון: כוכב 9, 6.45
אדירים: –

■ נתניה

סטודיו: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15, 7 שישש מהיר 5
אסתר: האוצר מארץ האש 9.15, 7
שרון: ניפגש בחוף 9.15, 7.00, 5.00

■ פתח־תקוה

שלום: ניפגש בחוף 9.30, 7.15
היכל 1: כלא הנשים 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: פלאטון 9.30, 7, 4.15

■ ראשון־לציון ורחובות

ג.ג. רון 1: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15, 4.30
ג.ג. רון 2: ניפגש בחוף 9.30, 7.15, 4.30
בנקון: מונה ליזה 9.15, 7.00
ראשון: שירת המקהלה 9.15, 7
בית העם: נועזים במלכודת 9.15, 7.15
חורה: חזרה לנעורים 7.15 רק בין חורים 9.15
רון: ניפגש בחוף 9.15, 6.15, 4.30

■ רמת־גן וגבעתיים

ארמון: צבע הכסף 9.40, 7.00, 4.30
ארזים: שוטר במשרה חלקית 9.40, 7.15
לילי: פלאטון 9.30, 7.15
הדר: כלא הנשים 9.30, 7.15, 4.30
רב בן 1: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.30
רב בן 2: ג'ק פלאש המקפץ 9.45, 7.45, 5
רב בן 3: כולם נפלו על הראש 9.45, 7.20, 5.00
רב בן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.40, 7.30, 5
שביט: קטיפה כחולה 9.30, 7.15